

Jostein Gaarder
Misterul de Crăciun

UNIVERS

SERIE DE AUTOR

Jostein Gaarder

Misterul de Crăciun

Jostein Gaarder

Misterul de Crăciun

Traducere de
AURORA KANBAR
și
ERLING SCHØLLER

Redactor Diana Crupenschi
Corector Lorina Chițan
Tehnoredactor Constantin Niță
Copertă credit foto IStock Photo

JOSTEIN GAARDER
JULEMYSTERIET

© Jostein Gaarder and H. Aschehoug & Co
© Editura UNIVERS, 2013, pentru prezenta traducere

www.edituraunivers.ro

ISBN ePUB: 978-606-8543-35-2
ISBN Print: 978-99931-869-8-4

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Traducerea primei ediții a acestei cărți a fost sprijinită

NORLA

(Norwegian Literature Abroad)

Oslo

N O R L A

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

1 DECEMBRIE

...poate că limbile orologiului s-au plictisit să tot meargă în același sens an de an și deodată au luat-o în sens invers...

Era pe la ceasul înserării. Beculețele decorative de Crăciun erau aprinse și fulgi mari de nea dansau printre lumini. Străzile mișunau de oameni.

Joakim și tatăl său se strecurau cu greutate printre toți oamenii aceia oboșiți. Veniseră în oraș să cumpere un calendar de advent, și asta în ultima clipă pentru că a doua zi era 1 decembrie. Și la chioșcul de reviste, și la librărie se vânduseră toate.

Joakim scutură mâna tatălui și arată spre vitrina unei librării. În fața unui teanc de cărți era un calendar de advent viu colorat.

– Uite, acolo! spuse el.

Tatăl său se întoarse:

– Oh, suntem salvați!

Intrară într-o librărie micuță. Era veche și lui Joakim i se păru cam prăfuită pe dinăuntru. De-a lungul pereților erau rafturi de la podea până la tavan și în toate erau înghesuite cărți. Nici o carte nu era la fel cu alta.

Pe teșghea era un maldăr de calendare de advent. Erau de două feluri. Unele aveau pe copertă un desen cu Moș Crăciun într-o sanie trasă de reni. Celelalte aveau un desen cu un pitic care mânca orez cu lapte într-un grajd.

Tatăl luă în mână câte unul din fiecare.

– Într-unul sunt figurine de ciocolată, spuse el. Ciocolata, știm bine, nu face bine la dinți, și asta nu-i va fi deloc pe plac dentistului! În celălalt sunt figurine mici de plastic.

Joakim le privi cu atenție pe amândouă. Nu știa pe care să-l aleagă.

– Erau altfel când eram eu mic, continuă tata.

Joakim privi în sus la el.

– Cum erau atunci?

– Era numai o poză mititică sub căpăcelele astea. În fiecare zi, câte o poză. Noi de-abia așteptam dimineața pentru că atunci le puteam deschide. Încercam să ghicim dinainte ce arăta poza. Apoi le deschideam,... da, apoi le *deschideam*, înțelegi? Era de parcă am fi deschis ușa spre o altă lume.

Chiar în clipa aceea Joakim descoperise ceva pe raftul cu cărți:

– Uite și acolo un calendar de advent!

Se repezi, îl luă și-l dădu tatălui. Pe el, erau desenați Iosif și Fecioara Maria care stăteau aplecați deasupra ieslei în care era pruncul Iisus. În fundal, îngenuncheați, cei trei crai de la Răsărit. Dincolo de iesle, în câmp, erau păstorii cu oile și din cer se coborau îngerii. Un înger sufla într-o trâmbiță.

Calendarul avea imaginile decolorate de parcă ar fi stat în soare o vară întreagă. Ce păcat, se gândi Joakim, pentru că desenul era așa frumos!

– Pe ăsta îl vreau, spuse el.

Tatăl spuse zâmbind:

– Știi, nu cred că e de vânzare. E foarte vechi. S-ar putea să fie aproape de o vârstă cu mine.

Joakim insistă:

– Nici o ușiță nu este deschisă...

– E aici doar așa... ca la expoziție.

Joakim nu-și mai lua ochii de la calendarul cel vechi.

– Pe ăsta îl vreau, repetă el. Pentru că este mai deosebit!

Atunci se apropie de ei un vânzător. Un bătrân cu părul alb. Făcu ochii mari când văzu calendarul pe care-l ținea în mână copilul.

– Drăguț, exclamă el. Și autentic... da, original. Pare lucrat manual.

– Băiatul vrea să-l cumpere, explică tatăl și arată în jos spre Joakim. Încerc să-l lămuresc că nu-i de vânzare.

Omul cu păr alb ridică sprâncenele:

–L-ați găsit... aici, la mine? N-am mai văzut așa ceva de mulți, mulți ani.

– Era acolo, în fața cărților, spuse Joakim, și arată cu degetul spre raftul de cărți.

Librarul clătină din cap:

– Înseamnă că bătrânul Johannes a dat din nou o raită pe aici.

Tatăl îl privi mirat pe omul cu păr alb:

– Johannes?

– Da, un tip ciudat... Vinde trandafiri în piață, dar nimeni nu știe de unde-i are. Câteodată se întâmplă să intre în librărie și să ceară un pahar de apă. Vara, când e căldură mare, își toarnă apă pe cap înainte de a pleca din nou. De câteva ori a aruncat și pe mine câțiva stropi.

Tatăl zâmbi și librarul continuă:

– Drept mulțumire pentru chestia asta cu apa, lasă din când în când un trandafir sau doi pe teighea... sau pune câte-o carte veche în raft. O dată a pus în vitrină fotografia unei femei tinere. Era de undeva dintr-o țară îndepărtată. Poate și el este tot de acolo. Pe poză scria Elisabet.

Tatăl îl privi în ochi pe librar și întrebă:

– Și acum ți-a lăsat un calendar de advent?

– Da, așa se pare.

– Scrie ceva pe calendar, spuse Joakim. Și citi: „CALENDAR DE ADVENT FERMECAT“ Prețul: 75 de bani.

Vânzătorul încuviință:

– Așa! Înseamnă că e foarte vechi.

– Pot să-l cumpăr cu 75 de bani? întrebă Joakim.

Bărbatul cu păr alb râse:

– Ți-l pot oferi gratis. Cine știe dacă bătrânul Johannes nu s-a gândit tocmai la tine când a lăsat aici calendarul ăsta?

– Mulțumesc foarte mult! răspuse Joakim și se grăbi să părăsească librăria.

Tatăl îi strânse mâna librarului și apărură și el pe trotuar în clipa următoare.

Joakim ținea calendarul la piept.

– Am să-l deschid mâine, spuse el.

În noaptea aceea, Joakim se trezi de mai multe ori. Se gândi la librarul cu păr alb și la Johannes, bătrânul care vindea trandafiri în piață. Merse la baie și bău apă direct de la robinet. Atunci îi veniră în minte vorbele librarului, care spusese că Johannes obișnuia uneori să-și toarne apă pe cap.

Dar cel mai mult se gândi la calendarul fermecat care era aproape de-o vârstă cu tatăl său. Și cu toate astea nimeni nu-l deschisese până atunci. Înainte de a se culca privise atent la desenul de pe capacul calendarului și la ușițele numerotate de la 1 la 24. Cea de-a 24-a ușiță, pe care o va

deschide în ajunul Crăciunului, era de patru ori mai mare decât celelalte și cuprindea aproape tot desenul cu ieslea.

Unde să fi fost calendarul ăsta fermecat vreme de aproape patruzeci de ani? Și ce se va întâmpla când va deschide prima ușiță? Părinții agățaseră calendarul deasupra patului.

Când se trezi la ora șapte, se ridică și se pregăti să deschidă prima ușiță. Era așa de emoționat încât îi tremurau mâinile și nu reușea să desfacă cartonul. În sfârșit, ridică de un colțișor și ușița se deschise fără greutate.

Joachim văzu atunci un desen ce înfățișa un magazin de jucării. Printre toate jucăriile și toți oamenii de acolo erau un mieluț și o fetiță, dar nu apucă să vadă prea mult pentru că de îndată ce deschise ușița, căzu ceva în pat. Se aplecă și se uită atent.

Era o bucățică de hârtie împăturită de mai multe ori. O despăturii și descoperi că era scrisă pe ambele fețe. Pe ea scria:

Mieluțul cu clopoțel

– Elisabet! strigă mama după ea. Vino înapoi, Elisabet!

Elisabet Hansen privea la mulțimea de ursuleți și alte jucării din pluș de la raionul de jucării în vreme ce mama cumpăra cadouri de Crăciun pentru verișoarele din Toten. Și deodată un mieluț se strecură afară din grămada de jucării. Sări pe podea și privi mirat în jur. Avea un clopoțel legat la gât, care suna luându-se parcă la întrecere cu zumzetul caselor de bani.

Elisabet văzuse și mai înainte o jucărie cu un clopoțel la gât. Cum era însă posibil ca o jucărie să capete viață așa dintr-o dată? Elisabet era așa de uimită, încât porni în urmărirea mielului ce se îndreaptă spre scara rulantă.

– Vino, vino la mine, mieluțele! strigă ea.

Mieluțul cu clopoțel era acum pe scara ce mergea la etajul de jos. Scara rula destul de repede, iar mielul țopăia la vale. De aceea Elisabet trebuia să alerge și mai repede dacă voia să-l ajungă pe miel din urmă.

– Vino aici, Elisabet! repetă mama, și vocea ei devenise severă de astă dată.

Dar Elisabet era deja pe scara rulantă. Văzuse că mielul o zbughise la etajul întâi, unde se vindeau lenjerie de corp și cravate.

Ajunse și ea acolo și, de cum simți podeaua sub picioare, o luă la goană pe drumul pe care îl urma mielul. Acesta ajunsese în stradă, unde fulgii de zăpadă dansau printre beculețele aprinse ce atârnavă în ghirlande subțiri agățate pe sus. Elisabet răsturnă un stativ cu mânuși, dar își continuă goana fără să se oprească.

În larma străzii auzi clopoțelul sunând dinspre Kirkeveien. Nu se lăsă. Era foarte hotărâtă să mângâie mielul pe blănița moale.

– Vino, mieluțule, vino la mine!

Mielul țâșnise peste drum pe lumina roșie a semaforului. Poate a crezut că omulețul roșu înseamnă „mergi“, iar cel verde „stai“. Elisabet știa că oile nu pot distinge culorile. În orice caz, mielul nu se oprise la roșu, așa că nici Elisabet nu se opri. Va alerga după mielul ăsta chiar dacă ar trebui să alerge până la capătul lumii.

Mașinile claxonau și o motocicletă trebui să intre pe trotuar ca să nu se ciocnească cu mielul și fetița. Oamenii pe stradă, porniți să cumpere cadouri de Crăciun, făcură ochii mari. Nu se întâmpla în fiecare zi ca o fetiță să gonească pe Kirkeveien, pe roșu, ca să prindă un miel care evadase din magazinul cel mare al orașului. Și pe deasupra, nu era deloc obișnuit să alergi după un miel, acum, în miezul iernii.

În timp ce alerga, Elisabet auzi orologiul bisericii bătând de trei ori. Lucrul acesta îl constată cu un interes special pentru că știa că veniseră în oraș cu autobuzul de ora cincisprezece. Poate că limbile orologiului s-au plictisit să tot meargă în același sens an de an și deodată au luat-o în sens invers. Elisabet se gândi că poate și ceasornicele se plictisesc să facă o veșnicie același lucru.

Mai era însă ceva. Când veniseră la magazin, era aproape întuneric, iar acum era lumină din nou și, într-un mod straniu, noaptea nu se lăsase între timp.

Mielul o luă între timp pe un drum ce ieșea din oraș, țopăind mai departe spre o pădurice. Acolo își continuă drumul pe o potecă printre brazii înalți. Acum trebuia să alerge mai încet, pentru că poteca era acoperită de zăpada care căzuse în ultimele zile.

Elisabet îl urma. Și pentru ea era greu să mai alerge acum. Mielul avea patru picioare care se tot împotmoleau în zăpadă, pe când ea avea doar două. Poate că acesta era un avantaj ce o va ajuta să se apropie de el.

Chemarea mamei se pierduse în larma străzii. În curând nu se mai auziră deloc zgomotele străzii. Doar o voce îi răsună încă în urechi:

– Să cumpărăm asta sau asta? Ce zici tu, Elisabet? Sau să le cumpărăm pe amândouă?

Poate că mielul a căpătat viață și a zbughit-o din magazin pentru că nu mai putea suporta să audă încontinuu zgomotul caselor de bani și toate discuțiile astea despre cumpărăturile de Crăciun. Poate că Elisabet se luase după el din aceeași cauză. Niciodată nu îi plăcuse să meargă prin magazine, la cumpărături.

Joakim ridică ochii de pe hârtia subțire care căzuse din calendarul fermecat. Ceea ce tocmai citise era atât de uimitor, încât rămăsese cu gura căscată.

Întotdeauna îi plăcuseră enigmele. Își aduse aminte de micuțul scrin cu cheie pe care bunica i-l cumpărase din Polonia. Mama și tata promisese o dată solemn că niciodată nu vor căuta cheia și nu vor încerca să-l deschidă când Joakim doarme sau e la școală. Ar fi fost un lucru la fel de urât cum era să deschizi scrisorile altcuiva, spusese ei.

Până în ziua de azi Joakim nu avusese nici un secret adevărat pe care să-l fi ascuns în scrin. De asta dată însă, puse foaia de hârtie subțire din calendar acolo, încuie scrinul și ascunse cheia sub pernă. Când părinții se treziră și veniră să arunce și ei o privire în calendarul de advent, văzură doar un desen al unui miel într-un mare magazin.

– Îți aduci aminte? întrebă mama și privi spre tata. La fel era și când eram noi mici.

Tata încuviință:

– Și puteam să ne pierdem în visare și să ne închipuim singuri restul povestirii. Era mult mai bine decât să ai toate figurinele astea nemțești de plastic care mai devreme sau mai târziu vor fi înghițite de aspirator.

Joakim râse în sinea lui. Doar el știa despre misterioasa bucătică de hârtie din calendar.

Arătă cu degetul mielul cu clopoțel și spuse:

– Mielul se hotărăște să evadeze din magazin pentru că nu mai suportă să audă zgomotul caselor de bani și pălăvrăgeala oamenilor la cumpărăturile de Crăciun. Și o fetiță din magazin pe care o cheamă Elisabet aleargă după el pentru că dorește să-i mângâie blănița moale.

– Ce-ți spuneam? zise tata. Ce-ar fi făcut băiatul nostru cu o figurină de plastic?

Joachim se gândi toată ziua dacă Elisabet va reuși să ajungă mielul și să-i mângâie blana. Oare avea să afle a doua zi?

Pentru că sigur va găsi încă o hârtiuță scrisă, nu-i așa?

2 DECEMBRIE

...știu eu un drum mai scurt și e cel pe care suntem acum...

În dimineața următoare Joakim se trezi, ca de obicei, înaintea părinților. Se ridică și privi calendarul de advent care era agățat deasupra patului.

Văzu deodată un miel la picioarele unuia dintre păstori. Nu era ciudat? Privise desenul cel mare cu îngerii și cu cei trei crai de la Răsărit, cu păstorii și oile de multe, multe ori. Dar nu văzuse mieluțul până atunci.

Poate că descoperise mielul desenat acolo pentru că citise despre el pe o bucățică de hârtie căzută din primul compartiment al calendarului.

Era, oare, același miel despre care citise? Mielul acela o zbughise dintr-un magazin în zilele noastre, pe când mielul desenat pe calendar trăise în Bethleem odată, foarte, foarte demult. Pe vremea aceea nu existau nici mașini, nici semafoare, iar prăvăliile de atunci nu erau niște magazine așa de mari cu scări rulante și aparate de încasat banii.

În plus, Elisabet auzise orologiul bisericii bătând de trei ori, și nu existau orologii la biserici acum două mii de ani, nu-i așa? Joakim știa că Iisus se născuse cu multă, foarte multă vreme în urmă.

Găsi ușița pe care se afla cifra 2 și o desfăcu cu grijă. O hârtiuță împăturită căzu din calendar. Înăuntru se zări un desen înfățișând o pădure. În pădure era un înger care ținea mâna pe umărul unei fete.

Joakim luă hârtia care căzuse în pat. O despături și văzu că era scrisă cu litere mici pe ambele fețe. Începu să citească:

Efiriël

Elisabet Hansen nu știa nici cât de mult, nici cât de departe alergase după mielul cu clopoțel care o zbughise de la raionul de jucării al unui mare magazin pentru că se plictisise de zumzetul caselor de bani și de toată vorbăria cumpărătorilor. Când alergase prin oraș, ningea des. Acum

nu numai că ninsoarea se oprise. Cel mai bizar era că pe potecă nu mai era nici urmă de nea. Printre copaci se zăreau viorele și toporași, și asta era de mirare pentru că mai erau doar câteva zile până la Crăciun.

Culese o viorea și-i privi atentă petalele. Să culegi flori acum era la fel de neobișnuit cum ar fi fost să arunci cu bulgări de zăpadă în plină vară.

Elisabet se gândi că a alergat poate atât de departe, că a ajuns într-o țară în care era vară tot anul. Sau că a alergat atât de mult timp, încât venise primăvara și se făcuse cald. În cazul acesta era încă în Norvegia, dar ce se întâmplase cu Crăciunul?

Pe când se gândea la toate astea auzi din nou, foarte departe, clinchetul unui clopoțel. O luă la goană și în curând văzu mielul ce se oprise pe o colină și păștea cu poftă iarba verde.

Nici nu era de mirare că micuțului îi era foarte foame. Pentru că iarna n-avea unde să pască iarbă. Și în vremea în care fusese doar o jucărie probabil n-a primit nimic de mâncare. Această vreme trebuie să fi fost destul de lungă.

Elisabet se furișă spre miel, dar chiar în clipa în care se repezi să-l mângâie animăluțul o luă iar la fugă.

– Vino, vino la mine, mieluțule!

Fetița încercă să-l ajungă, dar se împiedică de un ciot de pin și căzu pe jos cât era de lungă.

Cel mai rău nu era că se lovise, ci că înțelese că poate nu va prinde niciodată mieluțul. Se hotărâse să-l urmărească până la capătul pământului, dar pământul era rotund, nu-i așa, și atunci se putea întâmpla să alerge în jurul globului o veșnicie, sau, în orice caz, până va crește mare, și atunci poate că-și va pierde interesul pentru mieii cu clopoței și toate chestiile astea.

Privind în sus, observă o siluetă luminoasă printre arbori. Elisabet făcu ochii mari pentru că ceea ce văzu nu era nici om, nici animal. Din spate, printr-o cămașă la fel de albă ca blana mielului, ieșeau o pereche de aripi.

Elisabet de-abia începuse să cunoască lumea. Învățase cum se numesc animalele cel mai des întâlnite, dar nu știa, de exemplu, diferența dintre un pițigoi și o presură. Nici dintre o cămilă și un dromader, de fapt. Totuși, nu se putea înșela asupra a ceea ce vedea acum. Înțelese repede că silueta luminoasă era un înger. Ea văzuse mai înainte îngeri desenați în cărți și pe

hârtiile de împachetat, dar acum era întâia oară când vedea o astfel de făptură în realitate.

– Nu te teme! spuse îngerul cu voce blândă.

Elisabet se ridică pe jumătate:

– Să nu crezi că mi-e frică de tine, răspunse ea cam ursuză din cauza loviturii.

Îngerul se apropie. Părea că plutește, neatingând pământul. Asta îi aminti de verișoara Anna care știa să danseze pe poante. Îngerul îngenunche și o mângâie ușor pe spate cu vârful aripilor. Apoi spuse:

– Am spus „nu te teme“ doar așa, pentru orice eventualitate. Noi, îngerii, nu ne arătăm oamenilor prea adesea, și de aceea e bine să-i prevenim atunci când o facem. De obicei, se sperie îngrozitor când li se arată un înger.

Elisabet începu, brusc, să plângă, și asta nu din cauză că-i era frică de înger. Nici din cauză că se lovise. Nici ea nu prea înțelese de ce plângea când se trezi spunând:

– Am vrut... să mângâi mielul.

Îngerul înclină grațios capul:

– Dumnezeu le-a dat mieilor o blană așa de moale cu gândul că mulți vor dori să-i mângâie.

Elisabet spuse printre suspine:

– Mielul a alergat mai repede decât mine... și nu-i de mirare, doar are patru picioare... Nu-i nedrept? Nu pot pricepe cum de un miel cu clopoțel poate fi atât de grăbit.

Îngerul o ajută să se ridice în picioare și spuse tainic:

– Merge la Bethleem.

Elisabet se opri din plâns:

– La Bethleem?

– Da, la Bethleem, la Bethleem! Pentru că acolo se va naște pruncul Iisus.

Elisabet se minună grozav de cuvintele îngerului. În încercarea ei de a-și ascunde uimirea, începu să-și scuture pantalonii de iarbă. Și jacheta ei roșie se pătase destul de urât.

– Atunci și eu vreau să ajung la Bethleem, spuse ea.

Îngerul părea că plutește din nou pe potecă, precum într-un dans pe poante. Spuse:

– Prea bine, pentru că și eu tot acolo merg. Vom merge toți trei.

Elisabet știa că nu era bine să-i urmeze pe necunoscuți, și deci nici pe înger și nici pe vrăjitori. Privi spre înger și întrebă.

– Cum te cheamă?

Elisabet crezuse că îngerul era băiat, dar acum nu mai era prea sigură de asta. Pentru că el făcu o reverență ca o balerină și spuse:

– Numele meu e Efiriel.

– Sună ca un nume de fluture. Ai spus într-adevăr Efiriel?

Îngerul încuviință:

– Da, Efiriel. Noi, îngerii, n-avem nici mamă, nici tată. De aceea, nu avem nici nume de familie.

Elisabet suspină încă o dată înainte de a spune:

– Nu cred că avem timp să mai stăm de vorbă dacă trebuie să mergem tocmai la Bethleem. Nu-i așa că-i foarte, foarte departe?

– Oh, ba da, e departe... și a trecut grozav de mult timp de când n-am mai fost acolo. Dar eu știu un drum mai scurt, și e cel pe care suntem acum.

Și cu asta porniră la drum. Mielul alerga înainte, Elisabet după el și la urmă venea îngerul parcă dansând.

Fetei îi păru rău că nu-l întrebaser pe înger cum de se făcuse deodată vară. Dar fugea acum după mielul din fața lor și nu îndrăznea să se oprească.

– Vino, vino la mine, mieluțule!

Joachim se grăbi să ascundă hârtia în scrinul de la care numai el avea cheie.

Johannes, vânzătorul de flori, lăsase calendarul de advent la librar. Oare știa el de hârtiuțele astea misterioase dinăuntru? Sau Joachim, doar el, era singurul din lume care știa acest secret? El deschisese primul calendarul, nu-i așa?

Apoi îi trecu prin minte alt gând. Elisabet! Nu era, oare, numele femeii a cărei fotografie o pusese Johannes în vitrina prăvăliei?

Oh, ba da, era sigur de asta. Putea fi oare aceeași Elisabet despre care se povestea în calendarul misterios? Ea era copil atunci, dar calendarul era vechi și poate că ea crescuse în toți anii care trecuseră între timp.

Părinții intrară și azi în camera lui să vadă poza din calendar.

– Un înger, șopti mama emoționată, și duse mâna la gură.

– O ajută pe Elisabet, explică Joakim. A alergat așa de repede după miel, că a căzut și s-a lovit.

Mama privi spre tata și el zâmbi cu înțeles. Joakim își dădu seama că ei îl considerau foarte isteț când îl auzeau spunând poveștile astea despre desenele din calendar. De unde să fi știut ei că nu el le inventa?

Astăzi începea orele devreme și n-aveau timp să vorbească prea mult despre calendar. Pe drumul spre școală însă se gândi numai la el.

Ninsese mult în ultimele zile și din cauza zăpezii era greu să traversezi terenul de sport. Se opri și se gândi. Când Elisabet se luase după miel, înotase prin zăpadă. Și apoi se făcuse brusc vară. Cum să fie posibil așa ceva?

Când se întoarse de la școală, descuie ușa cu cheia și intră în casă. Aproape în fiecare zi venea acasă ceva mai devreme decât mama. Alergă în camera lui și își opri privirile pe calendar. Da, era la locul lui. Se întrebă de câteva ori în cursul zilei dacă nu cumva era un vis, pentru că se întâmpla adesea să viseze lucruri bizare.

Era așa de curios să știe ce se ascunde sub cea de-a treia cifră și privi îndelung la ea. Se întreba ce se întâmplase cu Elisabet și îngerul Efiriel.

Ce-ar fi să deschidă chiar acum ușița? Putea apoi s-o lipească la loc și să-și ia aerul că nu s-a întâmplat nimic.

Dar ar fi trișat. Nu era voie să trișezi nici când jucai cărți și ar fi fost mult mai rău să trișezi cu Crăciunul. Era la fel de urât dacă te uitai pe furiș în pachetele cu daruri înainte de Ajunul Crăciunului, da, era ca și cum te-ai fi păcălit pe tine însuși.

Mama venise acasă de la lucru și curăța cartofi și morcovi în bucătărie. Tata veni ceva mai târziu. Se plânse că nu-și găsește permisul de conducere.

– De neînțeles, spunea el. Nu e în mașină, nici la serviciu, nici în buzunarul de la palton.

– Ești un mare dezordonat, spuse Joakim, pentru că așa îi spunea tata ori de câte ori nu-și găsea penarul sau nu-și punea jucăriile la locul lor.

În seara aceea Joakim ceru să meargă la culcare devreme. Era poate prima dată în viața lui când cerea asta.

– Nu te simți bine, băiatul meu? întrebă mama.

– Ba da. Dar când dorm timpul trece repede, vine dimineața și atunci pot să deschid calendarul fermecat.

3 DECEMBRIE

**...este ca și cum ai alerga cu vântul în spate sau ai coborî
fugind pe o scară rulantă în mișcare ...**

Joachim se trezi devreme în dimineața zilei de 3 decembrie. Aruncă o privire la ceasul cu rățoiul Donald agățat pe perete, deasupra mesei. Era șapte fără un sfert. Părinții se trezeau de obicei cam peste o jumătate de oră.

Își aminti că visase ceva ciudat, dar nu știa ce. Ceva cu îngerul Efiriel și mielul cu clopoțel...

Se ridică în picioare în pat și privi calendarul pe care îl primise de la librarul cu părul alb. În partea de sus, desenul înfățișa câțiva îngeri ce coborau din cer, printre nori. Unul sufla într-o trâmbiță. Voia probabil să-i trezească pe păstori și pe oile lor.

Se gândi că îngerul din dreapta desenului trebuia să fie Efiriel care o mângâiase pe Elisabet când se împiedicase de un ciot de pin și căzuse cât era de lungă. Cam așa și-l imaginase când citise ce scria pe bucățica aceea subțire de hârtie.

Chiar observă brusc cum îngerul îi zâmbi și ridică un braț de parcă i-ar fi făcut cu mâna. Și i se păru că, pe desen, figura îngerului se contura mai clară decât ieri.

Deschise acum ușița cu cifra trei pe ea. Înăuntru era un desen micuț al unei mașini vechi, de epocă, foarte frumoasă și bine întreținută. O mașină de epocă cum văzuse odată cu bunicul la Muzeul de tehnică.

Joachim nu înțelese ce legătură putea fi între o mașină de epocă și Crăciun, dar luă hârtioara ce căzuse din calendar pe pernă, se vârî din nou în pat, găsi o poziție comodă sub plapumă și începu să citească.

A doua oaie

Elisabet și îngerul își continuară goana după mielul care evadase din magazinul cu multe aparate de încasat banii și plin de vorbăria cumpărătorilor. Curând, ieșiră din pădure și o luară pe un drum de țară. În depărtare se zărea un fum gros ieșind din coșurile înalte ale unei fabrici.

– Acolo e un oraș, spuse Elisabet.

– E Halden, explică îngerul. Nu suntem prea departe de Suedia și suntem pe drumul cel bun pentru că trebuie să trecem pe acolo ca să ajungem la Bethleem.

Nu termină bine de vorbit, când auziră o huruială în spate. Elisabet se întoarse și văzu o mașină de epocă venind spre ei. În ea era un bărbat îmbrăcat în costum și cu pălărie pe cap. Avea barbă lungă și i se păru că seamănă cu străbunicul dintr-o fotografie pe care o aveau acasă, pe șemineu. Când trecu pe lângă ei, claxonă și flutură pălăria.

– O mașină de epocă! exclamă Elisabet. Trebuie să fie foarte veche.

Îngerul Efiriël își ascunse fața în palme ca să nu i se vadă zâmbetul.

– Ba eu cred că e nouă-nouță.

Elisabet suspină resemnată.

– Am crezut întotdeauna că îngerii sunt mult mai înțelepți decât oamenii. Se vede însă că habar n-aveți de mașini.

Nu voia însă să-și strice prietenia cu îngerul, așa că spuse:

– Nici nu-i de mirare, pentru că aveți aripi și, bineînțeles, nu conduceți mașini acolo sus, în cer. În plus, mă gândesc că Dumnezeu a interzis în cer orice formă de poluare.

Efiriël îi arătă o stivă de bușteni:

– Șezi puțin aici, spuse el. Oricum meriți un pic de odihnă și vreau să-ți spun ceva important despre expediția noastră spre Bethleem.

Elisabet se așeză și privi în sus spre înger.

– Tu n-ai obosit? întrebă ea.

Îngerul clătină din cap:

– Nu, noi, îngerii, nu obosim, pentru că nu suntem făcuți din carne și oase. Oboseala este simțită numai la cei făcuți din carne și oase.

Elisabet se rușină puțin la gândul că-și închipuise că îngerii pot obosi. Dacă ar fi fost așa, cum ar fi reușit ei atunci să zboare neconținut între cer și pământ? Și asta era grozav de departe, poate că mult mai departe decât

Bethleem. Dar, oricum ar fi fost, nu avea oare dreptate că mașina care trecuse era o mașină foarte veche?

Îngerul spuse:

– Draga mea, spune-mi exact, încotro mergem noi?

– Spre Bethleem, răspunse Elisabet. La asta se gândea și ea în momentul acela.

– Așa, prea bine! Și ce vom face acolo?

– Oricum ar fi, vom mângâia mielul.

Îngerul încuviință:

– Și ne vom închina pruncului Iisus care va veni pe lume. El a fost numit Mielul lui Dumnezeu. Pentru că este bun și nevinovat ca un miel cu blăniță moale.

Elisabet ridică din umeri. La lucrurile astea nu se gândise niciodată.

Îngerul continuă:

– Și nu e de ajuns doar să călătorim la Bethleem. Trebuie să ne întoarcem în timp cu două mii de ani, pentru că, atunci când ai început să alergi după miel, se împliniseră două mii de ani de la nașterea lui Iisus. Să încercăm să fim acolo exact când minunea cea mare se va întâmpla.

Era rândul fetei să ducă mâna la gură, de data asta, dar de uimire:

– Nu e absolut imposibil să călătorești înapoi în timp?

Efirieli clătină din cap:

– Nu, de fapt, nu. Nimic nu este cu neputință pentru Dumnezeu, și eu sunt un trimis al lui, așa că nici pentru mine aproape nimic nu este imposibil. Deja am lăsat în spate o bună bucată din lungul drum. Acolo, jos, se vede orașul Halden și ne aflăm la începutul anilor 1900 după Iisus. Poți să înțelegi asta?

Elisabet făcu ochii mari și spuse:

– Cred că... mașina aceea nu era, totuși, atât de veche.

– Nu, dimpotrivă, era destul de nouă. Ai observat în mod sigur cât de mândru de ea era bărbatul care claxona. Nu sunt prea mulți oameni care au mașină în timpurile astea.

Elisabet Hansen privi nemișcată la silueta îmbrăcată în alb, și îngerul Efirieli continuă:

– Să alergăm pe un drum obișnuit până la Bethleem ar fi luat grozav de mult timp. Noi însă alergăm într-un fel pieziș înapoi prin istorie și suntem

oarecum într-o coborâre permanentă. Este ca și cum ai alerga cu vântul în spate sau ai coborî fugind pe o scară rulantă în mișcare.

Elisabet încuviință, deși nu era prea sigură că înțelegea tot ce spunea îngerul. Dar înțelese cel puțin cât de ingenios era totul.

– Cum de știi că suntem la începutul anilor 1900?

Îngerul îi arătă un ceas auriu la încheietura mâinii. Era împodobit cu un șirag de perle lucitoare. Pe cadran se putea citi: 1916.

– Este un ceas pentru îngeri. Nu merge la fel de precis ca alte ceasuri, dar nouă, în ceruri, nu ne prea pasă de ore și minute...

– Cum așa?

– Avem toată veșnicia la dispoziție, răspuse îngerul. În afară de asta, nu trebuie niciodată să alergăm să prindem autobuzul ca să ajungem la timp la lucru.

Elisabet era nemaipomenit de uluită de cuvintele îngerului, dar acum înțelegea, totuși, de ce bătuse orologiul bisericii de trei ori, deși trebuie să fi fost ora șase, sau șapte, când fugise din magazin. Înțelegea de ce dispăruse zăpada și se făcuse brusc vară. Alergase înapoi în timp...

– Ai luat-o la vale pe acest drum chiar în clipa în care ai început să alergi după miel, spuse îngerul Efiriel. Atunci a început, de fapt, marea călătorie prin timp și spațiu.

Încă o mașină de epocă veni din partea opusă a drumului. Lăsă în spatele ei un nor de praf și nisip, și Elisabet începu să tușească. Când praful se așternu puțin, arătă spre drum:

– Uite acolo mielul nostru! Și cu el mai este o oaie...

Îngerul încuviință:

– Adevărat îți spun că și oaia aceea va merge cu noi la Bethleem.

Elisabet și Efiriel începură să alerge din nou. Mielul și oaia o luaseră și ei la fugă.

– Vino, vino la mine, mieluțule! îl chema Elisabet.

Nici mielul, nici oaia nu se lăsau însă ademeniți. Mergeau la Bethleem, la Bethleem!

Trecură pe la marginea orașului Halden. Se opriră o clipă și priviră oamenii din piață și de pe străzi. Femeile aveau rochii lungi, de bumbac, viu colorate și pălării cu boruri mari, în diferite culori. Pe străzile micului oraș treceau mașini de epocă, dar și trăsuri trase de cai.

Lăsară orașul în urmă și ajunseră la un punct de frontieră. Pe o pancartă stătea scris: „Frontieră de stat. SUECIA“.

Elisabet se opri brusc și întrebă:

– Crezi că ne dau voie să intrăm în Suedia?

Îngerul pluti în jurul ei ca un fluture uriaș.

– Nu vor îndrăzni să oprească un pelerinaj, răspunse el. Și apoi, cu doar câteva săptămâni în urmă, Norvegia și Suedia aveau același rege.

– Pot să văd ceasul tău de înger încă o dată?

Efirieli întinse mâna. Pe cadran scria 1905.

După aceea trecură granița pe lângă doi paznici. Mai întâi mielul și oaia. Apoi Elisabet Hansen și îngerul Efirieli.

– Stați! strigară paznicii. În numele legii, opriți-vă!

Ei, însă, intraseră deja în Suedia. Ajunseseră cu câțiva ani mai aproape de momentul Nașterii lui Iisus Mântuitorul.

Joakim se ridică în pat. De aceea, deci, de aceea, era desenul unei mașini de epocă în calendarul de advent!

Și de aceea se făcuse brusc vară.

Joakim se grăbi să ascundă hârtia cu povestirea despre Elisabet și îngerul Efirieli în scrinul secret, pentru că mama și tata puteau intra oricând în dormitorul lui. Apoi, întins în pat, se gândi îndelung la ceea ce citise.

Acum înțelegea totul, în orice caz, mai mult decât ieri. Elisabet nu numai că pornise în urmărirea mielului și ajunsese în pădure. Ea alergase și înapoi în timp. Ajunsesese în anul 1905 și trebuia să ajungă la Bethleem, să fie de față la nașterea pruncului Iisus. Joakim știa că faptul acesta se petrecuse cu două mii de ani în urmă.

Era destul de mare ca să înțeleagă că e cu neputință să călătorești în timp. Dar era cu puțință s-o faci în gând.

La școală auzise că o mie de ani, pentru oameni, poate însemna doar o singură zi pentru Dumnezeu. Și îngerul Efirieli a spus că nimic nu e cu neputință pentru Dumnezeu.

Totuși, avea rost să te gândești că Elisabet și îngerul călătoriseră înapoi în timp?

O auzi pe mama în coridor. Deschise ușa camerei și-l întrebă:

– Ai deschis calendarul?

El încuviință din cap și mama se aplecă și privi:

– O mașină de epocă! exclamă ea.

Avea vocea puțin surprinsă, aproape dezamăgită. Poate credea că în calendarul de advent trebuiau să fie de fiecare dată numai poze de înger și de lucruri ce au de-a face cu Crăciunul.

– Este din cauză că Elisabet și îngerul Efiriël au trecut prin Suedia. Pe vremea aceea mașinile de epocă erau noi-nouțe, spuse Joakim. Ei merg la Bethleem.

– Ești un mic poet, spuse mama și-l mângâie pe cap. Apoi se duse la baie.

Pe Joakim îl treceau fiori când se gândea la tot ce știa și la faptul că părinții credeau că el inventează. Deodată îi veni în cap o idee grozavă. Va face un pachet cu toate hârtiuțele din calendarul misterios și-l va pune sub pomul de Crăciun. Pe el va scrie: „Pentru cei mai buni părinți din lume“.

Acum că-i venise ideea asta, era și bine, și rău pentru că devenea și mai nerăbdător până în seara de Ajun. Și era cam plictisitor să aștepti atâta timp până să vină un prilej de bucurie. Întotdeauna când se bucura prea tare de un lucru, aproape îl apuca durerea de cap.

În după-amiaza aceea, tatăl spuse iar că nu-și găsește permisul de conducere. Atunci nu poți să conduci mașina, spuse mama. El pufni ca un motor cu aburi când o auzi spunând asta.

4 DECEMBRIE

...de-abia apucase să caște ochii mari...

Joakim avea două secrete. Primul consta în hârtioarele împăturite pe care le găsea în calendarul de advent înainte ca părinții să se trezească dimineața. Cel de-al doilea era faptul că le ascunsese în scrinul adus de bunica din Polonia.

Pregătea cadoul de Crăciun cel mai ingenios cu putință. Trebuia doar să transfere hârtioarele din calendarul de advent în scrinul lui supersecret, a cărui cheie numai el o avea. Apoi trebuia să facă rost de niște hârtie de împachetat când mama va fi ocupată cu gătitul în seara de Ajun.

Lucrul cel mai grozav era însă calendarul de advent în sine, pe care bătrânul Johannes îl abandonase în librărie.

Cine era ciudatul vânzător de flori? La ce se gândise când lăsase un calendar de advent misterios lângă teancul de cărți din prăvălie?

El cunoscuse mai demult o femeie pe care o chema Elisabet. În orice caz, pusese în vitrina prăvăliei o fotografie de-a ei. Putea fi aceeași Elisabet despre care se povestea pe hârtioarele ce cădeau din compartimentele calendarului dimineața când Joakim deschidea ușițele? Era doar o fetiță pe atunci, poate de vârsta lui Joakim, dar trecuseră între timp mulți ani.

În dimineața zilei de vineri, 4 decembrie, Joakim deschise cea de-a patra ușiță a calendarului. Înainte de a o deschide se asigurase că în casă era liniște deplină.

Descoperi desenul unui bărbat îmbrăcat într-o cămășoaiă albastră, ca un fel de cămașă de noapte. Într-o mână ținea un toiag. Joakim nu privi desenul prea atent, pentru că și de data asta o bucățică de hârtie căzu pe pat. O despături și citi:

Iosua

Elisabet Hansen și îngerul Efiriël urmăreau în goană oaia și mielul. Trecuseră de o căsuță roșie din bârne și de câteva lanuri mici de grâu înconjurate de pădure. De pe o colină, Efiriël îi arătă un lac întins.

– Este cel mai mare lac din Scandinavia, spuse el. Ceasul arată că au trecut 1.891 de ani de la nașterea lui Iisus, iar noi am ajuns de-abia în Suedia.

Din lac izvora un râu înspumat. Peste el trecea un pod și ei trecură astfel pe malul celălalt.

– Acesta este râul Göta, spuse Efiriël. Vom merge pe un drum de căruțe de-a lungul râului.

– Vino, vino, mielușule! chemă Elisabet din nou, dar oaia și mielul goneau deja.

Ajunseră într-un sat. La marginea lui se înălța o biserică de lemn, vopsită în roșu, și mulți oameni se îndreptau spre ea. Unii mergeau pe jos, alții erau în trăsurile trase de cai. Bărbații erau îmbrăcați în costume negre și aveau pălării negre. Multe femei erau îmbrăcate și ele în negru. Unele aveau o cărticică de psalmi în mână.

– E, desigur, duminică, spuse Elisabet.

Se opriră câteva secunde și priviră mulțimea aceea de oameni. Un băiețel îi zări. De-abia apucase să caște ochii mari pentru că în aceeași clipă îngerul Efiriël alergă mai departe. Și Elisabet se grăbi să-l urmeze. Întoarse capul să privească înapoi, dar oamenii din fața bisericii dispăruseră fără urmă. La fel și cailor și trăsurile.

Ieșiseră din sat când Elisabet îi spuse îngerului:

– Doar un băiețel ne-a văzut.

– Foarte bine! Nu trebuie să atragem prea mult atenția. Nu putem evita ca unul sau altul să ne vadă, dar atunci va fi doar pentru o fracțiune de secundă.

Au alergat mai departe prin păduri și câmpii. Vedeau din când în când oameni care întorceau fânul sau coseau grâul. Se întâmpla să-i ocolească ca să nu-i sperie.

Oaia și mielul dădură peste o pășune cu iarbă verde și nu rezistară ispitei de a paște.

– Acum avem o șansă, șopti Elisabet. Dacă ne apropiem încet.

Nu termină de vorbit când văzu la mică distanță un bărbat venind spre ei. Era îmbrăcat într-un fel de tunică albastră lungă până-n pământ. Într-o

mână ținea un toiag rotunjit la un capăt. Veni aproape de ei și spuse cu voce gravă:

– Pacea să fie cu voi, cei ce umblați pe calea cea strâmtă de-a lungul râului Göta. Eu sunt păstorul Iosua.

– Atunci ești unul de-ai noștri, spuse Efiriel.

Elisabet nu înțelese ce voia să spună îngerul cu asta. Păstorul spuse:

– Merg cu voi în Țara Sfântă, căci trebuie să fiu acolo în câmp când îngerii vor da vestea cea bună că s-a născut Iisus.

Fetiței îi veni o idee:

– Dacă ești un păstor adevărat, atunci poți să aduci mieluțul cu clopoțel la mine!

Păstorul se înclină adânc:

– E o nimica toată pentru un cioban adevărat.

Cu pași hotărâți, se îndreptă spre miel. În clipa următoare, mielul îngenunche la picioarele fetei. Ea îngenunche la rândul ei și-l mângâie, în sfârșit, pe blănița cea moale.

– La fugă, ești cel mai ager mieluț din lume, spuse ea. Dar până la urmă tot te-am prins!

Păstorul lovi cu toiagul în pământ și spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Oaia și mielul o luară iarăși la fugă. Păstorul, îngerul și Elisabet după ei.

Ajunseră la un orașel. De pe un deal din afara lui văzură o mulțime de case din lemn vopsite în roșu. În timp ce alergau, Efiriel îi spuse că orașul se numește Kungälv.

– Înseamnă „stâncă regilor“ și se numește astfel pentru că regii din nord obișnuiau să se întâlnească aici și să țină sfat. Unul dintre ei era Sigurd Jorsalfar.

Jorsalfar! Elisabet pufni în râs când auzi un nume așa de caraghios.

– „Far“ înseamnă „tatăl“ la noi, așa că era sigur tatăl unui băiat sau al unei fete care se numea Jorsal, spuse ea.

Îngerul clătină din cap:

– „Jorsalfar“ înseamnă „Călătorul la Ierusalim“ pentru că aici se spunea „Jorsal“ la Ierusalim și este numele pe care l-a primit Sigurd pentru că a fost în pelerinaj în Țara Sfântă în care s-a născut Iisus, iar „călătorul“ vine de la „fare“, care înseamnă „a călători“.

Oaia și mielul erau acum departe. În urma lor se agita păstorul Iosua. Elisabet și îngerul se grăbiră să-i ajungă.

Ajunseră în curând la un oraș așezat la vărsarea râului Göta. De pe un deal puteau privi jos, în oraș. Pe străzi mergeau femei în rochii lungi și bărbați cu pălării și bastoane. Unii ședeau în trăsurile frumoase trase de doi cai.

– Suntem în Göteborg, spuse Efiriel. Ceasul arată 1814 și tocmai acum în aceste zile Danemarca va ceda Norvegia, Suediei. Norvegia va avea de acum propria ei constituție.

Păstorul Iosua se întoarce și flutură mâna.

– La Bethleem! strigă el. La Bethleem!

Și își continuă drumul prin Suedia.

Joakim abia dacă apucă să ascundă hârtia din calendar în scriin când mama intră în camera lui.

– Ce desen ai găsit azi? întrebă ea.

Joakim nu trebuia să răspundă. Pentru că mama voia întotdeauna și să vadă desenul.

El îi arată compartimentul deschis, ea privi și-și împreună mâinile:

– Trebuie să fie unul dintre păstorii de pe câmp.

Joakim privi spre ea.

– Ce vrei să spui cu „de pe câmp“?

Mama povesti că în vechile calendare de advent erau astfel de desene în care erau înfățișați păstorii pe câmp când îngerii au adus vestea că s-a născut Iisus:

– Un păstor este același lucru cu un cioban. Și o ceată este același lucru cu o turmă de oi.

– Ei au ajuns tocmai la Göteborg, explică Joakim.

– Göteborg?

Mama îl privi mirată:

– Care „ei“?

– Elisabet Hansen, îngerul Efiriel și păstorul Iosua. Merg la Bethleem, la Bethleem!

Mama rămase uimită:

– Acum nu trebuie să te obsedeze chiar de tot calendarul ăsta! Nu sunt decât niște desene!

Joakim înțelese că nu putea să le povestească părinților tot ce se întâmplase cu Elisabet. Pentru că atunci n-ar mai fi reușit să păstreze secretul hârtioarelor din calendar și el voia să li le ofere lor în dar de Crăciun.

Mai înțelese și altceva. Că într-o bună zi trebuia să vorbească cu Johannes. Era sigur că bătrânul trebuia să știe ce-i cu calendarul acela misterios. Poate că știa mai mult și despre Elisabet Hansen. Cum ar putea oare să-l întâlnească? Pentru că părinții nu-i dădeau voie să meargă singur în oraș sau în piață.

Când veni de la școală în după-amiaza aceea, cineva sună la ușă imediat după ce intrase în casă. Nu putea fi mama, pentru că ea știa că Joakim nu obișnuia niciodată să încuie ușa de la intrare. Cine să fie?

Merse în hol și deschise ușa. Pe scară stătea librarul cu părul alb de la care primise calendarul!

– Ah, ești aici, spuse el. Chiar așa cum m-am gândit.

– Poftim? întrebă Joakim care se temu că librarul îi va cere înapoi calendarul misterios.

Și, la urma urmei, de unde știa unde locuia?

Omul scoase din buzunar un permis de conducere.

– Tatăl tău a uitat asta pe teighea, explică el. M-am gândit că voi trebuie să fiți, și, cum am văzut că nu v-ați întors la mine, am căutat în cartea de telefon și v-am găsit adresa. Și eu locuiesc pe aproape, știi. Pe Kløverveien, la numărul 12.

Nu era prea departe. Unul dintre colegii de clasă ai lui Joakim locuia pe aceeași stradă, la numărul 7.

– Cum merge cu calendarul? întrebă omul cu părul alb.

Joakim îl privi:

– Merge foarte bine. Am găsit în el niște hârtiuțe pline de mister.

– Adevărat?

Librarul zâmbi larg. Îi dădu băiatului permisul de conducere al tatălui.

– Trebuie s-o iau din loc, spuse el. Noi, librarii, suntem ocupați până peste cap zilele astea.

În curând veni și părinții acasă și se așezară cu toții la cină.

Joakim se hotărâse să nu sufle o vorbă despre librar până ce tata nu va întreba iarăși de permis. Așa că puse o întrebare:

– Ce înseamnă „pelerinaj“?

Li se părea ciudat că Joakim întreba asta pentru că „pelerinaj“ era un cuvânt destul de rar întâlnit. Tata se servi cu încă o porție de budincă de pește și spuse:

– Un pelerin este o persoană care face o călătorie la un loc sfânt.

– Ca Sigurd Jorsalfar? continuă Joakim. El a călătorit la Ierusalim. De aceea a primit numele de „Călătorul la Ierusalim“.

Părinții se priviră întrebători unul pe altul.

– Ați învățat la școală despre Sigurd Jorsalfar? întrebă mama.

Joakim negă din cap. Înțelese că era mai potrivit să vorbească despre permisul de conducere. Se uită la tata și întrebă:

– Ți-ai găsit permisul de conducere?

– Nici urmă de el, spuse tata supărat.

– L-am găsit eu, spuse Joakim.

Se ridică de pe scaun și merse în camera lui. Se întoarse cu permisul și-l dădu tatălui, zâmbind cu subînțeles.

Tatălui aproape i se opri mâncarea în gât. Se încruntă și spuse:

– Joakim, unde l-ai găsit? Doar nu cumva...

Joakim se grăbi să-l întrerupă ca să nu spună ceva ce ar putea regreta apoi:

– L-ai uitat la librărie când am cumpărat calendarul de advent.

Tatăl avea o figură de parcă un înger din ceruri i s-ar fi arătat în plină zi. Într-un fel așa și era, numai că îngerul îl trimisese pe librarul cu părul alb în loc să vină chiar el.

– Librarul a fost aici înainte să veniți voi de la lucru, explică Joakim. A spus că ne-a găsit adresa în cartea de telefon.

Mama și tata înțeleseseră ce se întâmplase.

– Da, ce om cumsecade! spuse tata.

Se întoarse spre mama:

– Știi, așa ceva mai rar!

– Și tu ești un dezordonat cum rar întâlnești! spuse Joakim.

5 DECEMBRIE

...pentru că timpul vine și se duce, iar un neam trece, altul vine...

Joakim se bucura că nu găsisese figurine din ciocolată sau din plastic în calendarul de advent. Tata făcuse o greșală când spusese că în compartimentele calendarului erau numai desene.

În calendarul misterios care costase pe vremuri doar 75 de bani era o poveste uimitoare despre Elisabet, care o pornise după mielul cu clopoțel, care era în drum spre Bethleem, unde s-a născut Iisus acum două mii de ani. Îi trebuiau 24 de zile ca să citească întreaga istorie, pentru că era împărțită în 24 de capitole, unul pentru fiecare zi. În fiecare zi se mai adăuga un pelerin la convoiul pelerinilor.

Ziua de 5 decembrie cădea într-o sâmbătă. Mama și tata dormeau sâmbetele ceva mai mult. Joakim se trezi, ca de obicei, pe la șapte. Se ridică în pat, în picioare, și privi atent desenul de pe calendar.

Vedea pentru întâia oară că unul dintre păstori ținea un toiag într-o mână, la fel ca Iosua.

Cum de nu observase asta ceva mai devreme?

De fiecare dată când studia mai atent calendarul descoperea ceva nou. Dar cum era posibil să vezi că apare mereu ceva în plus? Nu era un fel de vrăjitorie?

Joakim trase adânc aer în piept și clătină uimit din cap.

Poate că tocmai asta făcea calendarul de advent atât de misterios! Desenul de deasupra nu părea terminat și, pe măsură ce deschidea ușițele și citea poveștile, se completa de la sine.

Oare era într-adevăr cu puțință să existe un astfel de desen?

Joakim știa că un cozonac nu era gata dacă nu stătea la dospit, întâi pe masă, apoi în cuptor. Știa că era ceva în legătură cu drojdia, pentru că îi

ajutase de multe ori pe mama sau pe tata la frământatul cozonacilor. Când era mai mic, își închipuise că bebelușii în burta mamei trebuie să arate ca niște cozonaci puși la dospit.

Și nu era, în fond, lumea întregă un desen magic ce se desena de la sine? Pentru că lumea se transforma mereu. Și transformarea asta nu se încheia niciodată.

Joakim, frământat de aceste gânduri, părea ca paralizat, cu privirea fixă și corpul nemișcat. Dacă Dumnezeu crease o întregă lume ce se putea la rândul ei crea singură în cel mai mic detaliu, nu putea și el să creeze o poză care se developa de la sine chiar în fața ochilor lui, ca în desenul acela?

În fine, răsuflă ușurat. Nu încăpea îndoială că păstorul de pe desenul cel mare era același păstor pe care-l întâlnise Elisabet pe drumul spre Bethleem. Se punea întrebarea dacă ținea sau nu un toiag în mână, acolo, la librărie, când Joakim primise calendarul de advent.

Poate că nu va avea vreodată un răspuns la asta, dar oricum desenul era atât de iscusit, că mereu descopereai ceva nou în el. Și desenul, și întregul calendar erau atât de ingenioase!

Privi la desenele mici dinăuntrul calendarului. Întâi desenul lui Elisabet în magazin cu mielușul. Apoi al îngerului în pădure, al mașinii de epocă și al păstorului cu toiag.

Joakim deschise ușița cu cifra cinci pe ea. Astăzi desenul înfățișa o barcă cu vâsle. În ea erau un păstor, o fetiță și niște oi. Joakim știa cine erau și era preocupat mai mult de hârtiuța cea subțire. O despături și citi:

A treia oaie

Elisabet, mielul, îngerul, oaia și păstorul treceau în goană prin Suedia pe poteci și drumuri nepietruite pentru căruțe și cu iarbă crescută pe margini, printre câmpii aurii și păduri dese, până ce zăriră un oraș la malul mării. Bătea un vânt puternic și valurile se izbeau de chei. În largul mării se vedea o corabie cu trei catarge înalte. La marginea orașului se vedea un castel grandios.

– *Suntem în Halland, spuse îngerul Efiriël. Cetatea se numește Halmstad și vântul bate dinspre Kattegat. Ceasul meu arată că au trecut 1.789 de ani de la nașterea Mântuitorului.*

– *Suntem încă în Suedia? întrebă Elisabet.*

Efirieli aprobă:

– Da, dar nu de multă vreme locul ăsta a fost o parte din Danemarca.

Păstorul Iosua le ceru să se grăbească și acum treceau printr-un ținut ce devenea din ce în ce mai plat pe măsură ce ajungeau spre sud. Printre pajiști și pășuni se vedeau sate cu câte o bisericuță și câteva căsuțe.

Trecură printr-o pădure deasă. Iosua se opri și îngenunche sub un mesteacăn, pentru că acolo era o oaie căzută într-o capcană.

– Capcana a fost, cu siguranță, pusă pentru un iepure sau o vulpe, spuse el. Dezlegă sfoara de la piciorul oii și continuă:

– Și oaia asta va merge cu noi la Bethleem.

Îngerul Efirieli clătină hotărât din cap:

– Pentru că și ea este una de-ale noastre.

Și de parcă oaia ar fi înțeleș și ar fi răspuns, se auzi:

– Bee!... Beee!

Și porniră iar la drum. Mielul și cele două oi înainte, păstorul după ele, Elisabet Hansen și îngerul la urmă.

Intrară într-un alt orășel și se opriră în fața unei biserici vechi cu două turnuri înalte la intrare.

Îngerul spuse că se aflau în ținutul Skåne, orașul se numea Lund și biserica era o veche catedrală. Privi ceasul:

– Suntem în 1745. Această frumoasă catedrală este deja veche de mai multe secole. În toată lumea s-au construit biserici și catedrale. Toate astea au început o dată cu nașterea pruncului Iisus, la Bethleem. De parcă ai fi aruncat în pământ un bob de grâu și din el a crescut un lan întreg. Slava cerească se răspândește, de fapt, foarte ușor.

Elisabet se minună de cuvintele îngerului.

– Putem să intrăm? întrebă ea.

Îngerul încuviință și intrară cu toții în biserica cea mare. Oile înainte, păstorul după ele, Elisabet Hansen și îngerul la urmă.

Acolo, înăuntru, auzi Elisabet cea mai frumoasă muzică pe care o ascultase vreodată. Din orga cea mare se revărsau niște sunete atât de dulci și fermecătoare, încât o podidiră lacrimile.

Îngerul o privi și spuse:

– Da, plângi, copila mea! Această muzică minunată este compusă de Johann Sebastian Bach. El locuiește în Germania acum, iar muzica lui s-a răspândit în toată Europa. Muzica lui pare ruptă din slava cerească.

Oile care behăiau și mielul cu clopoțel la gât, țopăind, stânjeneau muzica divină.

Un bărbat îmbrăcat în negru se desprinsese din cor. Era pastorul.

– Ieșiți afară cu toții! spuse el autoritar. Catedrala din Lund nu este o iesle de oi.

Îngerul se apropie atunci de preot, mișcă aripile și spuse:

– Pastorul să nu se teamă! Și să nu uite că Iisus s-a născut într-o iesle. De aceea mai este numit și „păstorul cel bun“.

Pastorul se opri brusc și, deși era preot într-o catedrală atât de veche, nu era obișnuit cu îngeri și lucruri de astea. Căzu în genunchi și-și împreună mâinile.

– Slăvit fie Domnul în toată măreția lui! izbucni el.

Îl lăsară acolo îngenuncheat. Îngerul le făcu semn să se retragă.

– Momentele astea nu trebuie să fie prea lungi, spuse el. Poate că omul nostru va scrie un raport episcopului. Ori se va uita totul, ori se vor auzi zvonuri despre minunea de la Lund. În orice caz, episcopul va trebui să-i amintească pastorului că „pastor“ înseamnă nici mai mult, nici mai puțin decât „păstor de oi“.

Iosua lovi cu toiagul în peretele bisericii:

– La Bethleem! La Bethleem!

Trecură printr-o grădină verde în care răsunau triluri de păsărele. Câțiva soldați veniră spre ei călare și, când dădură cu ochii de ciudatul convoi, strigară:

– Stați!

Se apropiară în galop. Dar în momentul în care se aplecară de pe cai să-l prindă pe păstorul Iosua, dispărură cu toții ca roua în dogoarea soarelui.

Elisabet rămase uimită, pentru că erau încă pe același loc pe care sosiseră soldații călare.

– Au dispărut! exclamă ea.

Îngerul râse.

– Într-un fel, da. Dar, de fapt, noi am dispărut pentru ei. Cred că s-au înapăimântat atât de tare că au căzut de pe cai.

Elisabet arăta foarte uluită, așa că îngerul trebui să-i explice:

– Călătorim pe două drumuri deodată. Un drum este spre sud, pe hartă, spre Bethleem în Iudea. Celălalt merge prin istorie spre cetatea lui David în timpul în care s-a născut Iisus. Acesta este un fel de a călători foarte

neobișnuit, mulți vor spune că este cu neputință, dar nimic nu este cu neputință pentru Dumnezeu. Pentru că timpul vine și se duce, iar un neam trece, altul vine. Drumul spre Bethleem este, cu toate acestea, același.

Elisabet ascultă tulburată cuvintele îngerului și le ascunde în inima ei.

– E bine să evităm toate primejdiile, continuă Iosua. Când nu putem să ne dăm la o parte din fața preoților morocănoși și a soldaților furioși, facem un pas înapoi în timp. E destul un sfert sau o jumătate de oră.

Cu aceste cuvinte porniră iar la drum. Străbătura câmpii întinse și cătune. În depărtare se vedea marea și în curând erau pe o plajă pustie.

– Acesta este Øresund, spuse Efiriel. Ceasul arată 1703 de ani de la nașterea lui Iisus. Trebuie să ajungem în Danemarca înainte de sfârșitul secolului al XVII-lea.

– Aici este o barcă, spuse Iosua.

Se urcară cu toții în ea. Întâi oile, apoi Elisabet și Efiriel. Păstorul Iosua o împinse pe apă și se aruncă și el în barcă în ultima clipă.

Îngerul Efiriel vâsli puternic și apa înspumată se revărsă în barca ce se legăna pe valuri și făcea să sune clopoțelul de la gâtul mielului.

Iosua stătea în spate. Arată înainte și spuse:

– Iată Danemarca!

„Iată Danemarca!“

Joakim se gândi că și el poate să vadă cu ochii minții puțin din Danemarca.

Era ciudată călătoria lui Elisabet înapoi în timp. Și era ciudat să se gândească la faptul că au trecut două mii de ani de la nașterea lui Iisus. Toate istorisirile astea despre Iisus străbătuseră două mii de ani și ajunseseră până la Joakim.

Elisabet călătorise într-un fel în sens invers. Nu era încă și mai greu de înțeles?

Când s-au trezit părinții, Joakim le arată desenul bărcii în care erau Elisabet, Efiriel, Iosua și cele trei oi. Dar nu spuse nimic despre ceea ce se întâmplase în grădina cea verde. Nici că vizitaseră catedrala din Lund. Atunci ar fi început să-l întrebe cum de știa cum arată o catedrală și el se decisese să nu sufle o vorbă despre hârtiuțele din calendar. Totul era ascuns în scrinul secret adus de bunica din Polonia.

După micul dejun pleacă în oraș să cumpere cadouri de Crăciun. Unele trebuiau trimise la Trondheim și unele în sudul țării. De aceea trebuiau să le pună la poștă de pe acum ca să ajungă la timp.

S-au dus la un mare magazin. La raionul de jucării, la etajul doi, îi veni în minte Elisabet din misteriosul calendar de advent.

Poate că de aici, din magazinul ăsta, a luat-o la fugă după miel? În orice caz, acolo era o scară rulantă cam veche. Oare câtă vreme trecuse de când Elisabet se luase după mielul care, plictisit de hărmălaie, o zbughise din magazin?

Privi în sus spre mama și spuse:

– Magazinul ăsta e cu siguranță vechi de vreo patruzeci de ani.

Ea îl privi mirată.

– E posibil să fie chiar mai vechi, răspunse ea.

Deci așa. Poate că de aici fugiseră cei doi. Îi înțelegea așa de bine, pentru că nici lui nu-i plăcea să meargă la cumpărături în marile magazine. Și pe deasupra, zgomotul ăsta supărător al caselor de bani!

Sâmbăta i se păru și mai lungă pentru că se gândi mereu ce se va întâmpla cu Elisabet și îngerul Efiriel după debarcarea lor în Danemarca. Și mai greu îi veni când sosi momentul să se vâre în pat. Deasupra lui atârna calendarul cel plin de mistere.

Și să dormi lângă ele era ca și cum ai locui într-o prăvălioară plină de ciocolată din care n-ai voie să guști măcar o bucățică.

6 DECEMBRIE

...o cămilă se poate mișca din loc în loc la fel ca un turn pe o tablă de șah...

Când veni duminică dimineața, lui Joakim i se păru că abia se culcase, pentru că nu se trezise nici măcar o dată în timpul nopții. Apoi își aminti că a visase ceva și de îndată înțelese că noaptea a fost totuși destul de lungă.

Visase că în misteriosul lui calendar de advent erau mici figurine de ciocolată care se transformau în animale adevărate de îndată ce-i deschidea ușițele și le scăpa din captivitate. Ca să nu evadeze, le închisese în scrinul lui secret, iar în seara de Ajun le redase din nou libertatea. Atunci, cele 24 de animale se strecuraseră pe fereastră și o luaseră la goană pe câmp. Mergeau la Bethleem, la Bethleem, pentru că acolo s-a născut Iisus. În vis, lui Iisus, care a iubit atât de mult oamenii, îi plăcea și ciocolata.

Când se trezi de-a binelea și înțelese că totul era doar un vis, se porni pe râs. Își aminti și că a fost în oraș cu o zi înainte și a fost poate chiar în magazinul din care dispăruse Elisabet cu mult, mult timp în urmă.

Se ridică în picioare, în pat, și deschise cea de-a șasea ușiță a calendarului. Astăzi descoperi înăuntru desenul unui turn rotund. Se va uita mai atent la el după aceea. Întâi va citi povestea de pe hârtioară.

Gaspar

Barca în care erau Elisabet, îngerul Efiriel, păstorul Iosua și cele trei oi fu întâmpinată cu multă solemnitate de un om cu pielea neagră care îi aștepta pe malul danez al strâmtorii Øresund. Elisabet îl văzuse prima. Îngerul vâslise stând cu spatele spre uscat, iar Iosua păzise oile.

– E un om negru acolo! spuse ea.

Îngerul aruncă o privire în spate și spuse:

– E unul de-ai noștri!

Omul cel negru purta o mantie neagră cu nasturi de aur, pantaloni mulați din tricot și încălțări din piele de oaie. Veni spre ei, apucă zdravăn de barcă și o trase la mal. Oile săriră repede din ea și într-o clipă erau cu toții pe plajă.

Omul înveșmântat în frumoasele straie se înclină și luă mâna lui Elisabet:

– Slavă ție, copila mea, și bun venit în Seeland. Eu sunt Gaspar, regele Nubiei.

– Încântată! Elisabet! spuse ea și făcu o reverență.

Era așa de emoționată că nu știa cum să se comporte. Ar fi trebuit poate să spună că se numea Elisabet Hansen și că venea din Norvegia, dar ar fi fost caraghios dacă spunea asta imediat după ce el spusese că este regele Nubiei.

– El este unul dintre cei trei magi de la Răsărit, șopti Efiriël solemn.

– Sau unul dintre cei trei crai de la Răsărit, aprobă Iosua.

Informațiile astea n-o ajutară pe Elisabet deloc, pentru că nu înțelese din ele mai nimic. Dacă trebuia să spună și ea ceva cu aceeași autoritate, atunci putea să spună că era prințesa de Toten sau cam așa ceva. Și poate că sfântul crai ar fi crezut atunci că locul ce se numea Toten era un vast și puternic regat.

Regele cel negru se înclină din nou și spuse:

– Plăcerea este de partea mea, a strâmtorii Øresund. De fapt, am stat aici și am așteptat așa de mult că de la o vreme m-am apucat să joc șotron între anii 1701 și 1699.

Elisabet se frecă la ochi să vadă dacă e trează, atât de bizar suna ceea ce auzea. Puteai să joci șotron pe asfalt, dar cum s-o faci între ani diferiți?

El explică mai amănunțit:

– Când am sosit aici în anul 1701, au venit și niște pescari care au rămas uluiți când au dat ochi cu unul dintre cei trei crai și a trebuit să fac un pas înapoi. Așa am ajuns la 1700. M-am așezat și priveam în zare peste Øresund, când au venit niște soldați călare de la cetatea din Copenhaga. Și ei s-au înspăimântat când au dat cu ochii de un rege negru. Pentru că sunt pentru moment singurul rege negru din Danemarca, să nu mai vorbim că sunt și singurul crai sfânt. Chestiile astea atrag atenția, dragii mei.

Pentru că năravurile vechi sunt greu de îndreptat, și e greu să-ți faci obiceiuri noi. Așa că m-am întors degrabă la anul 1699 și de atunci aștept aici. N-am întâlnit nici om, nici necuvântător și nu m-am ascuns nici de soare, nici de lună și nici de stelele de pe cer. Pentru că oricum stelele de pe cer sunt așa de aproape de Dumnezeu și din această cauză nu au prea multe de sporovăit împreună despre viața omului pe pământ.

Elisabet nu înțelegea totul, dar era clar că vorbea cu un înțelept adevărat. El era așa de înțelept, și era clar că înțelepciunea lui o zăpăcea de-a binelea!

De aceea se simți ușurată când păstorul lovi cu toiagul în pământ și spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Și micul convoi de pelerini se puse iar în mișcare. Cele trei oi înainte, Iosua și Gaspar, craiul cel negru, după ele, Elisabet și îngerul Efiriël, la urmă.

Alergau pe străzile pavate cu pietre ale unui mare oraș. Efiriël spuse că este Copenhaga, „Orașul regelui“. Era dimineața devreme și nu era nici țipenie de om pe drum.

Fetei i se păru o adevărată binecuvântare că într-un oraș așa de mare nu se vedea nici o mașină. Și străzile pline de balegă de cal n-o deranjau deloc. Așa era și la Toten, când mergea acolo în vizită la verișoara ei.

– Ceasul arată 1648, anunță îngerul Efiriël. Este ultimul an de domnie al lui Christian al IV-lea. El a devenit rege în Danemarca și Norvegia când era doar un copil, dar asta a fost cu mult timp în urmă.

– Și în Norvegia? întrebă Elisabet.

– Da, și în Norvegia. Pentru că pe atunci Norvegia era o parte din Danemarca. Christian al IV-lea a întemeiat orașele Kristiansand și Kongsberg. El a dat și numele de Cristiania orașului Oslo de mai târziu. Iubește Norvegia foarte mult și de aceea a vizitat-o foarte des.

Ajunseră în scurt timp în centrul capitalei daneze. Se opriră în fața unei biserici cu o turlă rotundă într-o parte.

– Este Turnul Rotund pe care tocmai l-au construit din porunca regelui Christian la noua biserică Sfânta Treime, spuse Efiriël. După părerea lui, un turn, deși este o construcție frumoasă la privit, n-are rost să stea acolo dacă nu este și folositor la ceva. Turnul Rotund a devenit astfel o turlă de biserică, dar și un turn de observație pentru astronomii care, în liniște și

tihnă, puteau urmări mișcarea planetelor și poziția stelelor pe cer. Pentru că în acele zile tocmai se inventau primele lunete.

– Ce coincidență ciudată! spuse Elisabet.

Simțea că trebuia să spună și ea ceva interesant din când în când. De data asta, însă, n-o nimeri prea bine, pentru că înțeleptul clătină din cap.

– Și stelele sunt făcute de Dumnezeu, spuse el. Când observi mișcarea lor pe cer, este ca și cum ai participa la o slujbă divină. Dar pe aici nu sunt nici deșerturi și nici cămile.

Elisabet îl privi nedumerită și el continuă:

– Magii sunt de părere că stelele pot fi studiate cel mai bine când stai pe spinarea unei cămile în deșert. La fel ca și cum ai sta într-un turn, iar în plus, o cămilă se poate mișca din loc în loc la fel ca un turn pe o tablă de șah. Numai un singur lucru e greu pentru o cămilă: să treacă prin urechile acului.

Elisabet privi iar, și mai încurcată, spre bărbatul cel înțelept. Nu era deloc sigură că spinarea unei cămile se poate asemui cu un turn de observație. Și chiar mai puțin sigură că un deșert ar fi comparabil cu o tablă de șah.

Gaspar își dresese glasul de câteva ori:

– Dezavantajul turnului de observație este că stă mereu pe loc. Am văzut turnuri care au stat pe același petic de pământ mai mult de o mie de ani. Până și pereții se satură de același peisaj! Pe de altă parte, au fost martori la perindarea oamenilor și poate că le-au și lăsat impresii.

Elisabet clătină din cap și Gaspar însuși observă imediat. Cu o mișcare sigură de mână, se îngriji să fie liniște, pentru că încă mai avea de povestit:

– Poți deveni înțelept numai pe două căi. Prima este să străbați pământul în lung și-n lat și să vezi cât poți de mult din minunățiile create de Dumnezeu. A doua este să stai bine înfipt într-un loc și să iei seama foarte atent la tot ce se întâmplă în jur. Problema e că lucrurile astea două nu le poți face în același timp.

Elisabet era impresionată și de astă dată de înțeleptele cuvinte ale magului. Se trezi bătând din palme, și îngerul și păstorul o imitară. Gaspar se molipsi și el. Bătu și el din palme pentru că era așa de mulțumit de cuvintele pline de duh ce fuseseră spuse.

Fetița se gândi că era plăcut să ai gânduri atât de înțelepte încât celorlalți să le vină să bată din palme.

Magul parcă i-ar fi citit gândurile când spuse:

– Să ai gânduri înțelepte este de parcă ai fi la circ. Și nu mă gândesc la un circ cu clovni și elefanți, ci la un circ de gânduri. Lăsați-mă să spun o dată pentru totdeauna: mii de mulțumiri pentru atenție tuturor clovnilor și elefanților!

Iosua lovi cu toiagul în pietrele pavajului:

– La Bethleem! spuse el. La Bethleem!

Convoiul de pelerini se puse în mișcare. Oile înainte, păstorul, înțeleptul, îngerul și Elisabet la urmă. Prin oraș, apoi printre lanuri de grâu și păduri de foioase. Fetița constată că Danemarca este o țară cu relief plat așa cum știa de dinainte. Ba i se părea și mai plată pentru că nu se vedeau deloc clădiri înalte. Singurele siluete ce se ridicau în peisaj erau bisericile pe lângă care treceau. Erau cu toate înălțate în cinstea unui prunc ce se născuse odată, de mult, la Bethleem.

Marea se vedea strălucind în depărtare și ei ajunseră la un orășel. Efiriël spuse că se numea Korsør și că era așezat lângă Beltul Mare, o strâmtoare largă între insulele Seeland și Fionia.

Oamenii pe care îi întâlneau în orășel erau aproape să leșine de spaimă când dădeau ochi cu ciudatul convoi. Groaza lor dura numai o clipă, pentru că în momentul următor convoiul se mișca o săptămână sau două înapoi, în timp și în istoria orașului. Și atunci alți oameni îi vedeau pentru o secundă sau două. Astfel că în zilele acelea se vorbea adesea despre îngeri și minuni.

Iosua arată o barcă la malul apei.

– Trebuie să ne imbarcăm, spuse el. Grăbiți-vă! În curând ceasul va fi 1600 după Hristos!

Apoi se apucă să-și urce oile în barcă.

Elisabet îl întrebă pe înger dacă asta nu însemna cumva că furau barca. Îngerul îi aminti atunci că și Iisus împrumutase catârul pe care intrase călare în Ierusalim.

Ceva mai târziu erau în strâmtoarea Beltul Mare. Îngerul și regele negru Gaspar erau la vâsle. Craiul se străduia din răspuț să vâslească la fel de repede ca Efiriël.

Când mama intră să vadă calendarul, Joakim uită că nu trebuia să vorbească despre poveștile pe care le găsea scrise pe bucățelele de hârtie.

Ea se aplecă peste desen:

– Trebuie să fie turnul din Babilon.

Joakim clătină din cap:

– Nici pomeneală! Este Turnul Rotund din Copenhaga.

Mama îl privi mirată.

– De unde știi?

– Habar n-am, răspunse el, deoarece așa obișnuia și ea să spună când nu știa ce să răspundă la întrebările lui. Și pe deasupra e imposibil să joci șah cu un turn ca ăsta, pentru că e imposibil să-l muți din loc. Și dacă ești sus în turnul ăla te poți plictisi să vezi mereu aceeași priveliște. În schimb, din ceea ce vezi, poți învăța o grămadă de lucruri.

Mama își împreună mâinile. Joakim se gândi că spusese ceva inteligent și aștepta părerea ei.

Dar ea spuse cu totul altceva:

– Joakim, dragule! De unde scoți toate astea?

7 DECEMBRIE

...în cer, noi am considerat întotdeauna asta ca o ușoară exagerare...

Joakim se gândi toată după-amiaza la Gaspar, craiul negru, care-i așteptase în Danemarca pe Elisabet, pe îngerul Efiriël și pe păstorul Iosua, care traversaseră strâmtoarea Øresund.

Cum știa el că ei vor veni? Oare, îngerul Efiriël și regele Nubiei se înțeleseseră mai demult să se întâlnească acolo în 1699? Nu păreau să se fi întâlnit întâmplător. „E unul de-ai noștri,” spusese îngerul de cum îl văzuse pe bărbatul tuciuriu.

Toată povestea începea o dată cu fuga mieluțului cu clopoțel din magazinul de jucării, pentru că se plictisise de toată hărmălaia făcută de cumpărători și de zgomotul caselor de bani. Să fi fost planul cuiva ca Elisabet trebuia s-o ia la goană după el, dar atunci însemna că îngerul din pădure știa că mielul va veni, nu?

Și apoi, librarul cu păr alb! El a spus că acela era un calendar de advent confecționat manual, și Joakim era într-un tot de acord cu asta. Arăta de parcă cineva ar fi decupat și lipit totul pe masa din bucătărie. În orice caz, nu era făcut de fabrică. Numai în astfel de calendare făcute manual puteai găsi bucățele subțirele de hârtie pe care erau scrise lungi povești. Dacă l-a făcut Johannes, atunci e sigur că fetița din poveste a primit numele de Elisabet, numele femeii din fotografie. Cu ce intenție să fi făcut asta? De ce să confecționeze un calendar plin de mister pe care să-l abandoneze într-o librărie fără ca să știe ce se va alege de el?

Seara, la culcare, închise toate ușițele calendarului ca să poată privi din nou foarte atent la desenul cel mare. Și din nou se întâmplă același lucru curios. De data asta cu unul dintre magii ce îngenuncheaseră lângă iesle. Era negru la față ca și Gaspar, regele cel tuciuriu, dar Joakim nu observase

asta până atunci! Nu mai știa de câte ori privise calendarul cel misterios, dar niciodată până atunci nu văzuse că unul dintre magi avea pielea neagră.

Cum de nu descoperise asta?

Era, oare, calendarul acela colorat cu niște vopsele vrăjite care se transformau încontinuu? Sau erau așa de multe de studiat pe desenul cel mare, încât Joakim nu putea să cuprindă cu privirea totul dintr-o dată?

Avea din nou impresia că desenul devenea din zi în zi tot mai clar.

Înainte de a stinge lumina, aruncă o ultimă privire pe desen la îngerii și la păstorii de pe câmp, la Iosif, la Maria și la pruncul Iisus. Trebuie să fi fost formidabil, se gândi Joakim, să te afli în Bethleem chiar în clipa în care s-a născut Iisus.

Elisabet era pe drum spre Bethleem, și într-un fel și Joakim era cu ea.

Când se trezi în dimineața următoare, deschise cel de-al șaptelea compartiment al calendarului și dădu cu ochii de un desen ce înfățișa o oaie păscând iarbă în fața unor ziduri înalte. Culese hârtioara, o despături și citi ce era scris pe ea.

A patra oaie

Îngerul Efiriël și regele cel negru, Gaspar, traversaseră strâmtoarea Beltul Mare, vâslind la o barcă în care se aflau Elisabet Hansen, păstorul Iosua și cele trei oi.

– Suntem acum din nou pe uscat, spuse Efiriël. Insula se numește Fionia și sunt exact 1.599 de ani de la nașterea lui Iisus la Bethleem.

Se îndreptară spre un castel măreț așezat pe o înălțime între ziduri întărite și înconjurat de șanțuri cu apă. Îngerul spuse:

– Este castelul Nyborg. Suntem în fața celui mai vechi castel regal din Nord.

Elisabet arătă spre un zid:

– Uite, acolo, o oaie!

Îngerul spuse:

– E și ea una de-ale noastre!

Și escaladară zidul cu toții. Oile înainte, păstorul Iosua și Gaspar, regele cel negru, după ele, Elisabet și Efiriël la urmă.

Un soldat ieși în goană dintre clădiri. Ridică o suliță și strigă:

– Hoții la oi! Hoții la oi!

Imediat veni ră în fugă mare alți trei sau patru soldați. Toți aveau sulite, iar unul avea un fel de flintă. Atunci Efiri el făcu un pas spre ei. Uluiți, se aruncară la pământ și-și acoperiră fața cu mâinile.

– Nu vă temeți! spuse îngerul cu voce blândă. Pentru că vă voi da o veste mare. Această oaie va merge cu noi la Bethleem, în Țara Sfântă în care se va naște pruncul Iisus.

Doar unul dintre soldați avu curajul să-l privească. Era cel care îi numise hoți.

– Aveți îndurare pentru noi și luați oaia cu voi dacă vreți, strigă el.

Oaia se amestecase deja cu celelalte de parcă locul ei ar fi fost în turma lor. Iosua lovi cu toiagul în perete și spuse:

– La Bethleem! La Bethleem!

Și merseră mai departe traversând insula cea verde. Cele patru oi înainte, Iosua, Gaspar, Efiri el și Elisabet după ele.

Trecură de un oraș cu străzi înguste și case joase așezat pe malul unui râuleț. La marginea lui era o biserică veche de piatră, cu o turlă pătrată.

– Aceasta este catedrala din Odense, spuse Efiri el. A primit numele după Knut cel Sfânt, care a fost ucis aici în anul 1086.

Elisabet căută cu privirea pe brațul îngerului. Aurul și perlele aruncau în jur sclipiri.

– Cât arată ceasul tău de înger?

– 1537 de ani după Hristos. De acum încolo Biblia va fi tipărită în toate limbile lumii pentru ca toți să citească despre Iisus. Chiar în timpurile astea se pune la punct arta tipografiei. Mai înainte de asta, cărțile se scriau de mână și numai preoții puteau citi Biblia. Nu sunt încă prea mulți cei care au învățat să citească. Abia acum se va hotărî ca toată lumea să meargă la școală.

Gaspar, regele negru, ascultă cuvintele îngerului, apoi spuse:

– Acum câțiva ani s-a auzit despre un polonez, cititor în stele, pe nume Copernic. El a spus că pământul este rotund ca o bilă și că se rotește pe o traiectorie în jurul soarelui. Pentru înțelepții vremii nu era o noutate, dar pentru oamenii obișnuiți era ceva nou și interesant. Marinarii au încercat atunci să călătorească în jurul lumii și astfel a ajuns Columb în America, în 1492. După el au venit conchistadorii spanioli care s-au purtat foarte urât cu indienii. După părerea celor trei magi, ar fi făcut mai bine dacă ar fi rămas acasă pe lângă cămilele lor din deșert, care sunt, în fond, tot niște

corăbii, dar niște corăbii ale deșertului. Pentru că un animal mai plin de pace decât o cămilă în deșert nu există. Iar pacea este mesajul Crăciunului.

Elisabet înțelese doar pe jumătate ceea ce spunea înțeleptul. Înainte să aibă vreme să se gândească la jumătatea pe care n-o înțelese, Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem! La Bethleem!

Treceau peste culmea unui delușor care le oferea o frumoasă priveliște peste Fionia. În vale vedeau, din când în când, câte un cal înhămat la plug sau câte un bou înjugat la car.

– Aici nu mai este așa de plat, spuse Elisabet în vreme ce alerga. Dar suntem tot în Danemarca, nu-i așa?

Îngerul clătină din cap:

– Da, iar danezii sunt foarte mândri de dealurile lor, deși nu sunt mai înalte de o sută de metri deasupra nivelului mării. Colinele pe care le vedem acolo jos, la stânga, le-au numit Alpii din Fionia. Un alt deal l-au botezat Muntele Cerului. În cer, noi am considerat asta ca o ușoară exagerare.

Convoiul se opri o clipă și Gaspar se amestecă din nou în vorbă:

– Important este ca omul să fie mulțumit cu ceea ce are. Oricât de puțin ar fi ceea ce are, înseamnă infinit mai mult decât dacă n-ar avea nimic.

Elisabet se gândi un pic înainte de a spune:

– Dacă globul pământesc ar fi rotund ca o minge și n-ar fi fost nici măcar un munte pe el, atunci și o simplă grămadă de pietre ar fi fost la fel de grozavă ca muntele cel mai înalt din țara mea, Galhøppiggen, dacă ar fi fost singura grămadă de pietre de pe pământ.

– Vezi, ce-ți spuneam? aprobă Gaspar.

Elisabet ridică din umeri. Nu prea pricepea ce voia el să spună.

– Poți vedea acum cât de ușor se răspândesc vorbele înțelepte, continuă magul. Ai fost alături de un înțelept doar un timp foarte scurt și ai și priceput deja ceva din înțelepciunea cerească. Bravo!

Era bucuroasă că spusese și ea, în sfârșit, ceva de duh. Se simți încurajată să continue:

– Și dacă globul pământesc ar fi la fel de mic cât luna, nimeni nu s-ar fi gândit să se vaiete că n-a fost creat mai mare.

Gaspar o mângâie pe creștet.

– Foarte adevărat. Chiar dacă pământul n-ar fi fost mai mare decât un bob de mazăre, el ar fi fost o enigmă tot așa de mare. Pentru că de unde venea bobul acela de mazăre? Și el trebuia, la urma urmei, să fie creat de Dumnezeu, nu-i așa? Pentru că, de fapt, nu este mai ușor să crezi un bob de mazăre decât să crezi un întreg sistem solar. Nu cred că e nevoie de mai puțin efort. Ba dimpotrivă!

Elisabet era de părere că acum chiar era vorba de o exagerare. Pentru că, dacă pământul ar fi fost mic cât un bob de mazăre, cum ar fi avut atunci loc pe el Adam și Eva?

Înțeleptul, de parcă s-ar fi temut de protestele ei, se grăbi să spună:

– Chiar de-ar fi fost numai o singură stea pe cer, ea ne-ar fi părut la fel de misterioasă ca toate celelalte stele la un loc. N-am auzit pe nimeni văicărindu-se că nu este decât o lună. Dimpotrivă, dacă ar fi existat și o sută de Luni, s-ar fi încurcat unele cu altele. Crearea a miliarde de stele pe cer a fost o faptă cam exagerată. Prisosul poate doar să te orbească. Astfel este posibil să mergem sub cerul plin de stele și să nu vedem stele separate, ci doar o ceață de stele.

Asta era foarte adevărat, se gândi Elisabet. Ea a privit adesea cerul înstelat fără să poată descoperi o stea anume.

Gaspar continuă:

– După părerea celor trei magi, Dumnezeu i-a răsfățat pe oameni când a creat prea multe lucruri deodată. A creat mult prea multe ciudățenii astfel încât oamenii, privindu-le, au ajuns să nu-l mai vadă pe Domnul. Dar în felul acesta el s-a ascuns de ei. Pentru că n-ar fi reușit asta de-ar fi fost doar patru oameni, trei copaci, două oi și opt cămile în toată Creația. Dacă ar fi existat doar un singur pește în ocean, atunci oamenii, privindu-l, și-ar fi dat seama cât de perfectă este această vietate. Și atunci poate că s-ar fi întrebat cine a fost cel care a creat-o.

Se opri un moment și privi împrejur. Elisabet se gândi că el așteaptă aplauze pentru vorbele lui înțelepte și începu să aplaude. Ceilalți bătură și ei din palme.

– Ei, ei, spuse Gaspar. N-am spus cine știe ce lucru important!

Apoi, de parcă și-ar fi adus aminte de ceva, spuse:

– Dar, desigur, înseamnă infinit mai mult decât nimic.

Convoiul coborî într-un oraș așezat într-o strâmtoare.

– Strâmtoarea se numește Beltul Mic și orașelul Middelfart, spuse Efiriël. Ceasul arată 1504 după Hristos.

Înainte ca Elisabet să apuce să întrebe cum vor traversa strâmtoarea, Iosua se și îndreptase spre chei unde era o barcă. În ea era un bărbat care trăgea un năvod cu pește. Cum îi văzu, scăpă năvodul din mână și se aruncă cu fața pe fundul bărcii.

– Nu te teme, spuse Efiriël. Suntem pelerini în drum spre Țara Sfântă, în care se va naște pruncul Iisus. Poți să ne treci dincolo de strâmtoarea Beltul Mic?

– Amin! răspunse omul. Amin, amin!...

Îngerul știa că răspunsul acesta însemna da. Cele patru oi și restul convoiului se urcară în barcă. Barcagiul vâslea și privea întruna la îngerul Efiriël. Era cu siguranță prima dată în viață când vedea un înger. Regelui negru, Gaspar, nu-i aruncă nici măcar o privire.

Elisabet studie atentă situația.

Dacă îngerul n-ar fi fost cu ei, atunci pescarul s-ar fi uitat doar la Gaspar. Și dacă nici Gaspar n-ar fi fost cu ei, atunci poate că s-ar fi uitat la ea. Astfel era și în lume, iar ei i se părea asta destul de nedrept.

Când ajunseră pe malul celălalt și oile săriră îmbulzindu-se din barcă, mulțumiră frumos cu toții și-și luară rămas bun de la barcagiul. Iar el le răspunse repetând ceea ce spusese deja de multe, multe ori:

– Amin, amin...

Joakim terminase de citit când mama intră în cameră. Făcu hârtia cocoloș în mână, dar mama văzu că ascundea ceva:

– Ce ai în mână? întrebă ea.

– Nimic, spuse. Aer!

– Să văd!

Joakim strângea hârtioara așa de tare în mână, că i se albiseră încheieturile.

– Este un cadou de Crăciun, spuse el.

A fost ca și cum ar fi spus un cuvânt vrăjit. În orice caz, asta o făcu pe mama să zâmbească larg și să întrebe:

– Pentru mine?

Joakim încuviință, pentru că era adevărat.

– Atunci nu trebuie să văd, spuse mama. Trebuie să fie foarte mititel.

– Este infinit mai mare decât nimic, răspunse el.

Mama se duse apoi la baie.

Joakim era de părere că tot ce avea de-a face cu Crăciunul avea un farmec deosebit. Crăciunul era unul dintre cele mai misterioase lucruri din lume.

Cât despre mama, ea greșise într-un singur punct. Ceea ce ținea el în mână nu era nici pe departe un dar *mititel*.

8 DECEMBRIE

...câte ceva din splendoarea cerului se revărsase pe pământ...

Pe opt decembrie, dimineața, mama intră în cameră să-l trezească pe Joakim. El se trezea de obicei primul, dar astăzi mama i-o luase înainte.

Îi ciufuli puțin părul și spuse:

– Trezește-te, Joakim. E șapte și jumătate și azi începi orele devreme.

El se ridică. Primul lucru la care se gândi era calendarul care atârna deasupra patului.

Mama parcă îi citi gândurile, pentru că spuse:

– Ai, totuși, destul timp să deschizi calendarul.

Joakim gândi repede. Atât de repede că gândurile i se învâlmășiră în minte înainte ca mama să spună din nou:

– Nu-l deschizi? Sunt curioasă să văd ce desen este astăzi.

Nu! se gândi Joakim.

Nu *putea* deschide calendarul misterios când mama era acolo. Pentru că atunci ar fi descoperit cum din el cădea o hârtioară subțire și împăturită și el nu voia ca ea să vadă asta. El trebuia să adune toate hârtioarele astea misterioase și să le împacheteze, apoi să le ofere mamei și tatei în dar de Crăciun. Cel mai grozav dar de Crăciun!

– Cred că nu te-ai trezit încă bine, spuse mama. Îmi dai voie să deschid eu calendarul azi?

– Nu! spuse Joakim tare și atât de răspicat că mama, auzindu-l, aproape înmărmuri.

Era primul cuvânt pe ziua de azi. Pe celelalte doar le gândise.

– Vreau să-l deschid când mă întorc de la școală. Pentru că atunci... am timp mai mult.

Se grăbi să se dea jos din pat ca să fie sigur că mama nu va deschide calendarul.

– Faci cum vrei, sigur, spuse ea.

Plecă apoi la bucătărie și Joakim începu să se îmbrace.

Când se întoarse de la școală în ziua aceea, văzu un bărbat necunoscut în fața porții. Nu știa cine este, așa că se făcu că nu-l vede. Deschise, intră în curte și închise poarta după el. Omul se apropie atunci și întrebă:

– Tu ești Joakim?

Joakim se opri pe poteca pe care tata curățase cu o zi înainte toată zăpada și se întoarse spre el. Era un bărbat în vârstă și părea a fi un om cumsecade. Totuși, lui Joakim nu-i plăcu că un necunoscut îi știa numele. Dar trebuia să-i răspundă.

– Da, spuse el. Eu sunt!

Omul clătină din cap. Veni spre poartă și se aplecă peste ea. Pe cap avea o pălărie de fetru verde.

– Mi-am închipuit eu.

Vorbea puțin stricat. Poate că nu era norvegian de origine:

– Ai primit un calendar de advent foarte frumos, știi?

Joakim tresări. Oare cum de știa el asta?

– Un calendar *fermecat*, răspunse Joakim.

Bătrânul încuviință:

– Da, un calendar fermecat, așa este, care a costat odată 75 de bani... Numele meu este Johannes. Sunt vânzător de flori în piață.

Joakim rămase nemișcat și nu scoase o vorbă. În calendarul de advent citise despre oameni care au văzut, deodată, din senin, un înger. I se părea acum că el însuși se afla în fața unui înger.

Întâlnirea cu vânzătorul de flori era un moment solemn și voia să spună ceva isteț, dar nu reuși să scoată din gură decât o întrebare:

– Cum ați aflat unde locuiesc?

Bătrânul Johannes râse ca pentru sine. Spuse apoi:

– Bună întrebare, băiete! Trec des pe la librărie, înțelegi, îmi place acolo. Așa că am vrut să știu unde a nimerit vechiul calendar.

Joakim dădu din cap în semn că înțelege și bătrânul continuă:

– A fost, de fapt, foarte bine că tatăl tău a uitat permisul de conducere la librărie. Fără asta ar fi fost mult mai greu pentru mine să te găsesc. Cred,

însă, că tu ai fi venit la mine în piață mai devreme sau mai târziu. Nu crezi?

Joakim aprobă. Se gândise deja să facă asta.

Rămaseră tăcuți o vreme. Apoi Joakim întrebă:

– Știi că am găsit niște hârtiuțe misterioase în calendar?

Bătrânul zâmbi enigmatic.

– Dacă cineva pe lume știe lucrul ăsta, atunci eu sunt acela. Acum și tu știi asta.

Joakim privi în sus la el și puse încă o întrebare:

– E făcut manual?

Johannes râse din nou înfundat.

– Da, e lucrat de mână, da, și foarte vechi. Dar și povestea e la fel de veche. L-ai deschis azi?

Joakim clătină din cap.

– Trebuie să-l deschid când părinții mei nu sunt lângă mine, pentru că nu vreau să aflu ceva despre hârtiuțele dinăuntru. Am să le împachetez la sfârșit și să li le ofer în dar de Crăciun.

Johannes împreună mâinile:

– Grozav! Dar ieri l-ai deschis? Pentru că tocmai au luat cu ei o oaie de la vechiul castel din Fionia și îngerul Efiriël a trebuit să spună „nu vă temeți“ la toți paznicii de acolo.

Băiatul aproape că se sperie când auzi că Johannes știa toate astea.

– Dumneavoastră l-ați făcut? întrebă el.

– Și da, și nu ...

Deodată, Joakim se temu că omul vrea să plece și de aceea se grăbi să-l întrebe:

– S-au întâmplat toate astea cu adevărat sau le-ați inventat?

Fața lui Johannes deveni serioasă.

– E bine că întreb... numai că nu e întotdeauna prea ușor de răspuns la întrebări.

Joakim spuse:

– Mă întreb dacă Elisabet din calendarul misterios este una și aceeași persoană cu Elisabet din fotografia de la librărie.

Johannes suspină adânc:

– Deci librarul ți-a vorbit și despre fotografie? Ei, acum chiar că nu mai am nimic de ascuns. Sunt prea bătrân ca s-o mai fac. Dar încă nu este

Crăciunul și e bine să vorbim despre Elisabet altă dată.

Făcu un pas înapoi.

– Sabet... Tebas... murmură el ca pentru sine.

Joakim nu înțelese ce voia să spună cu asta, dar poate că intenția lui era tocmai ca el să nu audă. Apoi spuse deslușit:

– Acum trebuie să plec. Ne vom vedea iarăși în curând, pentru că povestirea asta veche a făcut ca noi, oamenii, să ne legăm unii de alții.

Se îndepărtă cu pași repezi și în scurt timp dispăru.

Băiatul regretă că nu avusese timp să-l întrebe mai multe. În orice caz, ar fi trebuit să-l întrebe cum se făcea că desenul cel mare pe calendar se transforma pe măsură ce citea povestirea.

Intră grăbit în casă și deschise cea de-a opta ușiță. Era poza unui păstor care avea un miel în spinare. Despături hârtioara cea subțire și citi:

Iacob

Într-una dintre ultimele zile ale anului 1499 după Hristos, patru oi, un păstor, un mag, un înger și o fetiță din Norvegia coborâră dintr-o barcă ce îi trecuse prin strâmtoarea Beltul Mic, pe peninsula Iutlanda. La vâsle fusese un barcaș care spusese încontinuu un singur cuvânt, „amin“.

Spusese asta de nenumărate ori. Mai înainte de asta, convoiul străbătuse două strâmtoari mai late, Beltul Mare și Øresund.

– În sfârșit! exclamă Gaspar de cum puseră piciorul pe uscat.

– Da, va trece multă vreme până ce vom mai merge pe apă, răspunse Iosua.

Îngerul spuse și el:

– Adevărat vă spun eu vouă că numai o singură dată vom mai trece pe mare înainte de a ajunge la Bethleem.

Părea evident că cei trei erau perfect de acord, în schimb pentru Elisabet era foarte clar că ea n-avea habar despre ce vorbeau.

– Nu-i așa că mai e foarte mult până ajungem la Bethleem? întrebă ea.

– Da, așa e, explică îngerul, drum lung și multe sute de ani încă. Numai o singură dată, însă, de acum încolo vom mai trece pe mare, și asta va fi când vom ajunge la Marea Neagră.

Și o luară din nou la goană, oile în față, Iosua și regele negru, Gaspar, după ele, la urmă îngerul Efiriel și Elisabet Hansen, o fetiță din Norvegia. Au ajuns la un oraș așezat într-un fiord. La marginea lui, se zărea o cetate.

– Orașul se numește Kolding și este așezat în sudul peninsulei Iutlanda, spuse îngerul. Acesta a fost deja multe sute de ani un târg renumit. Cetatea se numește Casa Kolding și a fost locuită adesea de regii danezi. Ceasul arată 1488 de ani după Hristos.

Păstorul Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

De pe vârful unui deal se vedea o priveliște minunată. Câmpul era plin de flori. Trebuia să fie la începutul verii.

Elisabet arată spre câmpie:

– Uite, acolo, ce flori frumoase! spuse ea.

Îngerul clătină din cap cu o mină enigmatică.

– Câte ceva din splendoarea cerului s-a revărsat pe pământ, spuse el. În cer este de fapt atâta splendoare și ea se poate răspândi ușor.

Fetița se gândi la ce spusese îngerul și ascunse cu grijă cuvintele lui în inima ei.

Deodată păstorul se opri și spuse arătând spre mica turmă de oi:

– A dispărut o oaie!

N-a trebuit să spună mai mult, pentru că toți observară că mieluțul care evadase de la magazinul de jucării pentru că se plictisise de toată hărmălaia de acolo parcă intrase în pământ.

– Unde e? țipă Elisabet, deși păstorul tocmai spusese că a dispărut.

Iosua clătină din cap:

– Mieii sunt așa de drăguți cu blănița lor albă și moale că abia-ți poți lua ochii de la ei. Dar sunt și zburdalnici și nu-i poți prinde prea ușor. Nu ajută prea mult nici să le pui clopoței la gât. Când te uiți după unul, îl pierzi din ochi pe altul. Și când l-ai găsit pe-al doilea îți dai seama că a dispărut altul din turmă. Meseria de păstor nu-i tocmai ușoară. Darămite să duci o turmă de oi până la Bethleem! Așa cum stă scris, va trebui acum să le las pe celelalte și să caut oaia rătăcită.

Fetiței aproape îi dădură lacrimile de supărare. Nici nu terminase bine de vorbit Iosua, că un om apăru pe coasta dealului. Era îmbrăcat la fel ca Iosua. În spinare ducea mielul.

– E unul de-ai noștri, spuse Efiriël.

Omul puse mielul la picioarele lui Elisabet. Întinse mâna spre Iosua și spuse:

– *Eu sunt Iacob, ciobanul și al doilea păstor pe câmp. De acum încolo voi păzi turma voastră de oi. Merg și eu la Bethleem să mă închin împăratului cel nou ce se va naște în cetatea lui David.*

Elisabet bătu din palme. Iosua lovi pământul cu toiagul și spuse:

– *La Bethleem, la Bethleem!*

Micuța turmă o luă la fugă. După ea cei doi ciobani, iar la urmă Gaspar, regele negru, îngerul Efiriel și Elisabet.

Pe drumul ce ducea spre vechiul târg Flensburg, îngerul zise:

– *Este anul 1402 după Hristos. Vom trece în curând granița cu Germania și ne vom afla în plin Ev Mediu.*

Joakim rămase pe gânduri. Îngerul Efiriel spusese că și florile de pe câmp erau un strop din splendoarea cerului ce se revărsase pe pământ. Pentru că acolo în cer era atât de multă minunăție și nu era greu să se răspândească. Numai un vânzător de flori ar fi putut spune asta.

Nu le spuse părinților nici o vorbă despre vizita lui Johannes. Atunci ar fi trebuit să le dezvăluie și secretul hârtiuțelor din calendar.

Acum avea o grămadă de secrete că simțea aproape că-i va plesni capul în curând.

9 DECEMBRIE

...au încălcat o făgăduială solemnă...

Johannes este un bătrân vânzător de flori care intră din când în când în librărie și cere să bea un pahar de apă. Vara, când este cald, își toarnă uneori puțină apă pe cap și pleacă apoi la florile lui în piață. De câteva ori s-a întâmplat să arunce câțiva stropi și pe librar.

Câteodată lasă câțiva trandafiri pe tejghea, drept mulțumire. Altă dată a pus în vitrină fotografia unei tinere femei pe nume Elisabet. Cine este tânăra femeie? Mai trăiește?

Într-o bună zi a ascuns un vechi calendar de advent printre cărți. Un calendar fermecat care a costat pe vremuri 75 de bani.

Joakim îl găsește și îl primește gratis de la librar. Înăuntrul calendarului sunt niște hârtioare subțiri, împăturite, și pe ele este scrisă o poveste uimitoare despre un convoi de pelerini în drum spre Bethleem.

Joakim l-a întâlnit pe bătrânul vânzător de flori și și-a dat seama că el știe mai multe despre calendar decât vrea să spună. Despre Elisabet vom vorbi altă dată, a spus el. Pentru că n-a venit Crăciunul încă.

Ce murmurase însă bătrânul, doar ca pentru sine?

Joakim se gândi toată după-amiaza la asta. „Sabet... Tebas“

Cine sau ce erau Sabet și Tebas? Aveau cuvintele astea ciudate vreo legătură cu calendarul de advent?

Înainte de culcare scrise cuvintele într-un carnet ca să nu le uite până a doua zi. Atunci descoperi un lucru curios: SABET devenea TEBAS dacă citeai invers. Și, natural, TEBAS devenea SABET.

Era ceva mistic în asta, așa că scrise cuvintele în felul următor:

S
A
TEBAS

E T

Poate că aceste cuvinte magice îl vor face într-o zi să înțeleagă mai mult din misterul calendarului.

Deodată își aminti vorbele librarului. Oare nu spusese el că vânzătorul de flori era un pic cam țicnit? Lui Joakim nu i se păruse deloc țicnit. E adevărat că nu oricine toarnă altora apă în cap. Lui Joakim i-ar fi putut trece, totuși, asta prin minte destul de ușor.

Când se trezi pe 9 decembrie, se ridică din pat și se gândi la întâmplările zilei trecute. Îl întâlnise pe Johannes! Nu le pomenise de asta părinților pentru că ar fi trebuit atunci să le dezvăluie secretul hârtioarelor din calendar.

Se grăbi să deschidă calendarul înainte ca mama și tata să se trezească. Înăuntru era un desen ce înfățișa un om ce cânta din fluier, iar după el venea un șir de copii, unii mai mari, alții mai mici.

Joakim privi lung desenul și într-un târziu luă hârtia care căzuse din calendar. Se așeză în pat și începu s-o citească:

A cincea oaie

Este anul 1378 după Hristos. Trei oi și un miel intră în goană în târgul Hamburg. După mica turmă aleargă doi păstori în cămășoaie albastre. Unul dintre ei ține într-o mână un toiag de felul celor pe care le vezi uneori în țările din sud. După ei vine un rege cu pielea neagră, elegant îmbrăcat. În spatele lui aleargă o fetiță cât de repede o țin picioarele ei mititele. La urmă vine un înger ce parcă plutește la câțiva milimetri de sol.

Este devreme duminică dimineța. Oamenii, puțini, doar câțiva, merg pe străzi la biserica Sfântul Iacob, la slujbă. Cum văd convoiul de pelerini, își împreună mâinile de uimire. Alții își acoperă ochii cu mâinile și strigă:

– Dumnezeu fie binecuvântat!

Ceva asemănător se mai întâmplase în orașul Hanovra cu câțiva ani în urmă, în anul 1351, la puțin timp după îngrozitoarea ciumă care secerase multe vieți omenești în Germania și în restul Europei. Este într-o zi de luni și în piață se vor deschide tarabele. Țărani în straie grosolane de pescari și cumetre cu fuste aspre de postav încep să-și întindă marfa pe tarabe.

Toți au pierdut pe cineva drag în cumplita epidemie de ciumă. Este înainte de răsăritul soarelui și o nouă zi începe.

Și deodată o turmă de oi năvălește în piață, în mare goană. Una dintre oi răstoarnă o tarabă cu zarzavaturi. În urma oilor vine un convoi bizar. Doi păstori și un bărbat în veșminte străine. Are pielea neagră ca negrii din Africa. În spatele lui, o siluetă cu straie albe și aripi pe umeri. La urmă de tot, o fetiță care se împiedică de un căruț cu varză și rămâne acolo întinsă, în vreme ce pelerinii au trecut deja de piață.

Elisabet plângea cu sughițuri când descoperi că îngerul și ceilalți dispăruseră. Era a doua oară în timpul călătoriei ei spre miazăzi când cădea și se lovea. Prima dată pierduse mielul care evadase de la magazinul de jucării pentru că se plictisise de larma cumpărătorilor și a caselor de bani. Acum pierduse tot convoiul de pelerini și era înconjurată de oameni necunoscuți. De data asta nu numai că era într-o altă țară, dar era și-ntr-un alt secol.

Oamenii din piață sunt înspăimântați de ceea ce au văzut. Se strâng grămadă în jurul lui Elisabet și un bărbat o împinge cu piciorul de parcă i-ar fi frică s-o atingă. Strâmbă din nas și scoate un fel de horcăit scârbos. Una dintre cumetre o ia pe fetiță în brațe și încearcă s-o liniștească. Elisabet nu înțelege limba pe care-o vorbește femeia.

– Merg la Bethleem, spune fetița.

Și cumătra răspunde:

– Hameln? Hameln?

– Nu, nu! spune Elisabet printre sughițuri de plâns. La Bethleem, la Bethleem!

Și dialogul continuă cam în felul acesta. În clipa următoare un înger din ceruri se coborî asupra pieței. Elisabet întinde mâinile spre el și strigă:

– Efiriel! Efiriel!

Oamenii din piață se aruncă cu fața la pământ. Îngerul o ridică pe Elisabet în aer, zboară peste turla bisericii celei noi de lângă piață și dispăre.

O așază apoi cu grijă jos pe un drum de țară, în afara orașului. Acolo așteptau oile, păstorii și regele Gaspar cel negru. Cei trei bărbați bătură din palme.

Iosua zâmbi:

– Ce v-am spus? Când o oaie se rătăcește, păstorul lasă turma și merge s-o caute.

Lovi apoi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem! La Bethleem!

După o vreme ajunseră la un târg așezat pe malul unui râu.

– Acesta este Hameln, spuse Efiriël. Râul se numește Weser și ceasul arată 1.304 ani după Hristos. Acum câțiva ani în locul acesta a avut loc o întâmplare groaznică. Da, chiar așa... dar, într-un fel, a fost vina locuitorilor de aici. Pentru că au încălcat o făgăduială și asta nu trebuie să faci niciodată.

Elisabet privi spre Efiriël:

– Ce s-a întâmplat?

– Târgul era de multă vreme plin de șobolani. Și într-o bună zi a venit acolo un om care a spus că poate să-i scape de ei. El a început să cânte dintr-un fluier fermecat și toți șobolanii s-au luat după el ca vrăjiți. Și așa i-a dus până la râu și acolo s-au înecat.

– Și n-a făcut bine?

– Ba da, numai că localnicii îi promisese omului o plată bunicică dacă îi va scăpa de șobolani. Dar după ce i-a scăpat de ei, și-au luat făgăduiala înapoi și n-au mai vrut să-l plătească.

– Și el ce-a făcut?

– A început iar să cânte din fluierul fermecat. Și de data asta toți copiii din oraș au ascultat ca vrăjiți cântecul lui și l-au urmat. Au dispărut cu toții, împreună cu cântărețul din fluier, în inima unui munte, și de atunci nimeni nu i-a mai văzut.

Elisabet se gândi că femeia din piață crezuse, poate, că ea era una dintre copiii care fuseseră răpiți de cântărețul din fluier din Hameln.

Tocmai se pregăteau s-o pornească la drum mai departe prin Europa și încă și mai departe prin istorie, când o oaie veni în goană înspre ei și se alătură celorlalte. Acum turma număra cinci oi.

Păstorul Iosua lovi cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Joakim deschise scrinul cu cheia și puse foaia subțire de hârtie acolo alături de celelalte. Puțin mai târziu, când mama intră în cameră, el privea desenul de pe calendar.

Mama se aplecă asupra lui:

– Ia uite! Un cântăreț din fluier...

Joakim o privi.

– E un om care i-a scăpat de șobolani pe locuitorii din Hameln, spuse el. Ei nu și-au respectat cuvântul și n-au mai vrut apoi să-l răsplătească pentru asta. Atunci el i-a luat cu el pe toți copiii din oraș. Oamenii de acolo au încălcat, de fapt, o promisiune, și asta nu trebuie să faci niciodată.

Veni și tata.

– Ce povestești aici? Întrebă el.

Abia atunci Joakim își dădu seama că uitase că nu trebuia să flecărească despre povestea scrisă pe hârtioarele din calendar.

– Inventez, spuse el. Ceva ce mi-a trecut prin minte.

Vocea tatălui deveni un pic autoritară:

– Nu, nu-i adevărat, Joakim! Ai povestit despre un om din Hameln care a scăpat orașul de șobolani, și asta este o veche poveste germană. Cine ți-a spus-o?

Ce să răspundă? Trebuia să iasă din încurcătură.

– Ingvild, spuse el. Era învățătoarea lui. Sau altcineva din clasă, nu mai știu exact cine.

Mințea. Dar nu era, oare, voie să minți când era vorba de un dar de Crăciun? Nu era singurul motiv din lume care-ți dădea voie să minți cât de mult poțtești?

După orele de școală trebuia să meargă în oraș cu mama și să-și cumpere o jachetă. La întoarcere îi ceru mamei să treacă prin piață. Voia să vadă ce se vindea acolo, spuse el.

Iarna nu erau mulți oameni în piață, ca vara. Unii vindeau coronițe din crenguțe de brad care se agață pe ușile de la intrare în preajma Crăciunului, alții lumânări decorative, alții cadouri.

– Să fii în stare să stai aici în miezul iernii, se zgribuli mama. Uite chiar și un vânzător de flori acolo!

Joakim zâmbi în sinea lui.

– Pentru că florile sunt un strop din splendoarea cerului ce se revarsă pe pământ, zise el.

Mama îl trase de mână ceva mai puternic:

– Ce tot spui tu?

– El vinde flori acum în miezul iernii pentru că ceva din splendoarea cerului s-a revărsat pe pământ, continuă Joakim. În cer este atâta splendoare și ea se poate răspândi ușor.

Mama clătină din cap și oftă resemnată. Era clar că nu-i plăceau cuvintele ciudate pe care le rostea băiatul ei.

Johannes stătea în spatele unei tarabe pline de flori. Îi făcu complice semn cu ochiul lui Joakim și flutură discret cu mâna.

Trecuseră de el și Joakim întoarse capul. Îl văzu pe Johannes care se făcea că suflă într-un fluier imaginar.

10 DECEMBRIE

...ceea ce Elisabet crezuse că este o pasăre se ridică și zbură în rotoace deasupra convoiului de pelerini...

Joachim se trezi și deschise cea de-a zecea ușiță a calendarului. Astăzi desenul înfățișa un înger pe turla unei biserici. O hârtioară împăturită căzu; Joachim o luă, o despătură și începu să citească.

Umuriel

Toate acestea s-au întâmplat la Paderborn la sfârșitul anilor 1200. Într-un mic orășel, la jumătatea drumului dintre Hanovra și Köln, au intrat în goană o turmă vioaie de oi urmată de doi păstori, un rege negru, o fetiță cu jachetă roșie și pantaloni albaștri și un înger cu aripile întinse.

Era dimineața foarte devreme înainte ca orașul să se trezească la viață și pe stradă se zărește doar un om de strajă. El strigă cu voce aspră după cei doi păstori care-și goneau turma prin oraș. În clipa următoare dădu cu ochii de îngerul ce parcă plutea deasupra pietrelor de pavaj. Își ridică atunci brațele spre cer și strigă:

– Aleluia! Aleluia!

Se retrase apoi deoparte și lăsă strada liberă sfântului pelerinaj.

Ei se opriră în fața bisericii din centrul orașului.

– Aceasta este biserica Sfântul Bartolomeu. A fost construită prin anii 1000 și este numită așa după unul dintre cei doisprezece ucenici ai lui Iisus. Se spune că Sfântul Bartolomeu a călătorit până în India și a dus acolo vestea despre Iisus.

Elisabet văzu deodată ceva ciudat. Arătă cu mâna spre turla bisericii.

– Uitați-vă, e o pasăre albă, acolo, sus! spuse ea.

Un zâmbet trecu pe fața îngerului.

– Ar fi bine să fie așa cum spui, suspină el.

Peste câteva clipe ceea ce Elisabet crezuse că este o pasăre se ridică și veni zburând în rotocoale deasupra convoiului de pelerini. Înainte ca să ajungă la ei, Elisabet înțelesese că totuși nu era vorba de o pasăre. Era un înger. Și îngerul ăsta nu era mai mare decât ea.

Îngerașul coborî pe pământ chiar în fața fetei.

– Minunat! spuse el vesel. Numele meu e Umuriel și merg și eu cu voi la Bethleem.

Se învârti puțin în jurul lor, se uită cu băgare de seamă la Gaspar și la cei doi păstori și arăta un pic cam zăpăcit. Apoi spuse privind la Efirieli:

– Vă aștept de un sfert de veșnicie, zău așa!

Gaspar, după ce se gândi puțin, își dresese glasul și se vedea clar că are ceva de spus:

– Un sfert de veșnicie, începu el. Adică, în jur de 66.289 de ani... sau 156.498 de ani... sau și mai exact 439 de milioane, 811 mii, 977 de ani și 4 secunde... sau poate chiar un pic mai mult. Nu e deloc ușor să spui exact cât durează un sfert de veșnicie. Mai întâi trebuie aflat cât durează întreaga veșnicie, apoi s-o împarți la patru. Cât de lungă este însă întreaga veșnicie este extrem de greu de aflat. Indiferent ce cifre luăm în calcul, vom observa că veșnicia este încă și mai lungă. Chiar putem spune că un sfert de veșnicie este la fel de lung cât o jumătate de veșnicie. Iar, la urma urmei, a mia parte din veșnicie înseamnă exact la fel de mult timp ca restul veșniciei. Toate astea sunt foarte greu de înțeles și socotelile astea cu jumătăți și veșnicii întregi stau sub puterea Celui de Sus.

Îngerul Umuriel privi încruntat și jignit la înțeleptul care corectase spusele lui.

– Oricare ar fi socoteala cu veșniciile, am așteptat multe ore acolo, pe turla bisericii, spuse el.

Gaspar își dresese iar glasul:

– E foarte posibil să ai dreptate, dar multe ore nu-s același lucru cu un sfert de veșnicie.

Și ca să-i oprească pe cei doi să nu se ia la ceartă, o ceartă de-a binelea și nu doar pe sfert, păstorul Iosua lovi cu toiagul în parapetul podului și spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Și o luară din nou la goană prin oraș, ieșiră din el și urmară drumuri și poteci șerpuite. Umuriel alerga în fața oilor. Așa că pelerinii aveau îngeri

de pază și în față, și în spate.

Au văzut multe orașe și sate, dar nu s-au oprit înainte de orașul Köln, o veche colonie romană așezată pe malul Rinului. Efiriël le explicase că itinerarul lor prin Europa era astfel alcătuit ca să nu atragă atenția oamenilor prea mult și deci să fie zăriți de ei cât mai puțin posibil.

– Ceasul de înger arată 1272 după Hristos, spuse el și arată la o catedrală în construcție. Se vede că au început să construiască domul din Köln, dar nu va fi terminat decât peste câteva sute de ani.

Păstorul Iosua lovi iar cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Convoiul de pelerini abia se pusese în mișcare din nou când se auzi o voce subțirică din față. Era Umuriel care spunea:

– Minunat, minunat! Vom străbate acum faimoasa vale a Rinului. Acolo sunt cetăți și castele, dealuri cu viță-de-vie, catedrale gotice, păpădii și rubarbă.

Trecură grăbiți de-a lungul Rinului, cel mai mare râu pe care Elisabet Hansen îl văzuse vreodată. Glomma, cel mai mare râu din Norvegia, părea doar un pârâiaș pe lângă el.

Valea devenea din ce în ce mai îngustă, iar munții din ce în ce mai înalți. Alergau printre orașele și sate. Pe râu treceau un fel de plute.

În vreme ce străbăteau locuri cu splendide peisaje, Elisabet îl întrebă pe Efiriël dacă îl știa pe Umuriel mai demult.

Îngerului i se păru amuzantă întrebarea și râse.

– Toți îngerii din ceruri se știu unii pe alții de-o veșnicie.

– Sunteți foarte mulți?

– Da, o oștire întreagă.

– Cum e posibil atunci să-i cunoști pe toți?

– Avem o veșnicie la dispoziție să ne cunoaștem între noi și, cum am spus, asta înseamnă grozav de mult.

Elisabet trebuia să se gândească la spusele lui ca să priceapă ceva. Îngerul se explică însă în continuare:

– La o petrecere care durează trei ore nu-i bine să inviți mai mulți de cinci, șase oameni, ca să apuce să vorbească toți unii cu alții. Dar dacă petrecerea durează trei zile întregi, poți foarte bine să inviți și cincizeci de inși sau mai mulți.

Elisabet înțelegea foarte bine pentru că mama îi spunea și ea la fel ori de câte ori avea invitați de ziua ei de naștere.

– Da? mai spuse ea.

Îngerul împreună mâinile:

– Petrecerea cerească durează o veșnicie.

Elisabet începuse să înțeleagă câte ceva despre viața din ceruri și voia acum să știe și mai mult:

– Au toți îngerii nume?

– Bineînțeles! Altfel n-am putea să ne strigăm unul pe altul. Și nici să fim niște persoane.

Apoi începu Efiriël să înșire numele de îngeri unul după altul:

– Îngerii din cer se numesc: Ariel, Beriel, Curusiel, Daniel, Efiriël, Fabiel, Gabriel, Hamurabiel, Imanuel, Ioachiel, Cacaduriel, Luxuriel, Mihael, Nariel...

– Ajunge! spuse Elisabet. Cât ar trebui să vorbești ca să-i spui pe toți?

– O veșnicie!

Elisabet clătină din cap:

– Atunci e într-adevăr grozav să înveți toate numele pe dinafară.

– Cu toată veșnicia la dispoziție nici nu-i prea greu.

Elisabet simți că o cuprinde amețeala. Dar nu se lăsă:

– Cred că este în orice caz grozav să găsești atât de multe nume care să se sfârșească toate cu „-el.“

Îngerul Efiriël încuviință:

– Imaginația Domnului e atât de necuprinsă pe cât de necuprinsă e mulțimea stelelor pe cer. Nici un înger nu-i la fel cu altul, cum nici doi oameni nu sunt la fel. Se pot fără îndoială construi mii de mașini identice. Ele sunt ușor de făcut și chiar un om reușește să le construiască. Dar cu oamenii nu este la fel!

La sfârșit spuse câteva cuvinte care îi merșeră fetei drept la inimă:

– Fiecare om pe pământ este o creație unică.

Joakim zâmbi în sinea lui. Fusese amuzant să citească despre toți îngerii. Deodată o auzi pe mama pe coridor. N-apucă să ascundă hârtiuța în scrin. Se grăbi s-o vâre sub pernă.

Mama se aplecă peste pat ca să se uite în calendar.

– Un înger! spuse ea. Pe turla unei biserici!

Și iar se întâmplă ceva atât de neplăcut că trebui să se gândească apoi la gafa asta tot restul zilei. Pentru că uită din nou că nu trebuia să vorbească despre ceea ce era scris pe hârtia cea subțire, poate din cauză că încercase să-și amintească toate numele de îngeri. Spuse:

– E îngerul Umuriel.

Mama se uită la el:

– Umuriel?

Joakim încuviință. Era un nume cam nepotrivit pentru un înger așa de hazliu, atât de nepotrivit că-l spuse de mai multe ori în gând înainte de a i-l spune mamei.

– Stă pe turla bisericii Sfântul Bartolomeu. A stat acolo un sfert de veșnicie, dar acum mai are puțin înainte de a se ridica și a zbura în rotocoale spre Elisabet și ceilalți.

Mama nu zise nimic la spusele lui Joakim. În schimb îl strigă pe tata. Când intră în cameră, tata îi ceru să-i repete și lui cum se numea biserica de pe desen.

Of! Abia acum își dădu seama Joakim că a spus prea multe.

– Biserica Sfântul Bartolomeu, spuse el. Sfântul Bartolomeu a călătorit în India și a dus vestea despre Iisus acolo. Biserica este însă în Germania, la Paderburg, sau cam așa ceva.

Mama și tata se uitară unul la altul.

– Mă duc să mă uit în lexicon, spuse tata. Să vedem dacă așa este.

Când se întoarse, era alb la față ca o stafie. Sau în orice caz arăta de parcă ar fi întâlnit un înger sau doi pe coridor.

– Totul este adevărat! Orașul se numește Paderborn. Și acolo este într-adevăr o veche biserică ce se numește Sfântul Bartolomeu.

Se uitară la el exact cum se uitaseră atunci când mâncase cu două zile înainte de Crăciun toate prăjiturile pregătite pentru masa de Crăciun. Anul trecut sau acum doi ani, nu mai ținea minte prea bine.

Tata luă calendarul misterios din perete și-l cercetă pe toate părțile. Apoi îl agăță la loc.

De data asta m-au prins! se gândi Joakim.

– Și unde ai auzit tu de Sfântul Bartolomeu, băiatul meu? întrebă tata. Și de Paderborn, dacă nu-i cu supărare?

– La școală, spuse el.

– Sigur, absolut sigur?

Era sau nu era voie să minți când era vorba de cadourile de Crăciun?

– Da, șopti Joakim.

Era însă deja prea târziu și nu mai era timp de vorbit despre Sfântul Bartolomeu, Umuriel sau Paderborn. Nici nu apucară să-și mai pregătească pachetele cu sendvișuri pe care obișnuiau să le ia cu ei.

Reușita cea mai mare a acestei dimineți era că apucase să ascundă hârtiuța în scrin înainte de a o zbughi la școală. Cheia o ascunse pe raftul de cărți.

Când se întoarse de la școală, mama era acasă și deschisese scrinul lui secret!

EA DESCHISESE SCRINUL LUI SECRET! Mama făcuse ceea ce promisese că nu va face niciodată. Încălcase o făgăduială solemnă. Făcuse ceva ce era la fel de urât cum era să deschizi scrisorile altor oameni.

Pe masa din bucătărie erau înșirate cele zece hârtiuțe subțiri pe care Joakim le găsisese în calendarul misterios.

Era furios. Era așa de supărat pe mama că aproape că-i venea s-o lovească.

– Mi-ați *promis* că scrinul este doar al meu și că nu-l veți deschide *niciodată*, spuse el. Și acum mințiți. Și mai și furați.

După puțin timp se întoarse acasă și tata. Vorbise cu mama la telefon. El îi spusese să găsească cheia și să deschidă scrinul secret. Pentru că era timpul să afle cum de știa Joakim atât de multe denumiri și cuvinte folosite în general de adulți.

Joakim le spuse că n-ar fi trebuit să aibă voie să devină părinți. Pentru că cei ce-și mint copiii pot dintr-o dată și să înceapă să-i bată, mai spuse el. Și asta era, în orice caz, strict interzis. Oricum, puteau să aștepte până ce venea el de la școală și atunci să-i ceară voie să deschidă scrinul. La sfârșit spuse că ascunsese toate hârtioarele alea misterioase pentru că voia să le adune, să le împacheteze și să le dea lor în dar de Crăciun. Spuse și că vrea să arunce calendarul fermecat la gunoi. După care începu să plângă. Se repezi în camera lui și trânti după el ușa cu toată puterea.

Pentru nimic în lume nu-i va ierta! Și niciodată nu-i va mai asculta. Niciodată nu-i va mai crede! Niciodată!

Joakim se așeză pe pat și privi spre calendarul magic, dar ochii erau plini de lacrimi și culorile se amestecau unele cu altele că nu mai putea distinge îngerii de păstorii de pe câmp. Acum se stricase *totul*, calendarul devenise

la fel de obișnuit ca toate celelalte calendare, sau în orice caz nu mai era deloc misterios.

După un moment destul de lung începu să-i răsună în urechi un fel de refren, un cântec ce suna cam așa:

SABET-TEBAS-SABET-TEBAS-SABET-TEBAS...

Cântecul acesta era atât de mistic, încât înțelese deodată că poate nu era așa de tragic că mama și tata descoperiseră hârtiile subțirele din calendar. Poate că secretele calendarului erau mai multe, și la urma urmei ajungeau pentru toată familia.

Și încă nu le spusese că-l întâlnise pe Johannes. Doar el singur știa asta.

Se auzi o bătaie în ușă. Joakim nu răspunse, iar tatăl deschise ușa după o clipă, cu mare băgare de seamă.

– Știi, Joakim, ai dreptate când spui că am făcut o prostie, spuse el.

Mama apărură și ea.

– *Poți să ne ierți?* întrebă ea.

Joakim privi în podea.

– Depinde...

Nimeni nu spuse nimic.

– *Ați citit ce scrie pe hârtiuțele secrete?* întrebă Joakim.

Mama se uită când la tata, când la Joakim.

– Eu trebuie să mărturisesc că am citit, spuse ea. Dar nu știu care hârtie a fost prima. Poate ne poți arăta... poate că poți citi totul pentru tata?

Joakim se gândi un pic apoi spuse:

– Bine, de acord!

Se simți deodată și puțin ușurat față de ceea ce se întâmplase. De acum încolo nu trebuia să mai ascundă nimic. Și mai mult, putea să le pună întrebări dacă citea ceva ce nu înțelegea.

De acum încolo calendarul misterios era al întregii familii.

11 DECEMBRIE

...mulți oameni se înspăimântă îngrozitor când li se arată unul dintre îngerii Domnului...

Restul după-amiezii au stat aplecați deasupra hârtiuțelor care căzuseră în fiecare dimineață, rînd pe rînd, din calendarul misterios. Joakim trebuia să le așeze în ordine corectă ca mama și tata să poată citi istoria lui Elisabet, care a luat-o la fugă după mieluțul ce evadase de la magazinul de jucării pentru că nu mai suportase hărmălaia caselor de bani.

Când au terminat de citit, tatăl a spus:

– N-am întâlnit ceva mai ciudat... trebuie să cercetăm mai de-aproape... Mă întreb câte calendare de felul ăsta au fost făcute...

Mama spusese și ea:

– Nici eu n-am mai văzut așa ceva... și tocmai voi ați dat peste calendarul ăsta, Joakim!

Când a venit seara și era vremea de culcare, Joakim rămase așezat pe pat mult timp privind calendarul misterios. Și iar se întâmplă ceva.

DIN NOU SE ÎNTÂMPLĂ CEVA! Pe desenul cel mare erau desenați mai mulți îngeri care coborau din cer. Asta văzuse și înainte. Dar abia astăzi observă că unul dintre ei era un îngerăș.

Era absolut sigur că îngerășul Umuriel nu fusese pe desen mai înainte! Joakim nu-l văzuse acolo pe desen înainte de a citi că a coborât zburând în rotocoale de pe turla bisericii.

– Mama! strigă el tare. Tata!

Părinții sosiră în cameră ca o vijelie. Se vedea clar că s-au speriat că s-a întâmplat ceva groaznic cu el. Chiar și el era puțin înspăimântat.

– Acum pot să-l văd pe îngerul Umuriel! spuse el.

Ei se întoarseră. Poate credeau că un înger intrase în cameră, dar Joakim le ceru să privească desenul cu atenție.

– Vedeți ceva ce n-ați văzut înainte? întrebă el.

Ei se apleacă deasupra desenului.

Tata spuse că el poate nu a observat totul când au primit calendarul de la librar. Fusese un pic cam surprins și de aceea își uitase probabil permisul de conducere pe tejghea. Nu văzuse de pildă că unul dintre păstori ținea un toiag în mână.

– Nici eu nu cred că l-am văzut mai înainte pe îngerul cel mititel, continuă mama.

– Sigur că nu! spuse Joakim. Pentru că n-a fost acolo mai înainte. Și pentru că acesta este un calendar fermecat.

– Haideți, să nu exagerăm acum! se împotrivi tata.

Da, sigur că da, el trebuia întotdeauna să pară cel mai rezonabil!

Ultimul lucru la care Joakim se gândi înainte de a adormi era că unul dintre îngerii din cer se numea Joakiel, un nume ce semăna cu al lui.

În dimineața următoare deschise cea de-a 11-a ușiță a calendarului. Despături hârtia subțire și văzu desenul unui călăreț pe cal.

Se vârî sub plapumă și citi ce scria pe ea. Astăzi nu mai era cazul să se teamă că mama sau tata îl putea lua prin surprindere, pentru că de acum încolo hârtiile secrete nu mai erau deloc secrete.

Baltazar

Cinci oi, doi păstori, un mag și o fetiță din Norvegia treceau în mare goană prin valea Rinului în anul 1199 de la nașterea lui Iisus. Turla unei biserici abia se zărea pe malul celălalt al râului. Efiriel povesti că era domul din Mainz.

Se opriră să se sfătuiască puțin.

– Trebuie să trecem râul, spuse Iosua. Păcat că va trebui iarăși să înspăimântăm vreun sărman barcagiu și să-i explicăm că suntem pelerini în drum spre Țara Sfântă.

– Să încercăm s-o facem cu blândețe, zise Efiriel.

Deodată unul dintre ei începu să se agite, și nu era altul decât îngerușul Umuriel.

– Văd o barcă acolo jos! izbucni el.

Și în clipa următoare se ridică sus în aer și bătu din aripi în direcția bărcii.

Restul convoiului după el. Umuriel, însă, intrase deja în vorbă cu un om ce stătea pe malul râului:

– Poți să ne treci dincolo pe mal? Mergem tocmai la Bethleem și ne grăbim să ajungem înainte de nașterea Mântuitorului Iisus. Avem o misiune sfântă, așa că nu suntem niște oarecare.

Efirieli clătină nemulțumit din cap și-i urmă. Îi ceru scuze barcagiului cu o mișcare din cap, iar când se apropie de Umuriel, spuse:

– De câte ori să-ți amintesc că primul lucru pe care-l spui trebuie să fie „nu te teme“?

Dar barcagiul, care era neobișnuit de frumos, îmbrăcat într-o pelerină roșie, nu se temuse de îngeraș.

Se întoarce în schimb spre Elisabet și spuse:

– Numele meu e Baltazar, cel de-al doilea dintre magi și regele din Saba. Merg pe același drum cu voi.

– Atunci ești și tu unul de-ai noștri, spuse Efirieli.

Apoi îl muștrului puțin pe Umuriel:

– De data asta a mers bine, din fericire. Trebuie, însă, întotdeauna să spui „nu te teme“. Mulți oameni se înspăimântă îngrozitor când li se arată unul dintre îngerii Domnului, în orice caz când fâlfâim din aripi.

– Vă rog să mă iertați! spuse Umuriel.

– Bine, bine, răspunse Efirieli.

– Dar nu-i bizar că se înspăimântă tocmai când văd un înger? obiectă Umuriel. În ceea ce mă privește, n-am făcut rău nici măcar unei pisici. Dimpotrivă: nici nu mai țin minte de câte ori am ajutat câte-o pisicuță să se dea jos din vreun copac înalt. Pisicile ar trebui de fapt să se învețe minte o dată pentru totdeauna să nu se mai cațere prea sus în pomi, totuși, când venim și le ajutăm, nu se sperie deloc. Numai oamenii sunt teribil de fricoși.

Cei doi magi se îmbrățișau.

– Ce multă vreme a trecut, spuse unul.

– Și ce departe, foarte departe de Rin a fost, răspunse celălalt.

– Mă bucur foarte, foarte, foarte mult să te revăd!

Așa îmbrățișați cum stăteau, nu-ți puteai da seama care dintre ei vorbește și nu puteai ști ce spunea fiecare. Apoi întregul convoi se urcă în barcă. Magii se așezară la rame și începură să vâslească pe râul cel mare, ce părea un petic de ocean.

Pe partea cealaltă Efiriel le arată impunătorul dom. Arăta cam nefinisat, și nu avea turla așa de înalte ca alte biserici pe lângă care trecuseră, deoarece era foarte vechi.

– Ceasul arată 1186 după Hristos. Munca la biserica asta a început deja cu mai mult de două sute de ani în urmă. Pe vremea aceea trecuseră aproape o mie de ani de când primul grăunte de grâu a fost sădit în pământ și din el avea să răsară un lan întreg de biserici și catedrale în întreaga lume.

– Un lan întreg de catedrale și biserici! îl îngână Umuriel. Ar fi fost amuzant să socotim câte kilograme de piatră și de lemn s-au folosit ca să sărbătorească nașterea Mântuitorului. Ca să nu mai vorbim de cât de multe prăjituri au trebuit să pregătească și câte daruri au fost frumos împachetate. Seara de Crăciun este cea mai mare sărbătoare de aniversare din lume pentru că la ea sunt invitați toți oamenii. De aceea petrecerea durează multe mii de ani.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Pelerinii treceau mai departe în goana mare pe malul de apus al Rinului. Era dimineața foarte devreme și astfel evitau să-i întâlnească și să-i sperie pe oamenii care ar fi văzut, preț de o secundă sau două, cinci oi, doi păstori, doi magi, doi dintre îngerii Domnului și o fetiță îmbrăcată în niște haine care nu se potriveau deloc cu Evul Mediu.

Când pătrunseră în fugă în orașul Worms în anul Domnului 1162, întâlniră totuși un om călare. Poate că era un soldat care abia își terminase rondul de noapte.

Îngerul Umuriel zbură repede direct spre el, flutură aripile și spuse răstit:

– Nu te teme! Nu te teme! Nu te teme!

Deși zumzăi în jurul lui ca un bondar amețit și spuse „nu te teme“ unul după altul de îngrozitor de multe ori, omul se sperie teribil. Dădu pintonii calului și o luă rapid la galop printre niște clădiri joase. Nu mai apucase să zică nici „aleluia“, nici „slavă ție, Doamne!“.

Efiriel clătină deznădăjduit din cap și trebui să-i dea îngerușului din nou povețe:

– Trebuie s-o spui numai o dată. Și atunci trebuie s-o spui cu voce blândă și duioasă.

„Nuuu te teeme“ trebuie să spui. E bine și să ridici mâinile. Ca să arătăm că nu purtăm arme.

Magul Baltazar arătă în sus la un dom cu șase turle.

– Peste tot și în toate timpurile oamenii și-au ridicat brațele spre Dumnezeu, spuse el. Și turlele bisericii se îndreaptă spre cer, numai că ele stau așa timp mult mai îndelungat.

Păstorii se înclină în semn de adânc respect față de înțeleptele cuvinte și Elisabet le repetă în sinea ei ca să fie sigură că a înțeles ce-a vrut el să spună.

Iar Iosua spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

În orașul Basel pe malul de sud al Rinului, se opriră din nou în fața unei biserici.

– Ceasul arată că au trecut 1.119 ani de la nașterea lui Iisus, anunță Efiriël. Această biserică cu cinci naosuri are vârsta de o sută de ani. Basel a fost timp de multe sute de ani un centru important pentru cei care au traversat munții Alpi între Italia și Europa de Nord. Vom merge pe același drum prin trecătoarea Saint Bernard.

– La Bethleem! spuse păstorul Iosua și lovi cu toiagul în pământ. La Bethleem!

Și-și continuă drumul printre dealurile elvețiene.

Joakim rămase în pat gândindu-se la ciudatul convoi de pelerini spre Bethleem. După puțin timp, mama și tata intrară în cameră. Amândoi trebuiră să citească hârtioara din calendar.

Ieri vorbiseră toată după-amiaza despre calendarul misterios, iar acum tata spuse:

– Cred că este într-adevăr o minune că librarul ne-a dat calendarul ăsta, Joakim! Cum crezi că a fost făcut?

– Cred că Johannes l-a făcut, spuse Joakim.

– Librarul a spus ceva despre cineva pe care îl cheamă Johannes, da, așa e!

Joakim se gândi că ar trebui poate să le spună părinților că-l întâlnise pe Johannes. Dar n-o făcu. Se gândea că putea să aibă un mic secret numai al lui. Pentru că mai era ceva: SABET... TEBAS... SABET... TEBAS.

Tata spuse:

– Dacă un vânzător de flori a făcut calendarul ăsta, atunci este într-adevăr un om cu fantezie.

Mama era absolut de acord:

– Așa-i, nu-i lipsește imaginația!

Joakim se ridică în pat.

– Și despre mine spuneți că am multă imaginație când povesteam despre Elisabet și Efiriel, spuse el. Dar, de fapt, doar citisem hârtioarele care erau în calendarul de advent.

– Și acum spunem că omul care a confecționat calendarul ăsta are multă imaginație, spuse mama. E într-un fel același lucru.

Joakim clătină din cap.

– Nu e sigur că are atât de multă imaginație dacă întreaga povestire e adevărată.

Tata râse:

– Doar nu crezi că e cu puțință să alergi până la Bethleem și pe deasupra prin istorie înapoi, în timp?

– Nimic nu este cu neputință pentru Dumnezeu, spuse Joakim.

Nimeni n-a protestat. Tata era de părere că trebuiau să caute un atlas în care să poată urmări pe hartă călătoria lui Elisabet. Avea și un atlas istoric cu hărți, unde scria cum se numeau țările și locurile în timpuri de demult. Pentru că aceeași țară și același oraș au avut adesea mai multe nume, explică el.

Mama scoase pe neașteptate o exclamație și-și duse repede mâna la gură.

– Dacă sughiți, trebuie să bei apă, spuse Joakim. Ar fi ajutat, desigur, și o mică vizită a unui înger.

Ea nu răspunse. În schimb, se întoarse spre tata:

– Îți amintești istoria aceea de demult? Într-adevăr a fost o fetiță care s-a pierdut de mama ei când erau la cumpărături de Crăciun. Cred că o chema Elisabet.

Tata încuviință.

– A fost după război. Așa o chema? Elisabet?

– Așa cred, spuse mama. Dar nu sunt foarte sigură.

Îl uitaseră cu totul pe Joakim. Erau preocupați să vorbească doar unul cu altul.

– Poate că el s-a gândit la vechea istorie și a inventat restul, propuse tata. Dacă vânzătorul de flori este cel care a confecționat calendarul.

Joachim încercă să ia cuvântul:

– Puteți afla dacă fetița se numea Elisabet?

– Oh, desigur, răspunse tata. Dar nu are nici o importanță cum se numea.

Joachim insistă înainte de a se duce să servească micul dejun:

– Eu cred că are totuși destul de mare importanță, spuse el. Pentru că și tânăra femeie din fotografie se numea Elisabet.

12 DECEMBRIE

...pentru că-i aiurea să crezi în ce este drept dacă asta nu te face să ajuți oamenii care se află la nevoie...

Când tata veni de la lucru în ziua de 11 decembrie, reluară imediat discuția începută la micul dejun. De cum intră în hol, fu asaltat de mama și de Joakim.

– Ai aflat cum o chema? întrebă Joakim.

El se gândise la o poveste veche care zdruncinase orașul, odată, cu multă vreme în urmă. O fetiță dispăruse fără urmă de lângă mama ei în magazinul cel mai mare al orașului și de-atunci nimeni n-o mai văzuse.

– Lăsați-mă, mai întâi, să-mi trag sufletul! se văită tata. Da, o chema Elisabet. Elisabet Hansen, chiar. Întâmplarea s-a petrecut în decembrie 1948.

Mama pregătise mâncarea și se așezară la masă.

– Am fost și pe la librar, continuă tata. Am fost cu el în depozit...

Mama făcu ochii mari:

– În depozit? De ce?

– ... a găsit acolo o fotografie pe care vânzătorul de flori o pusese odată în vitrină, drept mulțumire pentru un pahar de apă. O am în servietă.

– Vrei s-o aduci, te rog? spuse mama.

Și el o aduse. Puse fotografia pe masă. Joakim o trase spre el și mama se aplecă deasupra lui.

Fotografia arăta o femeie cu păr blond, lung. La gât avea o cruciuliță de argint cu o pietricică roșie. Era aplecată spre portiera unei mașini și în spate pe fotografie se vedea o cupolă. Într-un colț, în josul fotografiei, scria Elisabet.

– Nici un nume de familie, nimic, spuse tata. Iar numele e destul de comun, totuși e scris în norvegiană. În multe alte țări numele Elisabet se

scrie altfel.

Mama se uită la el.

– Crezi că e norvegiană?

– Nu știu, spuse el. Uită-te bine la poză!

Mama nu înțelese ce voia el să spună, iar el continuă:

– Pe fundal este cupola bisericii Sfântul Petru din Roma. S-a oprit pe un drum ce merge în piața Sfântul Petru. Mașina este de la sfârșitul anilor cincizeci.

– Mi se face puțin frică, șopti mama. Oare în ce ne-am vârât?

Tata își puse amândouă mâinile pe masă:

– Un mic mister, zău așa! N-avem, totuși, nici un motiv să credem că fetița care a dispărut în 1948 este una și aceeași persoană cu femeia din fotografie.

Privi apoi undeva în aer.

– El nu era în piață, spuse.

Joakim înțelese imediat, dar mama trebui să întrebe:

– Cine? Acum vorbești în parabole.

– Vânzătorul de flori... Johannes... cel cu apa. Aș fi dat mult să pot vorbi cu el. Pentru că un lucru trebuie să ne fie clar: el a făcut calendarul cel bizar. Numai că și el acum parcă a intrat în pământ.

Și discuția se încheie aici. Joakim se gândi atât de mult la toate astea că nu mai voia acum decât să doarmă devreme ca să nu mai rămână mult timp până se face din nou dimineață. Atunci va afla iarăși mai multe despre Elisabet Hansen și despre îngerul Efiriel.

Când s-a trezit în dimineața zilei de 12 decembrie, mama și tata se aflau deja în camera lui chiar înainte ca el să deschidă bine ochii. Asta era ceva neobișnuit pentru că era sâmbătă, și sâmbetele el se trezea, de obicei, înaintea părinților.

– Deschide calendarul, spuse tata. Hai, grăbește-te!

Se vedea clar că i-ar fi plăcut să-l deschidă chiar el.

Desenul arăta un bărbat într-un fel de tunică roșie. În mână ținea o pancartă mare.

Părinții se așezară pe pat. Joakim culese din calendar o hârtie subțire împăturită de mai multe ori. O despătură și citi cu voce tare scrisul cu litere mărunțele.

Quirinius

Cele cinci oi tocmai trecuseră de culmea unui deal și coborau spre un ținut cu pământuri fertile. În jurul micii turme se rotea zburând Umuriel și în spatele oilor și al îngerașului Umuriel veneau Iacob și Iosua, Gaspar și Baltazar, Efirieli și Elisabet. Erau pe drum spre Bethleem ca să întâmpine venirea pruncului Iisus în lume.

Au trecut de un lac ce se numea Biel și de alte lacuri. Cel mai mare și mai frumos era lacul Geneva. Era unul dintre cele mai sclipitoare lucruri pe care Elisabet le văzuse vreodată. Atât de sclipitor de parcă o bucată de cer a căzut pe pământ. După ce mai întâi privi cerul și nu descoperi nici o gaură, fu sigură de faptul că cerul se reflecta în lacul cel mare ca într-o oglindă.

Și iar o luară pe un vechi drum printr-o vale adâncă de-a lungul unui râu. Efirieli spuse că râul se numea Ron și că apele lui aduse din Alpi se vărsau mai întâi în lacul Geneva și de acolo mai departe în Marea Mediterană.

Alergară peste un pod și se opriră pe malul celălalt al râului în fața unei mănăstiri ce se numea Saint Moritz. De jur împrejur se ridicau Alpii cu zăpadă pe creste.

– Ceasul arată 1079 după Hristos, spuse Efirieli. Aici, între munții aceștia înalți, au locuit călugări care l-au lăudat pe Domnul și creația Lui încă de prin anii 1600. Mănăstirea e clădită în jurul mormântului Sfântului Moritz care-a fost omorât aici în anul 285 pentru că a refuzat să se închine la zeii romani.

Abia terminase de vorbit că un călugăr veni dinspre mănăstire. Salută cu o mică plecăciune:

– Gloria Dei! spuse el.

– La fel! spuse Elisabet care nu înțelegea ce spusese călugărul, dar credea că se cuvenea să răspundă.

Călugărul descoperi îngerii în aceeași clipă, îngenunche degrabă pe câmp și spuse:

– Aleluia! Aleluia!

Se vedea clar că nu erau obișnuiți cu vizite de îngeri, deși mănăstirea se găsea sus în munții Alpi și era vecinul cel mai apropiat al îngerilor din cer.

Umuriel se ridică la o jumătate de metru de sol, bătu din aripi în jurul călugărului și spuse cu voce catifelată:

– Nu te teme și nu te înspăimânta câtuși de puțin! Noi suntem în drum spre Bethleem ca să întâmpinăm nașterea pruncului Iisus.

Regele Gaspar din Nubia se apropie de călugăr și spuse:

– Pacea să fie cu tine și cu lăcașul acesta. Așa cum a spus îngerul, suntem în drum spre Țara Sfântă ca să ne închinăm împăratului împăraților la Bethleem, în cetatea lui David.

Și cu aceste cuvinte se porniră din nou la drum. Ajunseră la un loc numit Martigny. Acolo era un teatru roman.

– Și romanii au mers tot pe drumul ăsta peste Alpi, explică Efiriel. Mult mai târziu, și Napoleon cu armata lui a trecut tot pe-aici.

– La Bethleem! strigă Iosua și se îndreptară cu toții spre munții înalți. Aerul era atât de rarefiat și limpede, că Elisabet trebui să se întrebe dacă nu cumva erau în drum spre cer.

Vedeau din când în când câte un iepure, o marmotă sau o capră sălbatică. În aer se roteau corbi și vulturi, iar din tufișuri țâșnea câte un cocoș de munte.

Pe culmea cea mai înaltă a pasului era o clădire mare.

– Ceasul arată 1045 după Hristos, spuse îngerul Efiriel. Clădirea pe care-o vedeți este un fel de casă de oaspeți pentru cei care traversează Alpii. Este nouă-nouță și este înălțată de un oarecare Bernard din Menthon. Începând de acum încolo călugării benedictini vor locui aici sus și se vor îndeletnici cu salvarea celor ce s-au rătăcit în munți. Pentru asta primesc mult ajutor de la inteligenții câini Saint-Bernard.

– Adevărat! spuse îngerușul Umuriel. Pentru că Iisus a vrut să-i învețe pe oameni să se ajute unul pe altul când se află la nevoie. O dată a povestit despre un om care se afla pe drum de la Ierusalim la Ierichon. Niște tâlhari l-au atacat din senin. A rămas întins mai mult mort decât viu la marginea drumului și nu avea putere să se ridice. Și preoții treceau unul după altul pe acolo, dar nici unul nu s-a aplecat să-i dea o mână de ajutor bietului om care se zbătea între viață și moarte. Iisus a spus atunci că degeaba sunt preoți dacă își închid inima față de fratele lor în nevoie. Ar fi fost mai bine să dea atunci uitării și rugăciunile lor cele cucernice.

Elisabet încuviință și Umuriel continuă:

Și tot atunci a venit un samaritean și samaritenii nu erau prea îndrăgiți, în special în Iudeea. Asta, din cauză că aveau o credință diferită de a evreilor. Dar samariteanul era milostiv și-l ajută pe nefericitul om care scăpă astfel cu viață. Așa! Pentru că-i aiurea să crezi în ce este drept dacă asta nu te face să ajuți oamenii care se află la nevoie.

Din nou Elisabet încuviință, și cuvintele îngerului îi merșeră drept la inimă.

La un moment dat pasul se bifurcă și la răscruce stătea un om cu o pancartă în mână. Era îmbrăcat într-o tunică roșie. Dacă nu s-ar fi mișcat, ai fi crezut că nu-i decât un roman împietrit acolo de pe vremea imperiului.

Pe pancartă era scris cu litere mari „LA BETHLEEM“. Era și o săgeată care arăta în ce parte să te îndrepti.

– Un indicator viu! exclamă Elisabet.

Efiriël încuviință:

– Adevărat îți spun eu ție că și pancarta asta trebuie să fie una de-ale noastre.

Umuriel deveni plin de zel, zbură drept spre om și strigă la el:

– Nu te teme! Nu te teme! Nu te teme!

Dar omul cu pancarta nu părea câtuși de puțin înspăimântat. Făcu un pas spre Elisabet, îi întinse mâna și spuse:

– Felicitări... nu, nu,... nu-i prea corect. Vreau să spun: La dispoziția voastră, prieteni! Înainte de toate trebuie să nu uit să-mi spun numele... pentru că și mie mi s-a dat voie să fac parte din acest calendar de advent... numele meu este Quirinius, dregător în Siria... înfățișare frumoasă, ar dori să vă cunoască... ce mai la deal la vale, important este să fii bun și cumsecade. Dixi!

Elisabet râse pentru că el vorbea atât de ciudat. De parcă doi inși ar fi vorbit deodată, pentru că se tot întrerupea și sărea de la una la alta tot timpul. El îi întinse pancarta pe care poate că o ținuse acolo o veșnicie în timp ce vântul îi flutura toga. Și spuse:

– Și asta... vă atrag atenția, dragii mei... am aici de fapt tot ce poate fi mai bun... vreau să spun că bucățica asta e pentru tine. Dixi!

Elisabet îl privi mirată:

– Îmi dai mie pancarta?

Și Quirinius răspunse:

– Numai pe-o parte... vreau să spun că trebuie s-o întorci... adică s-o răsucești, înțelegeți? Dixi!

Elisabet nu înțelegea de ce spunea el tot timpul „dixi“ pentru că nu erau prin apropiere nici un câine și nici o pisică. Îngerul Efiriel îi șopti însă că „dixi“ era un cuvânt pe latinește și însemna că terminase ceea ce avea de spus.

Elisabet răsuci pancarta și descoperi, spre marea ei uimire, că ceea ce avea în mână era un calendar de advent cu 24 de ușițe. Peste ele era pictată o femeie tânără cu păr blond. În spatele ei se vedea cupola unei biserici.

– Primele douăsprezece, spuse Quirinius. Vreau să spun că poți deschide primele douăsprezece ușițe... pentru că este exact... momentul la care am ajuns. Dixi!

Ea se așeză pe o piatră și deschise primul compartiment. Înăuntru era desenul unui miel. În cel de-al doilea descoperi un înger, iar în cel de-al treilea, o oaie. Și urmară desenele cu un păstor, din nou o oaie, un mag, o oaie, un păstor, o oaie, un înger și iar un mag. Elisabet înțelese că erau desenele celor care formaseră convoiul de pelerini în această lungă călătorie prin Europa. Dar cine era femeia cea blondă?

– Mulțumesc foarte mult! spuse ea.

Quirinius clătină din cap:

– Dimpotrivă! E greșit ce spui... pentru că nu tu trebuie să mulțumești... ci eu. Mulțumescu-ți ție și la toți cei de aici... pentru că și un bătrân roman ca mine... se poate alătura acestei sfinte adunări... care este pe drumul cel bun spre Bethleem. De fapt nu eu am fost... ci tu ai fost... cea care s-a luat după mielul binecuvântat... care pur și simplu n-a mai suportat toată pălăvrăgeala din templul cumpărăturilor. Dixi! Dixi! Dixi!

Elisabet privi în sus la Efiriel și râse.

– N-ai deschis cea de-a douăsprezecea ușiță, spuse îngerul.

Elisabet o deschise și descoperi înăuntru un desen mititel al aceluiași calendar pe care-l ținea în mână. Pentru că și acolo era desenul unei femei cu păr blond și, în spatele ei, o cupolă mare de biserică.

Iosua lovi cu toiagul într-o bornă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Se priveau acum unii pe alții. Apoi Joakim începu să râdă și spuse:

– Sper că-l vor lua și pe Quirinius la Bethleem.

Mama și tata cercetau cu atenție hârtia subțire.

– Astăzi apare și femeia cea tânără din piața Sfântul Petru în povestirea despre micuța Elisabet, spuse tata.

Mama clătină resemnată din cap:

– Și, pe deasupra, a introdus un calendar micuț înăuntrul calendarului cel mare de advent.

Tata încuviință:

– Desigur că vrea să spună ceva cu asta.

– Credeți că ar putea fi încă un calendar și mai mic în calendarul cel mic? întrebă Joakim.

– Cine poate ști? zise mama. Cine poate ști?

13 DECEMBRIE

...de parcă ar fi fost un fulger pe cer ce umple locul de lumină doar câteva secunde...

Tata a aflat că fetița care dispăruse dintr-un mare magazin într-o zi de decembrie din 1948 se numea într-adevăr Elisabet Hansen. Elisabet Hansen era și numele fetiței despre care citea Joakim în misteriosul calendar de advent. Ea este, împreună cu îngerul Efiriël, în drum spre Bethlehem. Călătoresc nu numai de-a lungul Europei, ci și de-a lungul istoriei. Pentru că, de fiecare dată când Joakim deschide calendarul, ei se află cu încă o sută de ani înapoi, în timp și în istorie.

Acum a primit și Elisabet un calendar de advent. Pe una dintre fețe este scris „LA BETHLEEM“. Pe cealaltă e desenată o femeie cu părul blond.

Este oare aceeași femeie care fusese fotografiată în fața bisericii Sfântul Petru din Roma? Și ea se numea tot Elisabet, dar era oare aceeași Elisabet care dispăruse când se afla cu mama ei la cumpărăturile de Crăciun?

Se pare că vânzătorul de flori Johannes era cel care confecționase calendarul. Tata încercase să dea de el în piață, dar vânzătorul dispărut fără urmă.

Când se trezi, pe 13 decembrie, părinții erau deja în camera lui. Înțelese că ei erau la fel de nerăbdători ca și el să vadă ce va urma în calendarul de advent.

– Poți să-l deschizi, băiatul meu, spuse tata.

Joakim se ridică în pat și scoase hârtia împăturită. Desenul înfățișa un curcubeu. Se așeză pe pat între mama și tata. Amândoi se aplecară asupra calendarului. Mama citi ce scria pe hârtie:

A șasea oaie

Cinci oi coboară pe coastele abrupte ale Alpilor și ajung în trecătoarea Saint Bernard. După oi vin doi păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător roman și o fetiță cu jachetă roșie și pantaloni albaștri. Se arată în fiecare loc doar o fracțiune de secundă pentru că nu coboară numai printre abruptele piscuri spre valea Aosta din nordul Italiei, ci se lasă purtați și prin istorie. Au plecat din Norvegia și sunt pe drum spre Bethleem, în cetatea lui David. Dar sunt și pe drumul din secolul douăzeci după Hristos spre începutul erei creștine. Astfel drumul din Norvegia până la Bethleem nu este prea lung. De parcă te-ai lăsa purtat de vânt sau ai coborî în fugă pe o scară rulantă în mișcare.

Câțiva călugări ce tocmai urcau din valea Aosta într-o zi de iunie a anului 998 îi zăresc doar o clipită de parcă ar fi fost un fulger pe cer ce umple locul de lumină doar câteva secunde.

– Uitați-vă acolo! exclamă unul dintre ei.

– Ce este? întrebă al doilea.

– Mi s-a părut că am văzut o adunătură ciudată mergând la vale. Oameni și animale. La urmă de tot alergau o fetiță și un înger.

Cel de-al treilea călugăr aprobă:

– Și eu i-am văzut. Erau ca un fel de oștire cerească.

Călugărul care nu văzuse nimic clătină din cap.

– Sunteți siguri că suportați bine aerul ăsta rarefiat de aici de sus?

Spuse asta pentru că el se aplecase să privească un trandafir alpin tocmai când convoiul de pelerini trecuse pe acolo.

Cu patru ani mai devreme li se arătase unor negustori din Milano exact același convoi pe care îl văzuseră și cei doi călugări. Doar că se aflau câțiva kilometri mai jos, în vale.

Sfântul convoi se opri o clipă să admire priveliștea frumoasei văi Aosta. Efiriel arată spre Mont Blanc și spre vârful ascuțit al muntelui Matterhorn, dar Elisabet era preocupată mai mult să studieze calendarul de advent pe care-l primise de la dregătorul Siriei.

Arată în compartimentul al doisprezecelea desenul unui calendar de advent ce semăna perfect cu cel pe care-l ținea în mână, se întoarse spre Quirinius și întrebă:

– Se pot deschide ușițele și în calendarul cel micuț?

Quirinius clătină din cap:

– Îmi pare rău. Calendarul ăsta este pecetluit cu șapte peceți. Dixi!

Gaspar însă tuși ușor. La fel și Baltazar.

– Noi, însă, înțelepți cum suntem, putem să spunem ce este înăuntru totuși, spuse magul. E scris ceva mistic cu litere mititele de tot.

Elisabet privi în sus, spre el.

– Atunci, povestește-ne!

– În primul compartiment e scris Elisabet, începu Gaspar. În cel de-al doilea scrie Lisabet, iar în cel de-al treilea scrie Isabet. Apoi vine Sabet, Abet, Bet și Et. Astea sunt primele șapte compartimente.

Elisabet zâmbi larg:

– Și mai departe?

Cel de-al doilea mag răspunse acum:

– Mai departe scrie: Te, Teb, Teba, Tebas, Tebasi, Tebasil și Tebasile. Au mai rămas încă zece compartimente.

Elisabet râse:

– Și acolo ce scrie?

Gaspar continuă:

– Acolo scrie Elisabet, Lisabet, Isabet, Sabet, Abet, Bet și Et.

Elisabet numărase atentă.

– Mai sunt încă trei compartimente, spuse ea.

Gaspar încuviință solemn:

– În compartimentul numărul 22 este scris Roma, la numărul 23 este Amor și în compartimentul numărul 24 ...

– Da?

– Acolo scrie Iisus cu litere frumoase, minunate. Prima literă e roșie, a doua e portocalie, a treia aurie, a patra albastră și a cincea violetă. Toate la un loc sunt culorile curcubeului. Pentru că Iisus a fost ca un brâu al cerului.

– Cum așa?

– După ce-a plouat cu găleata și soarele străbate printre nori întunecați, atunci se arată pe cer curcubeul. De parcă în aer s-ar arăta ceva din însuși Iisus. Pentru că el a fost ca un curcubeu între cer și pământ.

Iosua ridică toiagul, lovi puternic într-o piatră și ecoul răsună în munții dimprejur:

– La Bethleem! spuse el. La Bethleem!

Și de parcă munții ar fi răspuns:

– Tlehem, tlehem, tlehem ...

N-a trecut mult timp și au ajuns în câmpia Padului. Este numele unui ținut fertil care se întinde de-a lungul râului Pad, ce izvorște din Alpii italieni și curge spre est și se varsă în Marea Adriatică. Efiriël le spuse că vor urma cursul râului.

Merseră prin ținutul acela roditor până ce râul Pad se întâlnește cu un alt mare râu, Ticino. Era chiar lângă târgul Pavia. Efiriël spuse că ceasul arăta 904 și că la Pavia exista deja o școală superioară care era vestită în întreaga Europă.

Iosua lovea cu toiagul în pământ, semn că vrea să spună ceva, iar Elisabet era cât pe-acum să zică și ea ceva. Dar păstorul Iacob luă cuvântul înaintea lor. Arătă spre o plută ce se legăna la mal și spuse:

– Să luăm pluta asta.

Și cu asta, întregul convoi de pelerini se urcă la bord.

Tocmai când o împingeau de la mal, veni un om alergând spre ei cu o oaie în brațe.

– Primiți modesta mea ofrandă! spuse el.

Așa că erau acum șase oi ce trebuiau încărcate pe pluta cea îngustă.

Când erau în larg, Quirinius îi spuse lui Elisabet să deschidă cel de-al treisprezecelea compartiment al calendarului. Acolo era desenul unui om ce purta o oaie pe brațe.

Mama termină de citit, iar întreaga familie ședea acum tăcută pe marginea patului.

– Tlehem, tlehem, tlehem! spuse mama în sfârșit, de parcă ar fi cântat.

– Sabet... Tebas, spuse Joakim.

Făcu ochii mari. Din nou asta! Johannes murmurase pur și simplu jumătate din numele lui Elisabet. Cum de nu se gândise la asta! Și spusese aceeași jumătate de la coadă la cap.

Dar de ce să fi făcut asta?

Tata trebui să spună și el ceva:

– Dacă aș putea să dau de acest „vânzător de flori“, poate că am putea afla cum a fost confecționat calendarul. Sau și mai bine zis, „de ce“. Eu aș fi curios să știu ce-ar putea să-l facă pe un om în toată firea să decupeze, să lipească și să se joace cu literele în felul ăsta.

– Sigur că a vrut să răspândească câte ceva din splendoarea cerească, spuse Joakim. Cred că misteriosul calendar este o mică parte din această

splendoare cerească ce s-a revărsat pe pământ. Acolo sus sunt atâtea lucruri minunate și nu e deloc greu să se răspândească.

Părinții râseră. De-abia după ce citiseră toate hârtioarele împăturite din calendar începuseră să înțeleagă cum de spunea Joakim atât de multe lucruri ciudate în ultima vreme.

– Mă gândesc la cei trei călugări din valea Aosta, spuse mama.

Tata și Joakim priviră spre ea. Ea continuă:

– Cum stăm așa aici, suntem și noi ca ei, zău. Ținem în mâini un calendar misterios despre care nu știm ce să credem.

Lui Joakim i se păru totul atât de bizar și de captivant că nu mai fu în stare să țină secretul despre întâlnirea cu Johannes. Era de parcă taina asta mititică alerga captivă prin capul lui și se ruga s-o elibereze. Așa că spuse:

– Johannes era în fața porții noastre într-o zi când am venit de la școală, spuse el. Librarul i-a dat adresa noastră.

Tata se ridică de pe pat și lovi puternic cu mâna în ușa dulapului.

– Și nu ne-ai spus *asta*?!?

– Nu m-am gândit că-i așa de important... a vrut numai să știe cine sunt.

Tata era nerăbdător, aproape supărat.

– Da, da. Dar ce-a *povestit*? A spus desigur ceva despre calendarul de advent!

– A spus că încă n-a venit Crăciunul. Și că-mi va povesti mai multe despre Elisabet altă dată.

Tata clătină din cap.

– Dau o fugă până în piață. Pentru că acum vreau să-l *întâlnesc* pe acest Johannes... chiar de-ar fi să-l aduc aici legat...

Când s-a întors acasă, a pocnit dezamăgit din degete.

– Dispărut! spuse el. De parcă l-a înghițit pământul.

Joakim se plimbă întreaga după-amiază repetând în gând două nume: Elisabet... Tebasile... Elisabet.

Un nume era oglindirea celuilalt. Dar când el însuși se privea în oglindă, nu se vedea decât pe sine, deși figura din oglindă era, nu-i așa, inversă.

Putea asta să fie un mesaj secret despre cele două Elisabet care erau una și aceeași persoană? Pentru că și Tebasile suna ca un nume adevărat.

Putea să fie și cineva care se numea Tebasile?

În seara aceea Joakim rămase întins multă vreme și privi în tavan înainte de a-și găsi liniștea. Apoi se ridică și scrisese ceva în carnețelul de notițe.

Ceva ce îi trecuse deodată prin cap care arăta așa:

SABET

A

E

B

B

E

A

TEBAS

14 DECEMBRIE

...înainte ca degetul copilului să apuce să se întindă ca lumea...

Pe 30 noiembrie, Joakim și tatăl său merseseră în oraș să cumpere un calendar de advent, dar erau epuizate peste tot. Într-un târziu, găsiseră într-o librărie micuță un calendar vechi cu desene decolorate. Pe el scria „Calendar fermecat. Prețul: 75 de bani“.

Era probabil vânzătorul de flori, Johannes, cel care îl confecționase. Tata a încercat de mai multe ori să dea de el în piață, dar era de negăsit.

În compartimentele calendarului sunt niște hârtiuțe împăturite. Pe ele este scrisă o poveste despre Elisabet Hansen care se luase după un mieluț cu clopoțel ce fugise din oraș pentru că nu mai suporta hărmălaia cumpărătorilor. Mielul și cei ce i se alăturaseră pe parcurs merg la Bethleem.

În anul 1948 dispăruse într-adevăr din oraș o fetiță pe când se afla la cumpărături cu mama ei. Dacă mai este în viață, ar trebui să aibă peste cincizeci de ani. E oare cu puțință ca ea să fie aceeași Elisabet care fusese fotografiată odată în fața bisericii Sfântul Petru din Roma? Fotografia este de prin anii '60 și arată o femeie cu păr blond, lung, care poartă la gât o cruciuliță de argint. Părea să fi avut pe atunci în jur de douăzeci de ani.

Joakim e convins că Johannes a ascuns un mesaj în calendarul misterios și că cele două Elisabet ar fi una și aceeași persoană. Dar din ce cauză să-i fi scris numele pe dos? Cu câteva zile înainte voise să spună asta, dar s-a abținut de frică să nu spună prostii.

Pe 14 decembrie se trezi înaintea părinților. Se ridică în pat. Mai erau doar zece zile până la Crăciun.

Oare ce se va întâmpla cu Elisabet, îngerul Efiriël și toți ceilalți care mergeau la Bethleem?

Nu apucase să deschidă calendarul când mama și tata apărură în dormitor.

– Dă-i drumul, spuse tata.

Sub braț avea două atlase.

Joachim deschise compartimentul cu numărul 14. În pat căzu hârtia împăturită și ei văzură înăuntru desenul unei plute pe care erau oameni, animale și îngeri.

– O plută! spuse mama.

Se așezară pe marginea patului. Astăzi era rândul lui Joachim să citească.

Isaac

La sfârșitul anilor 800 o ambarcațiune ciudată plutea pe râul Pad spre est, spre Marea Adriatică. Țara prin care treceau se numea Lombardia. Pe plută, o turmă de câteva oi behăie iritate pentru că nu sunt lăsate să bea din apa râului. Cea mai mititică n-are deloc astâmpăr și clopoțelul de la gâtul-i cu blăniță moale sună neconținut. Doi păstori păzesc oile să nu cadă în apă.

Doi magi arată cu mâna de jur-împrejur și spun cuvinte de laudă despre frumoasa țară pe care o străbat. Unul are pielea neagră, celălalt albă. După o discuție mai lungă despre binecuvântatele portocale și curmale, ajung la concluzia că Dumnezeu n-ar fi putut crea lumea mai desăvârșită, în orice caz nu în șase zile.

În partea din spate a micii plute stă un bărbat în straie romane și ține cârma. N-a trecut multă vreme de când straietele acelea erau la modă. El stă de vorbă cu o fetiță care ține o pancartă de carton în mâini. Pe una dintre fețe scrie „LA BETHLEEM“, pe partea cealaltă este desenată o femeie cu păr lung, blond.

Cel mai tare, însă, atrag atenția cei doi îngeri care stau în față pe plută și flutură din aripi ca să țină cârma. Pentru că la timpul acela nu existau bărci cu elice.

Din când în când îngerașul Umuriel se întoarce spre ceilalți și strigă admirând natura:

– Minunat! strigă el. Câtă splendoare și ce plăcere să privești în jur! La fel ca în a cincea zi a facerii lumii când Dumnezeu a stat și s-a uitat la ceea ce crease. Și a văzut că toate erau bune!

Se mai întâmplă din când în când de pe uscat să-i zărească cineva. Pluta li se arată atunci doar o fracțiune de secundă. Pentru că ei nu navighează doar prin valea Padului. Navighează și prin istorie. Prin ale timpului valuri. Când un copilăș de pe mal vrea să-i arate cu degetul părinților, ei au și dispărut, înainte ca degetul copilului să apuce să se întindă ca lumea.

Să fi fost, oare, doar o vedenie?

Trec de vechi poduri și clădiri romane, teatre, temple și apeducte. Îngerul Efiriel le povestește despre toate bisericile pe care le întâlnesc în cale.

– Am fost pe aici adesea în tinerețe, spune Quirinius, în timp ce afundă vâsla în apă. A trecut grozav de multă vreme de atunci... sau invers, natural... vreau să spun că mai este încă până atunci. Dixi!

Elisabet înțelese că el vorbea despre timpul acela în care soldații romani erau răspândiți aproape în lumea întreagă.

– Cum arătau toate astea pe atunci? întrebă ea.

– Teatrele romane încă mai sunt aici. Și la fel portocalii și macii roșii de pe malul apei. Dar pe vremea aceea nimeni nu auzise de Hristos. Bisericile și mănăstirile sunt noi, preoții și călugării, la fel. Dixi! Dixi!

Iosua arătă spre uscat:

– Să tragem la mal, acolo!

Quirinius încercă să îndrepte pluta spre mal și primi ajutor de la cei doi îngeri care țineau cârma bătând din aripi. În timp ce Iosua agățase toiagul de un copac ca să aducă pluta la mal, îngerul Efiriel se apucă să-i dea povețe lui Umuriel:

– Dacă vom întâlni cumva oameni, ai grijă să spui „nu te teme“ cu voce blândă ca să nu-i sperii. Suntem aici doar în vizită și este important să știm să ne purtăm frumos.

Și cu asta toți pelerinii părăsiră pluta, cei cu două picioare ca și cei cu patru și cei ce aveau aripi pe spate. Trecură pe lângă o biserică într-un sat și traversară alte ținuturi.

Orașele nu erau prea mari în timpurile acelea, dar în curând aveau să ajungă într-unul dintre cele mai mari, și anume Padova.

Chiar înainte de a intra pe porțile lui dădură cu ochii de un om într-o cămeșoaiă albastră. Stătea pe o piatră ținându-și capul în mâini. Părea că a stat acolo multă, multă vreme.

Umuriel zbură spre el, pluti în aer deasupra lui, fâlfâi din aripi și spuse:

– Nu te teme și nu te înspăimânta câtuși de puțin. Numele meu este Umuriel și sunt unul dintre îngerii Domnului ce au primit o sfântă misiune.

Cuvintele lui se pare că au avut efect pentru că omul nici nu se aruncă la pământ, nici nu-și acoperi fața cu mâinile. Nu spuse nici „aleluia“ și nici „gloria Dei“. Se ridică doar și veni spre ei.

– Atunci este unul de-ai noștri, spuse Efiriël.

Omul îi întinse mâna lui Elisabet:

– Sunt păstorul Isac și vreau să merg și eu cu voi.

Era acum mult mai ușor să conduci cele șase oi prin Padova. Erau urmate de trei păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător și o fetiță din Norvegia. Erau în total cincisprezece suflete.

Treceau în goana mare, iar oamenii pe care îi întâlneau nu apucau să-și dea seama că i-au văzut doar după ce ei erau deja departe. Și tot la fel se întâmpla și cu pelerinii, abia dacă apucau să-i vadă pe localnici. De-abia apucau să arunce o privire vreunui om matinal și omul dispărea aproape în aceeași clipă și uneori era înlocuit de un altul.

Elisabet avea impresia că au fost în oraș doar o jumătate de minut, dar în realitate convoiul cel ciudat de pelerini a străbătut orașul Padova în șapte, opt ani. Pentru că jumătatea de minut era alcătuită din treizeci de secunde care se împărțeau la rândul lor în cei șapte, opt ani.

Din scrierile vechi aflăm că niciodată nu s-a vorbit mai mult despre îngeri în Padova decât în misterioșii ani dintre 804 și 811. Unii spuneau din când în când că au văzut lucruri ciudate pe străzi. Să fi fost, oare, un convoi de îngeri ce trecuse în goană prin oraș?

La marginea zidurilor cetății se opriră în fața unei mănăstiri micuțe.

– Ce ciudat să văd din nou un oraș roman, spuse Quirinius. Mă întreb cine-o fi împărat aici, în timpurile astea?

Efiriël își privi ceasul:

– Este exact anul 800 după Hristos. În prima zi de Crăciun a acestui an Carol cel Mare va fi încoronat împărat la Roma.

– Înseamnă că în curând începe un nou secol, spuse păstorul Iosua.

Lovi apoi cu toiaagul în peretele mănăstirii:

– La Bethleem, la Bethleem!

Tata deschise atlasul și arată Padul, pe care găsi apoi orașul Padova. Răsfoi înapoi și înainte și încercă să urmărească cu degetul lungul drum pe

care îl străbătuseră pelerinii.

– Aici e Halden, începu el. Apoi au ajuns la lacul cel mare din Suedia... trebuie să fi fost Vänern. De acolo au ținut-o în jos prin Suedia până la Kungälv, Göteborg, Halmstad și Lund. Au traversat insula Seeland și au vizitat Copenhaga. Da, am găsit totul. Au ajuns în Fionia și au trecut în goană prin Odense. De la Middelfart au navigat prin strâmtoarea Beltul Mic spre peninsula Iutlanda. Aici au trecut prin orașele Kolding și Flensburg ...

– Au călătorit și înapoi în istorie, spuse mama.

Tata continuă să urmărească cu degetul pe hartă drumul parcurs:

– Aici e Hamburg. Și Elisabet s-a împiedicat și a căzut în piața din Hanovra... da, aici. Și tot aici Hameln, orașul în care locuitorii au încălcat o făgăduială solemnă față de cel ce i-a scăpat de șobolani.

– Și voi ați încălcat o promisiune solemnă, întrerupse Joakim. Pentru că ați deschis scrinul meu secret...

Tata continuă:

– Aici jos în sudul Germaniei este Paderborn, și aici îngerul Umuriel a coborât zburând în rotocoale de pe turla bisericii. De aici au pornit spre Köln și au continuat prin valea Rinului. Iar Umuriel a avut perfectă dreptate, acolo este uimitor de frumos.

– Era prin secolul al treisprezecelea, spuse mama.

– Stai puțin, spuse tata. Vreau să am tot itinerarul, înțelegi. La Mainz l-au întâlnit pe Baltazar... apoi au urmat Worms și Basel. Astăzi Basel se află în Elveția...

– Elisabet a fost acolo prin secolul al unsprezecelea, spuse mama din nou.

Tata continuă cu degetul:

– Aici este lacul Biel... și lacul Geneva. Aici este și mica localitate Martigny... ce hartă bună! Prin trecătoarea Saint Bernard, da... astăzi sunt numai tunele peste tot. Apoi în jos prin valea Aosta... spre Lombardia și câmpia Padului.

– Bravo! spuse mama. Dar ei călătoresc și prin istorie. Călătoria asta este și mai ciudată dacă mă gândesc bine.

Tata ridică acum ochii de pe hartă:

– Asta e doar ceva ce și-a imaginat el.

– Eu cred totuși că totul este adevărat, spuse Joakim.

Mama încuviință:

– E posibil, cine poate ști?

Tata clătină din cap:

– Mă întreb acum ce rută vor urma mai departe ...

– E ora opt! aproape că țipă mama deodată.

Deveniră nervoși pentru că intraseră în criză de timp. Asta numea Joakim stres și nu știa ceva mai neplăcut.

În timp ce alerga spre școală, i se învâlmășiră în cap tot felul de nume ciudate. Văzuse toate locurile pe hartă.

La școală începuseră repetițiile la o piesă pe care clasa lui trebuia s-o joace în sala de teatru în ultima zi de școală dinaintea Crăciunului. Joakim va juca rolul celui de-al doilea păstor.

15 DECEMBRIE

...nu te teme, spuse el cu voce blândă...

Tata a căutat în niște atlase ca s-o poată urmări pe hartă pe Elisabet, pe lungul ei drum spre Bethleem. Se aflau acum în nordul Italiei și era curios să afle ce drum vor urma mai departe.

Mama se gândește la faptul că ciudatul convoi călătorea prin istorie. Au ajuns la anul 800 după Hristos.

Iar Joakim se gândește mereu dacă Elisabet din calendarul misterios este una și aceeași persoană cu Elisabet care a apărut la Roma după mulți ani de la dispariția ei din magazinul cel mare din Norvegia împreună cu un miel cu clopoțel ce nu mai suportase toată larma caselor de bani.

Când Joakim s-a trezit în dimineața zilei de 15 decembrie mai erau încă zece compartimente nedeschise în calendarul cel misterios. Nici n-a apucat bine să se ridice în pat, că mama și tata veniseră deja în camera lui.

Nu mai era acum supărat pe ei că umblaseră în scrinul lui secret. Au făcut ceva ce nu aveau voie să facă, dar îi iertase. Ar fi fost nemaipomenit de plictisitor să fie supărat pe ei la nesfârșit. Și era de fapt mult mai amuzant să citească despre Elisabet când mama și tata erau de față. Simțea că i se acordă atâta atenție de parcă ar fi fost ziua lui de naștere în fiecare zi de acum încolo până la Crăciun!

– Să începem! spuse tata.

Nici mama, nici tata nu reușiseră să ascundă faptul că misteriosul calendar era și pentru ei la fel de interesant ca și pentru Joakim.

Joakim se ridică în pat și deschise ușița cu numărul 15. Trebuia să umble atent cu hârtia subțire și împăturită care se putea rupe așa ușor. Desenul arăta o mulțime de insulițe și de stânci pe care se zăreau niște căsuțe și totul era scaldat în lumina strălucitoare a soarelui.

Astăzi era rândul tatei la citit. Își apropie de ochi hârtia subțire, își dresă glasul de două ori și citi cu voce tare și clară:

A șaptea oaie

Șase oi, trei păstori, doi magi, doi îngerii, un dregător roman și o fetiță din Norvegia ajunseseră în laguna venețiană de la Marea Adriatică.

S-au oprit pe o înălțime cu vedere spre lagună și Efirieli le arată insulele și insulițele înghesuite unele în altele. Pe multe dintre ele venețienii construiseră case, pe altele chiar și biserici. Unele insulițe erau așa de apropiate că se construiseră poduri între ele. Și peste tot pluteau bărci mici de pescari.

– Ceasul arată 797 după Hristos, anunță Efirieli. Aici este tânăra Veneție, adică numele ce li se va da în curând celor 118 insule. Venețienii s-au așezat aici ca să se apere de pirații și de barbarii care bântuiau pretutindeni. Acum 100 de ani s-au unit sub un conducător numit Doge.

– Nu văd nici o gondolă, spuse Elisabet contrariată. Credeam și că sunt mult mai mulți locuitori pe-aici.

Efirieli râse:

– Pentru că nu te afli în Veneția secolului XX. Am spus că ceasul arată anul 797 și aici au locuit oameni doar de vreo două sute de ani. Veneția se va popula atât de mult cu timpul că insulele abia de se vor mai putea distinge unele de altele.

Pe când stăteau acolo și priveau spre insule, se apropie de ei o mică ambarcațiune, un fel de plută. La unul din capete era încărcată cu sare, iar la celălalt erau câteva oi ce behăiau spre soarele ce se arăta la orizont.

Omul de pe plută se înspăimântă atât de tare când zări convoiul de pelerini, că-și acoperi ochii cu mâinile, se aplecă puțin pe spate, își pierdu echilibrul și căzu în apă. Elisabet îl văzu cum apărură la suprafața apei și apoi cum se scufundă din nou.

– Se îneacă! țipă ea. Trebuie să-l salvăm!

Însă îngerul Efirieli era deja pe drum. Pluti grațios deasupra apei, apucă zdravăn de omul care ieși din nou din apă și-l trase pe uscat. Era ud leoarcă și apa curgea șiroaie de pe el. Efirieli trase apoi și pluta la mal.

Omul ce fusese gata să se înece pentru că se înspăimântase la vederea îngerilor se aplecă și tușea din adâncul plămânilor. Își căpătă cu greu răsuflarea și spuse:

– Îndurare, îndurare...

Elisabet încercă să-i explice că erau în drum spre Bethleem ca să se închine pruncului Iisus și că nu era cazul să se sperie. Umuriel zbura deja deasupra lui:

– Nu te teme, spuse el cu voce blândă. Și nu te înspăimânta câtuși de puțin. Nu trebuie să umbli pe mare dacă nu știi să înoți. Pentru că nu întotdeauna se află un înger, sau doi, prin apropiere. Dacă vrei să știi, noi hoinărim extrem de rar de colo până colo.

Povețele lui Umuriel nu păreau că-i dăduseră omului prea mult curaj. Atunci îngerășul se așeză lângă el, îl mângâie pe obraz și continuă să spună de multe ori „nu te teme“. După un timp se pare că asta avu efect, pentru că omul se ridică și se îndreaptă pe propriile picioare spre plută. De acolo luă un miel și veni la ei cu el pe brațe:

– Agnus Dei, spuse el.

Aceasta înseamnă „Mielul Domnului“ și oița se alătură celorlalte fără împotrivire. Iosua lovi cu toiagul în pământ și spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Se porniră cu toții la drum. În față de tot Umuriel, după el, cele șapte oi, cei trei păstori, cei doi magi, Quirinius, Elisabet și îngerul Efirieli.

În interiorul golfului venețian se afla așezat orașul roman Aquileia. În fugă, Efirieli le arată o mănăstire:

– Ceasul arată anul 718 după Hristos. Aici, însă, au fost comunități creștine din vremuri străvechi.

Convoiul de pelerini a continuat drumul prin orașul Trieste. Apoi mai jos spre Croația, peste munți și dealuri.

Tata lăsă din mâini hârtiuța subțire și deschise unul dintre atlasele așezate pe masa de lucru a lui Joakim.

– Aici e Veneția, spuse el. Și aici Trieste, la granița cu Iugoslavia. Aquileia nu gădesc.

– Nu se știe dacă orașul ăsta mai există, explică mama. Trebuie să te uiți și în atlasul istoric.

Tata deschise și atlasul celălalt. Acolo erau multe hărți ale țărilor din Europa, dar numele țărilor și ale orașelor erau diferite de la o hartă la alta.

– Trebuie găsită o hartă pentru anii 700, spuse mama.

Tata caută atent în atlas.

– Am găsit! Aquileia, da. Orașul cel vechi era la jumătatea distanței dintre Veneția și Trieste. Absolut fantastic ...

– Ce-i așa fantastic? întrebă Joakim.

– Cred că și Johannes a consultat hărți ca asta. Pentru că lumea este în continuă schimbare. Istoria este ca un turn înalt de clătite, unde fiecare clătită este o nouă hartă.

Joakim își privi nedumerit tatăl:

– Clătite?

Tata încuviință:

– Nu-i destul să te întrebi *unde* se întâmplă ceva. Și nu-i destul nici să întrebi *când*. Trebuie să întrebi întotdeauna când și unde.

El își puse mâinile peste mâinile lui Joakim:

– Gândește-te că ai douăzeci de clătite puse unele peste altele. Dacă știi că pe una dintre ele este o arsură pe care vrei s-o găsești, trebuie mai întâi să afli pe care dintre cele douăzeci de clătite se află arsura, apoi să cauți unde este exact pe clătită. Poate că va trebui să cauți prin tot mormanul de clătite.

Joakim era de acord și tatăl continuă:

– Călătoria cea mare spre Bethleem este o călătorie prin toate cele douăzeci de clătite. Pentru că Elisabet nu călătorește numai pe cea mai de sus. Ea pătrunde în tot turnul de clătite.

Abia acum înțelegea Joakim ce voia tata să spună.

– Ei călătoresc înapoi de-a lungul a două mii de ani, spuse tata în final. În atlasul acesta este o hartă care arată exact cum a arătat lumea în fiecare secol de-a lungul a două mii de ani. Cred că Johannes a răsfoit și el o carte de clătite ca asta.

Tata își retrase mâinile și râse împreună cu Joakim după ce spuse „carte de clătite“.

Mama era, însă, dintre ei trei, cea mai pricepută la prepararea clătitelor. Dar în vreme ce ei vorbiseră, ea stătea dusă pe gânduri. Abia când tata își pocni degetele spuse și ea:

– Se pune întrebarea dacă într-adevăr *a existat* un bărbat care a fost salvat de un înger în Veneția anului 797. Credeți, oare, că putem afla?

Tata râse din nou:

– Doar nu crezi că toată istoria asta e *adevărată*? întrebă el.

Mama clipi des:

– Nu,... presupun că nu.

Ea se uită la Joakim și apoi la tata.

– Dar dacă totuși ar fi adevărată, atunci omul ar fi trebuit s-o povestească cuiva. Preotului, de pildă. Și întâmplarea ar fi notată undeva în vreo carte sau altceva. Poate că ar trebui să căutăm puțin în rafturile bibliotecii.

Tata nu prea voia să mai continue discuția asta. Așa că spuse altceva:

– Astăzi mâncăm pizza în oraș și dăm apoi o raită prin piață. Tu știi cum arată el, nu-i așa, Joakim?

– Oh, da, spuse Joakim. Am să-l recunosc imediat. Vorbește și un pic cam stricat, nu pare a fi norvegian autentic.

Mama îl așteptă pe Joakim să iasă de la școală. Luară autobuzul spre oraș și acolo îl întâlnește pe tata. Din restaurant puteau privi jos în piața din fața catedralei.

În timp ce mâncau, tata întrebă de câteva ori:

– Îl vezi cumva, Joakim?

Sau:

– Nu-l vezi încă?

Joakim trebui să răspundă „nu“ de fiecare dată. Pentru că Johannes nu mai era în piață să vândă flori.

Au cumpărat apoi niște lumânări decorative cubice, frumoase și niște cadouri de Crăciun. Înainte de a se îndrepta spre casă intrară în librăria în care Joakim primise calendarul cel misterios.

Bătrânul îi recunosc pe tata și pe Joakim. Și o salută politicos pe mama.

– Am venit iarăși, spuse tata. Ne întrebăm dacă nu cumva l-ai văzut pe vânzătorul acela de flori cam ciudat?

Librarul clătină din cap:

– N-a mai trecut pe-aici de mult. Se întâmplă cam rar că dispare atât de mult timp, dar de obicei în perioada asta a anului se retrage.

– Calendarul acela de advent este plin de mistere, știi, explică mama. Am fi vrut să-l invităm acasă la noi și să-i mulțumim ca lumea pentru el.

S-au înțeles ca librarul să-l roage pe Johannes să-i sune. El știa de fapt și unde locuiau. Acum va avea și numărul lor de telefon.

Tata spuse când tocmai dădea să plece:

– Și încă un lucru. Știi cumva de unde este?

Librarul se gândi puțin:

– Cred că a spus că s-a născut la Damasc.

În mașină pe drumul spre casă tata bătea cu degetele darabana în volan.
Se răsuci spre mama și spuse:

– Dacă l-am fi *găsit* pe omul ăsta...

– Am aflat totuși din ce țară este, răspunse ea. Nu este Damasc, capitala Siriei?

16 DECEMBRIE

...ca și cum ar suferi de un ceresc sughiț...

Întreaga după-amiază au vorbit despre Elisabet, Johannes și despre calendarul cel misterios. Chiar și atunci când tăceau, știa fiecare la ce se gândeau ceilalți.

Tata a spus, în timp ce căuta pe jos o furculiță pierdută, strângând resturile de la cină:

– Păcat că nu-l găsim. S-ar putea să fie o vulpe bătrână, și vulpile bătrâne sunt extrem de greu de prins.

Mama spuse, după ce stătuse mult pe gânduri cu ziarul în poală:

– E un mare mister că sărmana fetiță n-a fost găsită niciodată.

Joakim puse fotografia lui Elisabet pe cămin. Și în timp ce urmărea programul pentru copii la televizor, mai arunca câte o privire la ea. Deodată spuse:

– Poate că a fost iubita lui.

Mama și tata auziră ce-a spus. Tata așeză o ceașcă de cafea pe masa din salon:

– Da, ar fi posibil.

Mama continuă:

– Pentru că în calendarul cel micuț, ascuns în cel mare pe care Elisabet l-a primit de la Quirinius, nu era vorba numai de Elisabet și Tebasile. Se pomenea acolo și de Roma, și de Amor. Amor înseamnă iubire.

Joakim închise televizorul și țâșni din scaunul pe care stătea:

– Înseamnă într-adevăr asta?

Mama încuviință:

– Așa cum ai auzit. Amor este un vechi cuvânt pentru iubire.

– Și este Roma citit invers, continuă Joakim. Atunci înseamnă că și Tebasile înseamnă ceva.

Dimineața, devreme, pe 16 decembrie, mama și tata au intrat în cameră și l-au trezit pe Joakim.

– Trebuie să te scoli, Joakim, spuse mama. E doar ora șapte, dar zilele astea avem nevoie de timp în plus pentru calendar, știi!

Joakim sări în sus în pat. Se gândi din nou că acest calendar misterios făcea ca fiecare zi să pară ca o adevărată zi de naștere. Ce-ar fi dacă ar avea un astfel de calendar pentru tot anul?

Își aminti apoi că visase ceva cu o fetiță ce se târâse de-a bușilea printr-un întreg morman de clătite, căutând un obiect pierdut. Într-un sfârșit găsisese ce căuta tocmai pe clătita cea mai de jos: era o păpușică împachetată în cârpe. În vis, păpușa era vie.

Joakim își frecă ochii de somn și privi la toate ușițele calendarului.

– Acum îl poți deschide! spuse tata cu voce aproape aspră. Să începem odată!

Joakim se ridică și găsi ușița cu numărul 16. Din compartiment căzu în pat hârtiuța și tata o culese rapid. Desenul înfățișa o veche cetate.

– Eu citesc, spuse mama. Astăzi era rândul ei.

Daniel

S-a întâmplat în zilele acelea în care vechiul Imperiu Roman era împărțit în două. Dinspre partea de la apus a Imperiului Roman un convoi bizar se îndreaptă spre răsărit. Creștinismul prinde rădăcini în popor și în apus, și în răsărit. Dar lumea creștină era în continuare amenințată de popoarele păgâne. Aceștia țin pe loc construcția de noi biserici, iau pradă aurul și argintul, cuceresc și distrug orașe întregi.

Vine poruncă de la Papa de la Roma ca toți să apere proprietatea bisericii împotriva popoarelor străine care încă nu au auzit de Iisus. Tot atunci, un convoi ciudat pătrunde prin timp și spațiu, spre orașul Bethleem, din cetatea lui David. Ei vin dintr-un viitor îndepărtat.

În față țopăie o mică turmă de șapte animale, cinci oi și doi miei. În jurul lor se rotește un îngerăș care spune mereu „nu te teme, nu te teme“. Ca și cum ar suferi de un ceresc sughiț.

După turma de oi aleargă trei păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător din Siria și o fetiță din Norvegia.

Ei au ajuns la Salona în Dalmația și se opresc în fața ruinelor palatului unui împărat roman. La prima vedere, ruinele par pustii, dar convoiul

sfânt pătrunde înăuntru printr-o poartă și acolo descoperă un furnicar de oameni. Ca și cum ar fi dat la o parte scoarța unui buștean și ar fi descoperit acolo o grămadă de gănganii. În mijlocul ruinelor vechiului palat se ridică un orașel.

Efirieli spune privind la toți oamenii aceia:

– Ceasul arată 688 după Hristos. Vedem acum pereții fostului palat al împăratului Dioclețian. Dioclețian s-a născut în acest ținut în jurul anului 250 după Hristos. A fost de partea păgânilor în lupte și a încercat să refacă vechiul Imperiu Roman. El a închis bisericile și i-a pedepsit aspru pe creștini. Când a murit, a fost înmormântat aici în palatul cel mare. La puțin timp după moartea lui Dioclețian, întregul Imperiu Roman a fost creștinizat. Pe locul vechiului palat a răsărit, cu timpul, un oraș nou. Iar mult mai târziu orașul va primi numele Split.

În timp ce îngerul Efirieli vorbea, un băiețel dădu cu ochii de ei. Era mai mult gol decât îmbrăcat. Arată spre ei și strigă:

– Angelos! Angelos!

Elisabet se întoarse spre Efirieli și întrebă:

– Ce spune?

– Spune „îngeri, îngeri“. Sigur n-a întâlnit prea mulți dintre noi până acum.

În clipa următoare toți i-au văzut. Copiii i-au privit cu uimire, iar ceilalți s-au aruncat la pământ murmurând „gloria“, „amin“, „aleluia“ de mai multe ori.

Umurieli zumzăia pe deasupra capetelor lor.

– Nu vă înspăimântați câtuși de puțin, spunea el. Pentru că acum 688 de ani s-a născut Iisus Mântuitorul, la Bethleem, în cetatea lui David. De aceea noi alergăm acum din toate colțurile lumii, ca să ne închinăm lui.

Un om îmbrăcat în negru se apropie.

– Preotul, șopti Efirieli.

Mai zise ceva ce Elisabet nu înțelese, dar îngerul îi spuse că îl rugase să se închine pruncului Iisus și din partea locuitorilor acestui orașel îndepărtat.

Iosua lovi cu toiagul în vechiul perete al orașului și spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Au mers mai departe prin Dalmația. Au alergat peste munți și dealuri și adesea au admirat priveliștile frumoase la Marea Adriatică. Efirieli a

arătat spre un mic port:

– Ceasul arată 659. Orășelul se numește Ragusa și tocmai a fost întemeiat de grecii din Peloponez. Mai târziu va deveni un târg și un port important și va primi numele de Dubrovnik.

Pe o culme de pe care se vedea marea, întâlnește un păstor ce se așezase la umbra unui pin, ferindu-se de arșița soarelui. Avea aceleași straie albastre ca Iosua, Iacob și Isac. Când văzu convoiul de pelerini ce se apropia, se ridică și veni spre ei.

– Slăvit fie Domnul Dumnezeu, spuse el. Numele meu este Daniel și vă aștept de multă vreme pentru că știam că veți trece prin Dalmația, cândva prin anii 600. Voi merge cu voi la Bethleem și voi primi îngerii ce vor veni să ne aducă vestea despre nașterea Mântuitorului în cetatea lui David.

– Așa este! spuse îngerul Umuriel. Pentru că și tu ești unul de-ai noștri.

Iosua lovi cu toiagul în tulpina pinului:

– La Bethleem, la Bethleem!

Ajunseră în curând la un lac mare. Pe malul lui se întindea un oraș.

– Orașul se numește Scodra, la fel ca și lacul, spuse Efiriël. Peste multe sute de ani, țara aceasta se va numi Albania. Am părăsit acum teritoriul romano-catolic și am intrat în altul care este condus de Bizanț.

Elisabet era zăpăcită de toate cuvintele astea ciudate și nu știa ce să spună. Îngerul continuă:

– Ceasul de înger arată că au trecut 602 de ani de la nașterea pruncului Iisus. La timpul acesta și apoi de-a lungul întregului Ev Mediu, Biserica Creștină a avut două capitale. Una la Roma, cealaltă la Bizanț, la malul Mării Negre.

– Dar credința era aceeași, nu?

– În linii mari, da. Dar o practica în feluri diferite. Pentru că oamenii vin și se duc, la fel ca obiceiurile bisericii și viața slujbelor religioase. Începutul a toate acestea a fost întâmplarea din noaptea aceea de Crăciun, la Bethleem, în cetatea lui David.

Umuriel flutură din aripi și spuse:

– Așa este! Pentru că Fecioara Maria a fost numai una și pruncul Iisus la fel. De atunci s-au pictat și s-au cioplit milioane de figuri ale Fecioarei Maria și ale pruncului și nici una nu seamănă cu alta. Pentru că, deși

pruncul Iisus a fost numai unul, oamenii și-au imaginat chipul lui în mai multe feluri.

Elisabet păstră cuvintele acestea în inima ei. Umuriel bătu din aripi și veni lângă ea.

– Dumnezeu i-a creat pe Adam, unul singur, și pe Eva, una singură. La început erau doi copilași, ce se jucau de-a v-ați ascunselea și se cățarau în pomii din grădina Edenului. Pentru că n-ar fi avut nici un rost să crezi o grădină minunată dacă n-ar exista niște copii să se joace în ea. Așa cum n-ar avea rost să desenezi un șotron pe trotuar dacă n-ar exista niște copii care să sară în el. Cei doi copilași au mâncat din pomul cunoașterii Binelui și Răului și astfel au devenit maturi. Și uite așa a luat sfârșit jocul în lume, dar numai pentru un scurt timp. Pentru că bărbatul Adam și femeia Eva au făcut copii și au avut apoi și nepoți. Astfel Dumnezeu s-a îngrijit ca să fie întotdeauna mulți copii pe lume. Și n-ar avea rost să crezi lumea dacă n-ar exista copilași care s-o descopere încontinuu. Astfel Dumnezeu creează lumea iarăși și iarăși. Nu termină niciodată de tot, pentru că mereu apar alți și alți copii care descoperă lumea întâia dată. AȘA ESTE!

Cei doi magi se priviră unul pe altul.

– Da, da... tot ce se poate! spuse Baltazar.

Iar Gaspar continuă:

– Explicația asta este un pic cam îndoielnică. Dar toate poveștile bune pot fi interpretate în două sau trei feluri, și de aceea e bine să spui numai una deodată.

– Cu toate că pe pământ au trăit miliarde de copii, nici unul dintre ei n-a fost la fel unul cu altul, spuse Umuriel. Nu există nici măcar două fire de iarbă în întreaga creație care să fie la fel unul cu altul. Din cauză că Dumnezeu în ceruri este atât de plin de imaginație, că din când în când dă în clocote și se revarsă pe pământ. „Să mișune apele de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului“, a spus pe când se străduia să facă lumea în șase zile. „Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, vite, târâtoare și fiare pământești, după soiul lor...“

Umuriel privi la Elisabet:

– Știu totul pe de rost.

Elisabet bătu din palme. Îi fusese întotdeauna greu să învețe pe de rost povești și poeme vechi.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– *La Bethleem, la Bethleem!*

Drumul urca printre dealurile macedonene.

Când mama termină de citit, se priviră unii pe alții și zâmbiră.

– Vânzătorul ăsta de flori, nici el, nu-i deloc lipsit de fantezie, spuse tata.

Apoi răsfoi într-unul dintre atlase:

– Au trecut în goană prin întreaga Iugoslavia. Destul de mult pentru o singură zi.

– O sută de ani vrei să spui, spuse Joakim. Fiecare zi înseamnă o sută de ani, nu?

– Dar numai pentru noi, continuă mama. Pentru Elisabet și ceilalți totul se desfășoară foarte repede. Din cauză că aleargă traversând prin istorie. Ca și cum ar alerga cu vântul în spate sau ar coborî fugind pe o scară rulantă în mișcare.

Tata clătină din cap nemulțumit.

– Și în plus, nu se mai numește Iugoslavia. Nici în anii 600 nu se numea așa. Atunci erau acolo două țări ce se numeau Croația și Dalmația.

Tata continuă să studieze harta. Îi arată lui Joakim pe unde trecuseră. În sfârșit, puse degetul pe orașele Split și Dubrovnik.

Când tata a venit acasă de la lucru în după-amiaza aceea, a spus:

– Astăzi am fost la poliție.

Mama făcu ochii mari:

– Ca să-l găsești pe Johannes?

Tata clătină din cap:

– Nu, nu. Am vrut să știu mai multe despre fetița care a dispărut în 1948. Avea numai șapte ani și într-adevăr a dispărut fără urmă. Patrula masivă de poliție au căutat-o luni de-a rândul. Tot ce-au găsit într-un sfârșit a fost căciulița ei, într-o pădurice în afara orașului. Așa că biata fetiță a avut o viață scurtă.

– Nu poți fi prea sigur de asta, spuse mama și clipi cu înțeles spre Joakim.

Tata continuă:

– Am încercat să intru în legătură și cu familia ei. Am dat câteva telefoane și până la urmă am reușit să vorbesc cu mama ei. Este o femeie în vârstă de peste 70 de ani.

Mama și Joakim rămaseră cu gura căscată. Apoi întrebă într-un glas:

– Și ce-a spus ea?

– Îl cunoștea pe Johannes?

– Întrebați pe rând, vă rog, spuse tata. Bătrâna doamnă n-a putut să-mi spună mai multe decât poliția. Mi-a povestit că o dată, cu foarte mulți ani în urmă, a vorbit cu un bărbat care era de origine din Siria. Da, îl chema Johannes. Tatăl fetei a murit acum câțiva ani. El a fost în Siria și în multe alte țări. Dar...

Tata respiră adânc:

– Mama lui Elisabet *nu știe nimic* de fotografia luată la Roma la 15-16 ani de la dispariția lui Elisabet. I-am promis că-i voi trimite o copie.

După ce mama și tata plecaseră la culcare în seara aceea, Joakim se așeză puțin la masa lui de lucru.

Cine era tânăra femeie pe care Johannes o fotografiase la Roma? O chema Elisabet, sau de fapt altfel?

„Sabet... Tebas...” a spus el. Oare de ce-a spus asta? Par aproape niște cuvinte fermecate.

Joakim deschise carnetul său de notițe și privi la felul în care scrisese cele două nume înainte. Acum scrise:

S	A	B	E	T	E	B	A	S
A			E				A	
B			B				B	
E			A				E	
T	E	B	A	S	A	B	E	T
E			A				E	
B			B				B	
A			E				A	
S	A	B	E	T	E	B	A	S

Cu ce seamăna asta? Cu o fereastră? Sau cu o cruce?

Sau poate că asta trebuia să reprezinte un calendar de advent.

17 DECEMBRIE

...s-au întâmplat multe lucruri în numele lui Iisus pe care cerul n-a pus prea mare preț...

Vânzătorul de flori întâlnise o dată o tânără femeie la Roma. În orice caz, avea o fotografie a ei făcută în fața bisericii Sfântul Petru din Roma. După tipul mașinii din fotografie, ne dăm seama că sunt mulți ani de când a fost făcută. În josul fotografiei e scris Elisabet.

Dar se numea ea într-adevăr Elisabet? Sau altcineva a scris Elisabet pe poză?

Elisabet este și numele fetei despre care citeau mama, tata și Joakim în misteriosul calendar de advent. Și, în plus, odată, de mult, o fetiță dispăruse de lângă mama ei pe când se aflau împreună la cumpărăturile de Crăciun. Tata a vorbit la telefon cu mama fetei.

Mama și tata au atâtea întrebări nedeslușite în cap și vor să-l întâlnească pe vânzătorul de flori. Acum și el a dispărut. Au lăsat la librărie numărul lor de telefon pentru Johannes, care trecea din când în când pe acolo să bea un pahar de apă.

Numai să nu fi plecat înapoi la Damasc...

Pe 17 decembrie Joakim se trezi primul. Apucă și să deschidă calendarul magic înainte ca mama și tata să se trezească. Era desenul unui lung convoi de pelerini coborând pe coasta abruptă a unui munte.

De-abia apucase să despătorească hârtia subțire, că tata intră în cameră.

– Doar n-ai deschis calendarul? spuse el.

Joakim răspunse un pic vinovat:

– Ba da. Dar n-am citit încă nimic.

– Puteai să ne aștepți și pe noi, se bosumflă tata.

Intră ca o vijelie în dormitor și o trase pe mama din pat. Nici să meargă la baie nu-i dădu voie. Se așezară apoi împreună pe marginea patului și se

aplecără peste hârtia subțire. Tata citi:

Serafiel

Este la sfârșitul anilor 500. Peste lanțul de munți al Macedoniei trece în goană un convoi de pelerini.

Jos, pe malul râului Axios, un cioban își ridică ochii spre munte. Mai întâi vede cele șapte oi ce se rostogolesc la vale, ca un șirag de perle atârinate de un gât. Pe deasupra se rotește o pasăre albă. E mare, da, e mai mare decât un vultur și e albă ca o oaie. După oi, vin patru bărbați, unul dintre ei ține un toiag în mână. În spatele lor urmează alți câțiva.

Vedenia asta bizară durează o secundă, două, apoi dispare. Ciobanul grec se freacă la ochi și-și amintește că tatăl său îi povestise despre o vedenie asemănătoare cu mulți, mulți ani în urmă. Era puțin mai jos, în valea Axios. El văzuse niște păstori care alergau după o turmă de oi. După ei veneau doi bărbați eleganți, iar unul dintre ei avea pielea neagră. La urmă de tot venea o fetiță îmbrăcată în culori vesele. Dar cel mai ciudat era că neobișnuitul convoi era condus de doi îngeri.

La mult timp după ce convoiul de pelerini dispăruse, înțelese ciobanul că pasărea cea albă nu era totuși o pasăre. Acum și el văzuse pe unii dintre îngerii Domnului.

Convoiul urmase cursul râului până la vărsare în golful Thermaikos, la Marea Egee. Elisabet nu-și amintea să mai fi văzut vreodată o apă atât de albastră.

Efirieli arată în depărtare spre culmea unui munte, la dreapta golfului:

– Priviți acolo muntele Olimp. Grecii credeau în timpurile vechi că acolo locuiau zeii. Se numeau Zeus, Apollo, Atena și Afrodita. Ceasul de înger arată că au trecut 569 de ani de la nașterea Mântuitorului. Astăzi nimeni nu mai crede în vechii zei.

– Se crede în Iisus acum?

Îngerul încuviință.

– Sunt doar câțiva ani de când Biserica a închis vechea școală de filosofie de la Atena. Aceasta fusese întemeiată cu aproape o mie de ani în urmă de celebrul filosof Platon.

– De ce a trebuit să închidă vechea școală?

Efirieli clătină din cap, apoi spuse ceva ce Elisabet puse la păstrare în inima ei:

– S-au întâmplat multe lucruri în numele lui Iisus pe care cerul n-a pus prea mare preț. Iisus a vrut să stea de vorbă cu toți oamenii. Și n-a cerut niciodată ca ei să tacă. Nu mulți ani după aceea apostolul Pavel a venit la Atena. El a fost primul mare misionar al creștinismului și, când a ajuns la Atena, a vrut să vorbească cu filosofii greci. El le-a împărtășit cuvintele Domnului, dar a vrut și să știe părerile lor.

Și mai multe nu s-au spus, pentru că Iosua lovi cu toiagul în pământ și zise:

– La Bethleem, la Bethleem.

Au ajuns mai târziu la un oraș așezat în golf. Efirieli spuse că ceasul arăta 551 și orașul se numea Tesalonic, iar romanii îl transformaseră în capitala Macedoniei.

– La doar 50 de ani de la nașterea pruncului Iisus, apostolul Pavel a înființat aici o comunitate religioasă creștină. Și încă suntem departe de Țara Sfântă. Pavel a scris două epistole către creștinii din acest oraș. Ele sunt în Biblie și le putem citi până în ziua de azi.

Elisabet medită la cuvintele îngerului. Nu s-a gândit niciodată că era posibil să păstrezi niște scrisori atât de multă vreme.

Trecură dincolo de poarta orașului. Era dimineața devreme și nu era nici țipenie de om pe străzi. Efirieli le arată numeroasele biserici și spuse că multe erau vechi de câteva sute de ani. Se opri în fața uneia dintre ele și le povesti:

– Și peste o mie cinci sute de ani, această biserică ce se numește Sfântul Gheorghe tot aici va fi.

O luară înspre răsărit și ajunseră în curând la un alt oraș:

– Acesta este Filipi, spuse îngerul Efirieli. Aici a ținut apostolul Pavel prima sa predică pe pământ european. Aici a întemeiat și prima comunitate creștină din Europa. În Biblie găsim o epistolă pe care le-a scris-o filipenilor, pe vremea când era întemnițat pentru credința lui.

Efirieli arată o biserică octogonală. Deodată una dintre uși se deschise dinăuntru. Umurieli începuse să spună „nu te teme“, când observă că din acea biserică ieșea cu pași ușori un înger. Se apropie de Elisabet și spuse:

– Fii binecuvântată, copila mea! Eu sunt Serafieli și merg cu voi la Bethleem, unde voi coborî pe nouri din cer și mă voi închina pruncului Iisus ce va veni pe lume.

Iosua lovi cu toiagul în peretele bisericii:

– *La Bethleem, la Bethleem.*

Au pornit-o înainte pe vechiul drum dintre Marea Ionică și Constantinopole. Serafiel a povestit că drumul se numea Via Egnatia.

Înainte oilor alerga mielul care evadase dintr-un magazin de jucării pentru că nu mai suportase să audă mereu zgomotul caselor de bani. După oi veneau patru păstori, urmași de dregătorul Quirinius, doi magi, o fetiță din Norvegia și îngerii Efiriel și Serafiel. Îngerașul Umuriel fâlfâia din aripi ici și colo pe deasupra lor.

Goneau mai departe spre răsărit și spre Constantinopole. În timp ce alergau, îngerul spuse:

– *Ceasul arată anul 511 după Hristos și trebuie să fim la Constantinopole înainte de anul 500.*

Tata răsfoi în atlas și caută drumul pe care au trecut pelerinii:

– Aici este lanțul muntos macedonean. Apoi ei coboară spre râul Axios, adică aici. Și aici este golful Thermaikos. Când stăteau acolo, puteau vedea muntele Olimp sus, la dreapta. Să vedem, așa e? Da, așa e!

Deschise apoi celălalt atlas. Cel în care erau trecute țările din Europa anilor 500.

– Via Egnatia trebuie să fie pe drumul acesta. Aici vedeți și Tesalonic, și Filipi.

– Există oare o hartă despre călătoriile lui Pavel ca misionar? voia mama să știe.

Tata răsfoia de zor în atlas. Joakim era de părere că acesta era într-un fel un atlas fermecat de vreme ce arăta lumea de-a lungul unui timp dispărut. Arăta orașe care demult fuseseră îngropate de pământ și nisip.

– Aici! strigă tata, când găsi harta ce arăta călătoriile lui Pavel ca misionar. Pavel a vizitat Filipi și Tesalonic în cea de-a doua lui călătorie.

Când Joakim a ajuns acasă de la școală, a sunat telefonul. A crezut că era mama sau tata, pentru că se întâmpla câteodată ca ei să sune și să-i spună că întârzie, sau că putea să mănânce ceva din frigider dacă-i era foame fără să-i mai aștepte pe ei. Nu-i plăcea deloc cicăleala asta.

Ridică receptorul:

– Alo?

– Aici e Johannes, se auzi în receptor.

Oh, ce trebuia să spună acum? Joakim se gândi intens și spuse ceea ce obișnuia să spună mama când el era pe-afară cu câte un coleg de clasă și venea mai târziu acasă:

– Unde ați *fost*? întrebă el.

– Sunt departe, în pustiu, răspunse Johannes. Ne vom întâlni în curând. Vreau numai să aud cum merge cu calendarul fermecat.

– Merge foarte bine, spuse Joakim. Mă simt răsfățat de parcă aș avea ziua de naștere în fiecare zi, pentru că acum și mama, și tata citesc hârtioarele. O facem de fapt împreună.

– Nu mai spune! Deci se mai pot citi încă?

Joakim nu înțelese ce voia el să spună:

– Da, le citim în fiecare zi.

– Foarte bine! Da, grozav! Unde a ajuns acum convoiul de pelerini?

– Cred că se numește Filipi, răspunse Joakim. Ne-am uitat pe hartă.

– Foarte bine. Așa trebuia să fie.

– Oh...

– Joakim?

– Da?

– Ce crezi tu că a crezut ciobanul acela grec când a văzut convoiul de îngeri coborând pe valea Axios?

– Cred că s-a înspăimântat grozav de tare, spuse Joakim.

– Da, îți poți închipui!

– Mama și tata vor să vă întrebe o mulțime de lucruri, continuă Joakim. Puteți veni la noi în vizită, la o cafea?

Johannes râse. Apoi adăugă:

– Încă nu-i Crăciunul.

– Putem servi cafea și prăjituri. Am și pregătit deja multe prăjituri.

Deodată se temu că Johannes ar putea să încheie convorbirea, așa că întrebă repede:

– Sunteți sigur că femeia din fotografie se numea Elisabet?

La capătul celălalt al firului se făcu liniște. Apoi Johannes spuse:

– Sunt aproape sigur... dar, dacă nu, se numește Tebasile.

Acum era rândul lui Joakim să se gândească. Se gândi la calendarul misterios pe care Quirinius i-l dăduse lui Elisabet și apoi la cuvintele pe care Johannes le spusese când s-au întâlnit în fața porții din curte. Și spuse:

– Poate că se numește și așa, și așa. Poate că o cheamă Elisabet Tebasile. Din nou trecu un timp până ce Johannes răspunse.

– Da, e posibil. Poate *asta*, da!

– Era norvegiană?

Johannes suspină adânc:

– Și da, și nu, înțelegi? Era din Palestina, dintr-un sătuc de lângă Bethleem. A spus că era refugiată din Palestina, dar era născută în Norvegia, după câte am înțeles. Totul este atât de ciudat!

– Și a alergat ea până la Bethleem, împreună cu Efiriel și mielul cu clopoțel? întrebă Joakim cu suflarea la gură.

Johannes răspunse:

– Oh, câte întrebări îmi pui! Dar acum trebuie să închid, înțelegi? Trebuie să învățăm să așteptăm, Joakim. Ai știut că „advent“ înseamnă „ceea ce va veni“?

Și închise.

Joakim se tot învârti fără rost prin casă până ce veni ră părinții de la lucru. Trebui să le repete de multe ori convorbirea cu Johannes, pentru că tata voia să se asigure că Joakim nu uitase ceva important.

– Elisabet Tebasile! bombănea el. Nu cred că cineva poate avea numele ăsta.

Mai era, însă, încă ceva. Joakim știa că un refugiat era o persoană care se vede nevoit să-și părăsească țara pentru că acolo este război sau alt pericol. Nu știa, însă, că unii au trebuit să părăsească Bethleemul.

Tata trebui din nou să deschidă atlasul. El povesti că mulți oameni din satele din jurul Bethleemului au trebuit să părăsească ținutul pentru că acolo a izbucnit un război. Unii pierduseră tot ce avuseseră, ajunseseră în mare nevoie și erau obligați să locuiască în lagăre de refugiați.

– Atunci trebuia să fi venit un samaritean milostiv și să-i ajute, spuse Joakim. Pentru că Iisus i-a învățat pe oameni să se ajute unul pe altul când sunt la nevoie. Și trebuia să se facă pace, pentru că pacea este mesajul Crăciunului.

18 DECEMBRIE

...împărăția lui Dumnezeu este deschisă tuturor, chiar și celor ce călătoresc fără bilet...

Johannes l-a sunat pe Joakim și a spus că este undeva departe, în pustiu. Când îl invită la o cafea, Johannes îi spune că mai este până la Crăciun și că Joakim trebuie să învețe să aștepte.

Și mama, și tata sunt siguri acum că Johannes a făcut calendarul misterios. Tata a spus că vânzătorul de flori este o vulpe bătrână, iar mama spune că toată povestea asta este o enigmă. Joakim este sigur că Elisabet, fetița care este în drum spre Bethleem să se închine pruncului Iisus, este una și aceeași persoană cu Elisabet care locuise în tinerețe la Roma.

Elisabet Hansen a dispărut de lângă mama ei în 1948. Dacă pe atunci avea șapte ani, înseamnă că era o tânără femeie la începutul anilor '60.

Cum de nu știuse Johannes dacă femeia din fotografie se numea Elisabet sau Tebasile? Poate că Elisabet începuse să-și spună numele de-a-ndoaselea când a ajuns la Bethleem ca să sune un pic mai palestinian?

Tatei nu-i plăcuse că Joakim deschisese calendarul înainte ca ei să se trezească. Pe 18 decembrie, dimineața, intră în camera lui Joakim și îl trezi. A spus că mai era doar o săptămână până la Crăciun și că trebuia să se grăbească să deschidă calendarul înainte ca el să plece la lucru.

Astăzi desenul reprezenta un toiag cu o sferă aurită la unul din capete.

– Este un sceptru, explică mama. Astfel de obiecte foloseau regii și împărații ca un simbol al autorității. Sfera simbolizează soarele.

Joakim despături hârtioara ce căzu din calendar și citi tare pentru mama și tata, care ședea în dreapta și-n stânga lui, pe marginea patului.

Împăratul Augustus

Șapte sfinte oi, patru păstori, doi crai, trei îngeri din oștirea Domnului și o fetiță din Norvegia au trecut în goană prin Tracia și se îndreaptă spre Constantinopole prin strâmtoarea Cornul de Aur, dintre Marea Marmara și Marea Neagră. Ei merg la Bethleem, la Bethleem. Au trecut 500 de ani de când pruncul Iisus s-a născut într-o iesle, a fost înfășat în scutece și așezat într-o troacă de către Iosif și de Maria, care trăseseră acolo peste noapte pentru că în casa de popas nu era loc pentru ei. O veche poveste, deja cunoscută în aproape toată lumea.

Se opriră în fața unei porți păzite de soldați. Aceștia traseră spada și ridicară sulilele chiar înainte ca primele oi să ajungă la poartă. Atunci îngerul Serafiel zbură ocolind oile și se puse între ele și soldați.

– Nu vă temeți, spuse el. Suntem în drum spre Bethleem să ne închinăm pruncului Iisus. Trebuie să ne lăsați să trecem.

Soldații scăpară armele din mâini și se aruncară la pământ. Unul dintre ei le făcu semn că pot trece dincolo de poartă. Și în clipa următoare convoiul de pelerini era în cetatea străjuită de ziduri solide.

Este dimineața devreme și orașul nu s-a trezit încă la viață. Convoiul de pelerini se oprește pe un deal cu o priveliște frumoasă spre port și spre Bosfor, strâmtoarea ce desparte Europa de Asia. Nu este prea largă și se poate vedea până dincolo de ea. Acolo se zărește o biserică ce se află încă în construcție.

– Ceasul arată anul 495, spuse Efiriel. La origine orașul acesta s-a numit Bizanț. În anul Domnului 330 după Hristos, a fost transformat în capitală a Imperiului Roman de împăratul Constantin. La început el a numit orașul Noua Romă, dar la scurt timp numele i s-a schimbat în Constantinopole. După aceea orașul își reia vechiul nume de Bizanț. Peste aproape o mie de ani, în 1453, orașul este cucerit de turci și ei îi dau numele de Istanbul.

– Auziseră soldații de Iisus? vru să știe Elisabet.

– Putem presupune că da. Deja în anul 313 împăratul Constantin a proclamat creștinismul drept religie oficială în Imperiul Roman. El însuși a fost botezat puțin înainte de a muri. Câțiva ani mai târziu, în 380, creștinismul a devenit religie de stat în întregul Imperiu Roman.

Elisabet era uimită de spusele îngerului.

– Cum poți să îți minte toți anii aceștia? întrebă ea.

– Doar ce privesc la ceasul de înger, răspunse Efiriel. De vreme ce nu ne pasă de toate secundele, minutele, orele și zilele, nu-i prea greu atunci să

urmărim anii. Un alt an pe care trebuie să-l pomenim aici este 395, adică exact cu o sută de ani în urmă. Atunci Imperiul Roman a fost împărțit în două și Constantinopole a devenit capitala Imperiului Roman de Răsărit.

Acum se amestecă în vorbă și îngerul Serafiel. Arată o biserică frumoasă și spuse:

– Biserica aceasta este o bazilică și a fost construită în cinstea înțelepciunii Domnului Dumnezeu de împăratul Constantin. Peste câțiva ani va fi arsă până în temelii, iar pe locul acesta va fi construită biserica Sfânta Sofia. Acesta va deveni un simbol al creștinismului multe sute de ani.

Quirinius își dresе glasul.

– Trebuie să traversăm strâmtoarea Bosfor, spuse el. De acolo mai e puțin până în Siria. Dixi!

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Au alergat prin oraș și au ajuns în curând la Cornul de Aur. Pe chei au fost întâmpinați de un bărbat elegant cu straie în culori vii, care ținea un sceptru auriu într-o mână. În cealaltă avea o carte groasă.

Umuriel era deja în aer ca să-i spună „nu te teme“, dar bărbatul cel frumos nu se lăsă impresionat de îngeraș. Veni drept la ei:

– Sunt împăratul Augustus și am să vă trec peste Bosfor. Vă poruncesc să primiți gestul meu fără prea multe proteste.

Arată apoi o corabie cu pânze mari. Oile se urcau deja la bord.

– Ești unul de-ai noștri, spuse Efiriел.

Elisabet se întoarse spre înger și spuse:

– N-am știut că împăratul Augustus era creștin.

Un zâmbet enigmatic trecu peste fața îngerului:

– Acest vechi împărat roman a fost în multe sute de ani un fel de pasager clandestin prin Evanghelia de Crăciun. Și împărăția lui Dumnezeu e deschisă tuturor, chiar și celor ce călătoresc fără bilet.

Elisabet era de părere că spusele îngerului făceau cerul și mai minunat decât și-l putea închipui. De aceea ascunse cuvintele lui în inima ei.

În curând numerosul alai trecu dincolo de Bosfor. Când ajunseră pe uscat, Elisabet îl salută pe împăratul roman și întrebă ce carte era aceea pe care o ținea sub braț. Ea se aștepta ca el să spună că este Biblia, sau, în orice caz, Psalmii. Pentru că ce altceva ar putea cerul să pretindă de la un

vechi împărat care se hotărâse să meargă cu ei la Bethleem? Dar împăratul Augustus spuse:

– Este sfânta carte de înscriere.

Mai multe nu spuse. Era așa de frumos și de mândru și era evident că nu voia să vorbească prea mult, oricum nu cu o fetiță. Iui Elisabet i se păru un pic cam ciudată atitudinea asta pentru că nu în fiecare zi îi era dat unui împărat roman să stea de vorbă cu o fetiță care alergase după un miel, ce evadase de la un mare magazin din Norvegia și care o pornise spre Bethleem pentru că nu mai suportase hărmălaia caselor de bani.

Păstorul Iosua lovi cu toiaagul său în pământ și le aminti unde trebuiau să ajungă. Dar nu alergară prea mult și se opriră pe un deal în orașul Calcedonia.

Jos, în oraș, mișunau preoți ca un roi zumzăitor de albine. Elisabet se miră grozav să vadă atât de mulți preoți deodată, da, aproape se înspăimântă.

– Nu te teme, spuse îngerul Serafiel. Ceasul arată anul 451 după Hristos și acolo jos se ține cea mai mare adunare din istoria Bisericii Creștine. Orașul se numește Calcedonia și au venit aici preoți și episcopi din toate colțurile lumii creștine.

– Despre ce vorbesc ei? vru să știe Elisabet.

Îngerul râse:

– Încearcă să se pună de acord care este învățătura creștină cea adevărată.

– Și la ce concluzie se ajunge?

– După lungi discuții se ajunge la concluzia că Iisus a fost deopotrivă om și fiul lui Dumnezeu. Se discută atunci și alte lucruri. Unii dintre ei sunt atât de preocupați să descopere care este adevărata credință, că în marea grabă uită ceea ce este cel mai important.

Elisabet făcuse ochii mari:

– Și ce este cel mai important?

– Faptul că Iisus a venit în lume ca să-i învețe pe oameni să fie buni unii cu alții. Nici o altă lecție nu e pentru om mai greu de învățat, dar nici o alta nu-i mai importantă. Nu-i tot atât de important să știi câți îngeri sunt în cer sau dacă Dumnezeu are un ghimpe în degetul cel mic.

– Adevărat, chiar are?

– Nu înțelegeți? Nu are importanță! E important să vezi bârna din propriul tău ochi.

Acest răspuns îi păru lui Elisabet deosebit de greu de înțeles, dar ascunse și cuvintele astea în inima ei. Și poate că altă dată se va gândi la ele mai mult și le va înțelege mai bine.

Cei doi magi erau vizibil nemulțumiți de spusele îngerului. Gaspar își plecă capul într-o parte și spuse cu un calm reținut:

– Nu e absolut deloc necesar să crezi în îngeri. Mulți sunt de părere că ideile astea au foarte puțin de-a face cu învățătura lui Iisus.

Îngerul Efiriel îl privi drept în ochi pe mag ca să-l facă să-și țină gura și se pare că asta ajută pentru o clipă. Baltazar însă luă acum cuvântul:

– Toate istoriile astea cu îngeri sunt niște basme. Dar învățătura lui Iisus, care propovăduiește ca oamenii să se iubească unii pe alții, n-a fost un basm.

De data asta Efiriel ripostă. Cu o voce foarte calmă, spuse:

– Noi, îngerii, nu obișnuim să folosim cuvinte tari. Dar acum dați-mi voie să spun că trăncăneala asta e una dintre cele mai mari prostii pe care le-am auzit, în orice caz în călătoria asta de pelerinaj. Să vă fie rușine la amândoi și ar fi trebuit să rămâneți la Răsărit în loc să cutreierați prin Apus și să roștiți vorbe atât de neîntemeiate.

– Așa e! continuă Umuriel. Rușine să vă fie la amândoi. Acum chiar că mă înfuriați!

Și în clipa următoare Umuriel făcu un gest pe care Elisabet nu crezuse niciodată că îngerii din cer îl pot face. El își duse mâna la fața furioasă, puse degetul cel mare pe nas și-și flutură degetele a batjocură spre cei doi magi de la Răsărit!

– Poftim, așa vă trebuie! spuse îngerușul. AȘA!

O anumită nervozitate se răspândi peste convoiul cel sfânt. Îngerul Serafiel tuși de câteva ori și deschise aripile larg ca să arate că nu purta arme:

– Te poți descuraja ușor dacă cei din jurul tău încetează să mai creadă în tine. Dar cu toate că putem să nu fim de acord cu aceste importante întrebări despre credință, nu trebuie în orice caz să ne luăm la bătaie. Acum trebuie să dăm uitării tot răul care s-a spus și s-a arătat aici.

Păstorul Iosua era în mod evident de acord cu ultimul vorbitor, pentru că acum lovi cu toiagul în pământ și spuse:

– *La Bethleem, la Bethleem!*

Și cu asta se puseră cu toții în mișcare prin Frigia.

Joakim oftă adânc și lăsă hârtioara să-i cadă în poală.

– E rău când se ceartă cei mari, spuse el. Și încă și mai rău când îngerii din cer se iau la hartă.

Tata încuviință:

– Tema asta a fost întotdeauna foarte delicată. Nu este prima dată când se produce mare iritare din cauza unei discuții despre îngeri.

– Dar, de fapt, nu au fost chiar în total dezacord, era de părere mama. Îngerii și magii erau de acord că Iisus a vrut să-i învețe pe oameni să se iubească unii pe alții. Și asta este, la urma urmei, mult mai greu de realizat decât să-i faci pe oameni să creadă în îngeri.

Tata deschise atlasul și arătă pe hartă orașul Constantinopole, care astăzi se numește Istanbul. Arătă și strâmtoarea Bosfor, unde împăratul Augustus îi luase pe vas.

În cartea de clătite găsi și orașul Calcedonia, unde se strânseseră toți preoții să discute învățătura creștină. Acum convoiul de pelerini ajunsese în Asia.

Când veni de la lucru în după-amiaza aceea, mama aduse un plic cu articole vechi din ziare. Fusese la bibliotecă și fotocopiase din ziare tot ce scria despre Elisabet Hansen în 1948, anul în care dispăruse.

Familia se așezase în salon, în jurul măsuței de cafea, și citea vechile articole. Priviră cu mare atenție fotografia lui Elisabet Hansen. Mama aduse fotografia lui Elisabet pe care o aveau pe cămin și o compară cu cealaltă.

Erau, oare, cele două fotografii ale uneia și aceleiași Elisabet? Ambele au părul blond. Nu-i așa că amândouă au și nasul puțin cârn?

– Imposibil de spus! pufni tata.

El era preocupat mai mult de articolul în care se scria despre dispariție. În timp ce-l studia, spuse:

– Mama ei era profesoară... iar tatăl ei era un jurnalist cunoscut... numai căciulița ei au găsit-o câteva luni mai târziu, când s-a topit zăpada... într-o pădurice. Alminteri, poliția n-a avut nici un fel de urmă ...

– Nu citiseră calendarul misterios, spuse Joakim.

Tata râse:

– Oricum, n-ar fi putut aresta un înger!

Înainte de a se culca în seara aceea, Joakim aprinse din nou lumina, după ce mama și tata care tocmai îi spusese noapte bună ieșiseră din camera lui. Își dădu seama că trecuseră multe zile de când privise desenul cel mare al calendarului. Asta din cauză că aproape toate compartimentele erau deschise. Acum le închise pe toate.

ȘI IAR SE ÎNTÂMPLĂ CEVA!

Pe desen se vedeau Iosif și Maria aplecați desupra pruncului Iisus din iesle. Pe fundal erau magii și îngerii ce coborau din cer să le dea păstorilor din câmp vestea cea mare că s-a născut pruncul Iisus.

În stânga, sus, desenul înfățișa doi bărbați în haine dichisite. Spre deosebire de celelalte personaje, stăteau cu spatele.

Joakim îi văzuse de multe ori mai înainte. Și pe deasupra era sigur că era vorba despre Quirinius și împăratul Augustus. Dar pentru prima oară vedea că împăratul ținea în mână un sceptru auriu!

Avusese el oare un sceptru în mână când Joakim primise magicul calendar de la librar?

Sau s-o fi desenat sceptrul așa, deodată, de la sine?

19 DECEMBRIE

...i s-a părut nemaipomenit de plăcut să le arunce oamenilor daruri pe fereastră...

Mama a fost la biblioteca cea mare și a fotocopiat din ziarele vechi articole despre fetița ce dispăruse în 1948, în timpul cumpărăturilor de Crăciun. Ea se numea Elisabet Hansen, la fel ca micuța din calendarul fermecat al lui Joakim. Mai era însă și o altă Elisabet. Cea care, odată, prin anii '60, s-a lăsat fotografiată în fața bisericii Sfântul Petru din Roma. Sau se numea Tebasile? Într-un fel înseamnă tot Elisabet, deși, pe dos.

Erau trei persoane cu numele Elisabet, sau era numai una?

Tata crede că Johannes a clădit o poveste pe vechea istorie a lui Elisabet care a dispărut și că ar fi vorba de trei persoane cu numele Elisabet.

Mama crede că tânăra femeie din Roma ar putea fi una și aceeași persoană cu Elisabet care-a dispărut din Norvegia cu cincisprezece ani mai devreme. Nu crede totuși că ea a alergat până la Bethleem. Ea crede că sunt două Elisabet, una, cea adevărată, și cealaltă, Elisabet din calendarul misteros.

Joakim crede că este vorba despre o singură Elisabet. El crede că Elisabet Hansen și îngerul Efiriel au alergat la Bethleem și că după aceea, mult mai târziu, ea ar fi luat vaporul sau avionul spre Roma. Și poate că acolo a vrut să înceapă o viață nouă și a început să-și rostească numele pe dos.

Sau poate că, pur și simplu, trebuia să se ascundă de cineva? Atunci, de multe ori, e bine să-ți schimbi numele. Numai Johannes ar putea să-i lămurească mai bine. El, în orice caz, a întâlnit-o pe una dintre cele două Elisabet. Acum este însă plecat, cum singur a spus, undeva, în pustiu.

Pe 19 decembrie, găsiră în calendarul misterios un desen cu Moș Crăciun. Avea păr lung, alb și barbă albă. Purta o mantie roșie, iar pe cap o

pălărie roșie, ascuțită. Pe piept avea o cruce mare de argint în care era incrustată o piatră roșie.

Melchior

Un convoi trece șerpuind prin Asia Mică, cândva la sfârșitul anilor 300. În frunte zboară îngerul Umuriel, după el țopăie șapte oi sfinte. Urmează păstorii Iosua, Iacob, Isac și Daniel, magii Gaspar și Baltazar, dregătorul roman Quirinius și împăratul Augustus în persoană. Împăratul ține sus un sceptru ce strălucește în lumina puternică a soarelui, iar sub braț ține cartea de înscriere. În urma împăratului și a dregătorului plutesc la câțiva milimetri deasupra solului îngerii Efirieli și Serafieli și la urmă de tot micuța Elisabet care încearcă să țină pasul cu ei. Ea a pornit dintr-un magazin din Norvegia, în preajma Crăciunului, alergând după un mieluț, ca să scape de hărmălaia făcută de casele de bani. Ea ține fotografia unei femei cu păr blond într-o mână și este pe drum spre Bethleem.

Ei străbat câmpiile înalte ale Frigiei și trec de lacuri atât de sărate că păsările pot sta în picioare pe apă. În această lungă expediție întâlnesc urși, lupi și șacali. Iar când un lup sau un urs vine amenințător spre ei, se descurcă întotdeauna s-o șteargă o săptămână sau două la o parte din calea animalului fioros.

Urcă printr-o trecătoare în înaltul lanț muntos Pamfilia care se întinde de la răsărit la apus pe țărmul Mării Mediterane. La două mii de metri deasupra mării se zărește o siluetă înveșmântată în verde. Este un bărbat care stă ca o pancartă vie între cumpăna apelor și drumul peste munte ce începe să coboare spre Marea Mediterană. Pare a fi un om voinic.

Gaspar și Baltazar flutură mâinile și încearcă să ocolească oile de îndată ce dau cu ochii de omul în verde.

– Cine este? întrebă Elisabet.

– Trebuie, în orice caz, să fie unul de-ai noștri, spuse îngerul Efirieli.

Străinul se ridică și-i cuprinse cu brațele pe Gaspar și Baltazar.

– Cercul se închide acum, declară el solemn.

Elisabet nu înțelese mare lucru, dar străinul se apropie și o salută politicos:

– Bun venit în Pamfilia. Numele meu este Melchior, cel de-al treilea mag și rege în Egriskula.

Atunci înțelese Elisabet ce vrusese el să spună cu cercul care se închide, pentru că acum erau cei trei crai de la Răsărit adunați cu toții la un loc.

– Aveți nume multe și ciudate, spuse ea. Sunteți magi, crai de la Răsărit și regi și totodată vă numiți Gaspar, Baltazar și Melchior.

Melchior zâmbi larg:

– Încă și mai multe nume avem. În grecește ne numim Galgalat, Magalat și Sakarin. Alții ne spun magii sau preoții persani. Nu are importanță cum suntem numiți. În povestea aceasta reprezentăm oamenii din întreaga lume, ce nu sunt de obârșie din Țara Sfântă.

Elisabet privi spre Efiriel și îngerul încuviință:

– Absolut adevărat!

– Crezi cumva că nu spun adevărul? continuă Melchior. Cum să fii un rege sfânt dacă nu spui adevărul? Nici deosebit de înțelept n-ai fi atunci, ci doar obraznic.

Pentru Elisabet era amuzant să audă toate astea și nu se putu abține să nu râdă. Iar el continuă:

– Nu m-ar chema Melchior dacă nu mi-ar plăcea laptele, pentru că la noi „melc“ înseamnă „lapte“. Tot așa cum și Sakarin a primit numele ăsta pentru că îi place zahărul, pentru că „sakar“ înseamnă „zahăr“... în sfârșit, sunt atât de bucuros că am chef să cânt și să dansez. Sau cu alte cuvinte, sunt întotdeauna bucuros în seara de Crăciun, pentru că atunci s-a născut pruncul Iisus.

– Destul! spuse păstorul Iosua și lovi cu toiagul într-o stâncă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Melchior luă iarăși cuvântul:

– Mai înainte de toate să-l salutăm pe Moș Crăciun. Locuiește chiar acolo, în vale.

Și porniră la drum cu toții, coborând printre crestele abrupte ale muntelui înspre Marea Mediterană. Elisabet spuse în timp ce alergau:

– E adevărat că mergem să-l întâlnim pe Moș Crăciun?

Efiriel arătă, jos, un oraș ce părea parcă cocoțat pe peretele muntelui. Dincolo de el scliffea Marea Mediterană.

– Ceasul arată 322. Orașul se numește Mira și aici a făcut apostolul Pavel un popas pe când se afla în drum spre Roma, pentru a duce vestea despre Iisus în capitala Imperiului Roman. Și la Mira a pus bazele unei comunități creștine.

– Nu înțeleg ce legătură au toate acestea cu Moș Crăciun.

Îngerul continuă însă:

– La două sute de ani după vizita apostolului Pavel în Mira, s-a născut acolo un băiat al cărui nume era Nicolaus. Părinții lui erau creștini și Nicolaus a devenit mai târziu episcop în Mira. Tot acolo trăia o fată foarte săracă, pentru că tatăl ei își pierduse întreaga avere. Ea ar fi vrut să se mărite, numai că fără zestre era imposibil. Episcopul Nicolaus ar fi vrut s-o ajute pe sărmana fată, dar știa că familia era prea mândră ca să primească bani în dar.

– Putea poate să depună niște bani la bancă pe contul tatălui, propuse Elisabet.

– Nici vorbă, se înțelege că pe vremea aceea nu existau bănci și treburi de-astea. Dar Nicolaus a făcut, totuși, un lucru asemănător. Noaptea, s-a furișat și a aruncat pe una dintre ferestrele deschise o pungă plină cu bani de aur. Așa că tânăra fată a avut bani destui să se mărite, în sfârșit.

– Înseamnă că Nicolaus era un om bun!

– Și încă nu s-a oprit aici. I s-a părut nemaipomenit de plăcut să le arunce oamenilor daruri prin ferestre și a făcut asta de multe ori după aceea. După moartea lui, s-a vorbit mult despre el. Mai târziu a primit numele de Sfântul Nicolaus. În engleză se spune Santa Claus și în norvegiană „Julenissen“. Pentru că „jul“ înseamnă Crăciun și „nisse“ vine de la Nicolaus, ca și numele Claus.

– Are mantie roșie, barbă lungă și albă și căciuliță de Moș Crăciun?

– Așteaptă și vei vedea, spuse Efiriel.

Soarele unei noi zile nu se arătase încă la orizont. Se opriră în fața unei bisericuțe joase din Mira. Chiar înainte ca ei să se fi oprit, ușa bisericii se deschise larg. Dinăuntru se arătă un om îmbrăcat elegant cu o mantie roșie, lungă. Avea barba albă și o căciuliță roșie pe cap. De gât îi atârna o cruce mare de argint cu o piatră prețioasă, roșie, incrustată la mijloc. Arăta aproape ca un Moș Crăciun, dar Efiriel îi șopti lui Elisabet la ureche că ceasul era 325 după Hristos, iar omul era îmbrăcat în straie obișnuite de episcop.

– Este episcopul Nicolaus din Mira, șopti încă o dată îngerul.

Elisabet se gândi puțin.

– Are asta ceva de-a face cu smirna, pentru că la noi „mira“ înseamnă „smirnă“?

Pe fața îngerului alunecă un zâmbet subtil:

– S-ar putea spune că da, pentru că smirna a fost unul dintre cele trei daruri pentru pruncul Iisus. Obiceiul să oferi daruri de Crăciun a apărut în amintirea faptului că magii i-au adus daruri pruncului Iisus și totodată datorită bucuriei de a face daruri a episcopului Nicolaus.

Omul ținea în mâini trei scrinuri mici. El se apropie cu pași siguri de cei trei magi, se înclină adânc și întinse fiecare un scrin. Cel primit de Gaspar era plin de bani lucitori de aur. În scrinul lui Baltazar era tămâie, iar în al lui Melchior, smirnă.

– Mergem la Bethleem, spuse Gaspar.

Episcopul Nicolaus râse în barbă:

– Ha, ha, râse tare omul în roșu. Și trebuie să aveți câteva daruri mici pentru pruncul din iesle. Neapărat, trebuie să aveți ceva cu voi, nu-i așa? Hi, hi!

De vreme ce avea în față un Moș Crăciun adevărat, Elisabet se repezi spre el ca să-i atingă mantia cea roșie. El se aplecă și o ridică în brațe. Ea îl trase puțin de barbă să vadă dacă era adevărată, și chiar era.

– De ce ești așa de bun? întrebă ea.

– Ha, ha, râse din nou omul în roșu. Cu cât dăruim mai mult, cu atât primim mai mult înapoi. Și cu cât mai mult păstrăm pentru noi, cu atât mai săraci devenim. Acesta este nici mai mult, nici mai puțin misterul bucuriei de a dăru. Dar și misterul sărăciei.

Îngerul Umuriel bătu din palme:

– Bine spus, episcop!

Episcopul Nicolaus continuă:

– Toți ce-și adună bogății pe pământ vor deveni într-o zi foarte săraci. Dar cei ce-au dăruit tot ce aveau nu vor fi niciodată săraci. Și pe deasupra, a fost atât de plăcut să-i vezi cum se bucură. Ha, ha! Pentru că cea mai mare bucurie pe pământ este bucuria de a dăru.

– Se prea poate, spuse Elisabet. Mai întâi trebuie să ai ceva, ca să poți apoi oferi.

Episcopul cel vesel râse de i se zgudui tot corpul. Elisabet simți că-i vine amețea acolo, sus, la el în brațe.

– Nici pomeneală, spuse el după ce se potolise hohotul de râs ce-i acoperise toată fața. Nu trebuie să ai deloc avere ca să simți în tine

bucuria de a dăruii. Uneori ajunge un zâmbet sau un lucru mărunț pe care l-ai făcut singur.

Spunând aceste cuvinte, o așeză pe Elisabet jos pe mozaicul din fața bisericii.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Și în vreme ce porniseră deja la drum auziră din nou hohotele episcopului rămas lângă biserică:

– Ha, ha! Hi, hi! Ha, Ha!

Mama își ridică ochii de pe hârtioară și începu și ea să râdă. Joakim se molipsi și izbucni și el în râs, iar tata nu se mai putu abține nici el. Și chicotiră un timp cu toții.

Apoi mama spuse:

– Cred că râsul e la fel ca florile pe câmp.

Nici tata, nici Joakim nu înțeleseseră ce voia să spună cu asta. Ea continuă:

– Ambele sunt o parte din splendoarea cerului care s-a revărsat pe pământ. Lucrurile astea se răspândesc foarte ușor.

Înainte ca mama să termine de citit ce scria pe hârtioara cea subțire, tata adusesse atlasul istoric. Acolo erau hărți ale Europei pentru fiecare sută de ani din istorie. Hărțile puteau de aceea să arate țările prin care treceau pe timpul călătoriei ce se întindea pe o perioadă de două mii de ani. Dacă ai suprapune hărțile istorice una peste alta, ar arăta ca un morman de clătite. Pentru că toți iubitorii de clătite știu că nici o clătită nu e identică una cu alta.

Tata își ridică ochii din cartea de clătite:

– Numele se potrivește cu ceea ce arată harta. Și apostolul Pavel a făcut într-adevăr popas într-un orașel numit Mira în drumul lui de la Ierusalim la Roma.

– Poate că Elisabet din fotografie a urmat același drum ca apostolul Pavel, fu de părere Joakim. Pentru că și ea a mers la Roma.

– Și pe deasupra și ea a avut o cruciuliță de argint cu o piatră prețioasă roșie, spuse mama. Și Moș Crăciun avea la fel.

Tata râse. Și merse în camera de zi să aducă lexiconul. Veni prin vestibul citind:

– Absolut corect, treaba asta cu episcopul din Mira. El a fost cel dintâi Moș Crăciun.

– În mod clar toată povestea asta e plină de corelații ciudate. De parcă niște spiriduși ar țopăi de colo până colo prin toate secolele astea.

20 DECEMBRIE

...a căzut deodată ceva din cer...

Duminică, 20 decembrie, Joakim a fost trezit de soneria ceasului deșteptător din dormitorul părinților. Era puțin neobișnuit, deoarece ei nu puneau duminica ceasul să sune. Se temeau probabil ca el să se trezească înaintea lor și să deschidă calendarul misterios fără ei de față.

Oricum, în clipa următoare erau și mama, și tata în camera lui.

– Să ne apucăm de treabă, spuse tata.

Joakim deschise compartimentul cu numărul douăzeci. Văzură desenul unui bărbat culcat pe câmp care privea o lumină ce cobora strălucind din cer.

– Nu vi se pare că desenul e cam ciudat? întrebă mama.

Tata părea însă nerăbdător.

– Să citim! spuse el.

Se așezară comod. Astăzi era rândul tatei să despătorească hârtioara subțire și să citească cu voce tare tot ce scria pe ea cu litere mititele de tot.

Cherubiel

Un convoi străbate Asia Mică. Prin anii 200, ei trec prin Pamfilia și Cilicia la sud de înalții munți Taurus.

Sunt șapte oi, patru păstori, trei magi, trei îngerii din oștirea Domnului și micuța Elisabet Hansen din Norvegia. Traversează râuri, livezi și câmpii. Când trec de văi și prăpăstii străjuite de stânci, când își scaldă picioarele în apă și nisipul de pe plajă sare în toate părțile, când trec prin orașe romane ca Atalia, Seleucia și Tarsus. În Tarsus se opresc și privesc împrejurimile, iar Efiriel povestește că acesta este orașul natal al apostolului Pavel.

Pe drum, convoiul trece dincolo de mai multe teatre romane, arene de întreceri sportive, porturi, arcuri de triumf și temple. Din loc în loc văd câte o construcție ce seamănă cu o biserică creștină.

Ruta pe care trec e făcută în așa fel ca ei să nu atragă prea mult atenția oamenilor. Convoiul se mișcă în peisajul acela mai mult de un secol, dar nu se arată decât în lumina zorilor, înainte ca oamenii să se trezească. Din când în când, însă, înspăimântă de moarte câte un paznic de noapte sau un pescar ce merge cu plasa la pescuit.

De regulă ei gonesc mai departe, în vreme ce pescarul sau paznicul rămâne pe loc încremenit și se freacă la ochi. Iar îngerul Umuriel le strigă să nu se teamă!

Pentru că nu se întâmplă prea des ca unui om să-i fie dat să vadă pe unul dintre îngerii Domnului și, atunci când se întâmplă, durează doar o secundă sau două. Din cauza asta e ușor de crezut că a avut vedenii. Mai ales dacă ești un sărman paznic de noapte care n-a închis ochii toată noaptea.

Convoiul cel misterios ocolește golful Alexandreta din Marea Mediterană și continuă pe coasta ei de est drumul spre Bethleem. Ajung cu toții la orașul sirian Antiohia și se opresc la porțile lui.

– Ne aflăm în anul Domnului 238, spuse îngerul Efiriël. Aici au început călătoriile de misionar ale apostolului Pavel. Trebuie să reținem că în Antiohia s-a folosit numele de „creștin“ pentru prima dată.

– Dar ucenicii lui Iisus nu erau creștini? vru să știe Elisabet.

– Și da, și nu, răspuse Efiriël. A trecut mult timp până primii creștini au început să se numească așa și prima dată s-a întâmplat chiar în orașul acesta. Înainte, însă, se vorbea despre evrei. Apostolul Pavel era și el tot evreu, dar în călătoriile sale ca misionar s-a dovedit că și romanii, și grecii erau atrași de învățăturile lui Iisus. Apostolul Pavel era convins că nu trebuie să fii evreu ca să crezi în Iisus. Și nici că trebuie să respecti toate vechile reguli din Legea lui Moise. Pentru că Iisus nu s-a adresat numai evreilor. Învățătura lui era pentru toți oamenii.

Magii se apropiară de Efiriël.

– Noi suntem cei trei crai de la Răsărit, spuse Gaspar. Și regi în Nubia, Saba și Egriskula. Nici unul dintre noi n-are măcar o picătură de sânge evreiesc în vine. Totuși, noi suntem printre cei dintâi care-i vom ura pruncului Iisus bun venit pe lume.

Iosua lovi cu toiagul în peretele orașului:

– La Bethleem, spuse el. La Bethleem!

Convoiul de pelerini se puse în mișcare. Efiriel spuse că se află acum pe drumul spre Damasc, capitala Siriei.

Deodată, Efiriel le strigă să se oprească. Treceau pe un drum roman, printr-un ținut pustiu din Siria.

– Aici este, spuse Efiriel și le arată o floare de mac la marginea drumului.

Îngerul Serafiel încuviință și spuse:

– Da, exact aici este locul acela.

Elisabet nu înțelese mai nimic, iar Efiriel continuă:

– Ceasul arată 235 de la nașterea lui Iisus. Acum 200 de ani aici s-a petrecut o minune care a avut mare însemnătate pentru istoria lumii.

Cei trei magi făcură, pe rând, plecăciuni adânci. Împăratul Augustus își înfipse sceptrul în locul pe care îl arătase îngerul ca să-i întărească spusele.

Cei trei păstori încercau să adune mica turmă de oi în jurul sceptrului. Acesta strălucea ca un soare minuscul. Quirinius, care fusese pe vremuri dregător în țara în care se aflau acum, arătă în zare și spuse:

– Ce bine e să fii acasă din nou! Acum o sută de ani eram dregător în Siria.

– Scuzați-mă că vă întreb direct, spuse Elisabet, dar eu sunt poate singura dintre voi care nu înțelege despre ce vorbiți. După câte știu, Iisus nu s-a născut aici, nu?

Efiriel râse:

– În anul 35 de la nașterea Domnului nostru, Iisus Hristos, un evreu din Tarsus din Asia Mică era pe drum la Damasc. Pe latinește se numea Paulus, iar pe evreiește era numit Saul. În tinerețe locuise la Ierusalim și studiasse vechile scripturi ebraice. Acolo se prea poate că l-a întâlnit pe Iisus și a ascultat spusele lui. Paulus era fariseu și credea că oamenii trebuie să urmeze poruncile din Legea lui Moise ca să se bucure de îndurarea Domnului. El devenise unul dintre cei mai zeloși prigonitori ai creștinilor. Din cauza lui mulți au fost închiși, da, chiar a fost de partea celor ce l-au omorât pe Ștefan cel Sfânt.

– Atunci a fost un mare imbecil! spuse Elisabet.

Efiriel și ceilalți încuviințară cu toții. Îngerul continuă:

– Într-o zi, pe când era în drum spre Damasc ca să-i persecute pe creștinii de acolo, a avut o trăire mistică. O lumină s-a coborât din cer și o voce s-a auzit: „Saule, Saule, de ce mă prigonești?” Paulus întrebă cine vorbește. Și răspunsul veni: „Eu sunt Iisus, cel pe care-l prigonești. Scoală-te acum și intră în cetate și ți se va spune ce trebuie să faci“. Paulus și oamenii care-l însoțeau au rămas încremeniți. Auziseră cu toții glasul ce le vorbise, dar de văzut, nu văzuseră decât lumina unui fulger din cer.

Umuriel încuviință:

– Adevărat, chiar așa a fost. Vocea pe care o auziseră nu spusese nici măcar „nu vă temeți!“

– Așa că Paulus s-a dus la Damasc și s-a oprit la comunitatea creștină de acolo. În curând avea să devină unul dintre cei mai mari misionari creștini. Paulus era cetățean roman, dar vorbea și greaca, și aramaica, limba vorbită de Iisus. În plus putea să citească vechile manuscrise în ebraică. În cele patru călătorii de misionar ale sale și cunoscut ca apostolul Pavel, a povestit despre Iisus în Grecia și la Roma, în Siria și în Asia Mică.

În vreme ce vorbea Efiriel, căzu deodată ceva din cer. Se întâmplă atât de repede că Elisabet nici nu apucă să tresară. La început crezu că este vorba de o pasăre care căzuse pentru că uitase să dea din aripi. Apoi descoperi că în fața ei apăruse încă un înger.

– Nu te teme, spuse îngerul. Numele meu este Cherubiel și merg cu voi pe ultima bucată de drum spre Bethleem.

Împăratul Augustus ridică sceptrul ce stătuse înfipt pe locul în care apostolul Pavel auzise vocea din cer, păstorii îndemnară oile, iar Iosua strigă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Tata lăsa hârtioara să-i cadă din mână.

– De neînțeles, spuse el.

Deschise atlasul în care se vedea cum arăta lumea în anii 200 după Hristos. Și repetă toate denumirile în vreme ce le arăta pe hartă. De parcă le-ar fi cântat:

– Pamfilia, Cilicia, Atalia, Seleucia, Tarsus și Antiohia.

Aveau timp destul, pentru că azi era duminică. Începuseră deja pregătirile de Crăciun. Trebuiau spălate rufele și podelele, făcute

prăjiturile și colorate cu vopsea alimentară prăjiturile de marțipan. Astăzi părinții erau preocupați să caute în atlasul cu hărți din vechime și în lexicon, fiindcă voiau să știe mai mult despre locurile prin care trecuse convoiul de pelerini decât se povestea în calendarul fermecat.

– Mă simt ca o elevă de școală, spuse mama și râse.

Tata începu să răsfoiască și Biblia. Uneori citea dintr-un capitol din Biblie care se numea Faptele Apostolilor, unde se spunea despre apostolul Pavel care se aruncase la pământ pe drumul spre Damasc când auzise vocea din cer. Și de atunci călătorise în lung și-n lat în țările din jurul Mediteranei și dusesese vestea despre Iisus.

Lui Joakim i se părea ciudat că tata stătea în balansoarul lor cel verde și citea din Biblie, pentru că nu făcea asta în mod obișnuit.

O dată, spuse după ce terminase de citit și lăsase cartea pe genunchi:

– Cartea asta este, de fapt, la fel de ciudată ca și calendarul nostru misterios.

Mai târziu citi unele dintre versete cu voce tare.

– Uite, aici am găsit, spuse el. „Pe drum, când s-a apropiat de Damasc, deodată a strălucit o lumină din cer în jurul lui. El a căzut la pământ și a auzit un glas care-i zicea: «Saule, Saule, pentru ce mă prigonești?» «Cine ești Tu, Doamne?» a răspuns el. Și Domnul a zis: «Eu sunt Iisus, pe care-L prigonești. Scoală-te și intră în cetate și îți se va spune ce trebuie să faci». Oamenii care-l însoțeau au rămas încremeniți; auzeau într-adevăr glasul, dar nu vedeau pe nimeni. Saul s-a sculat de la pământ; și măcar că ochii îi erau deschiși, nu vedea nimic. L-au luat de mâini și l-au dus la Damasc. Trei zile n-a văzut și n-a mâncat, nici n-a băut nimic.“

În timp ce Joakim își servea cina sună telefonul. Mama ridică receptorul și-l dădu tatălui.

– Da, spuse el. Eu sunt... Sunt mulți ani de-atunci... Nu, înțeleg asta... Da, este o fotografie bună... Absolut sigur... Se vede biserica Sfântul Petru pe fundal... Nici eu nu mi-aș fi pierdut speranța... nu, nu voiam... Noi doar ce ne-am trezit în brațe cu calendarul ăsta misterios... El a dispărut... nu, eu nu l-am întâlnit niciodată... Și ei aici spun asta... nas ascuțit, da... Nu, eu nu cred în îngerii... deloc... Ne putem, desigur, gândi că a fost răpită... nu, de unul... Nu știu... dar e clar că ne putem gândi și că trăiește...Nu e prea sigur că ea își amintește ceva... avea numai șapte ani... nu de data aceea, nu... Avem un singur băiat... nu, nu mi-aș fi

pierdut vreodată speranța... Imediat, da ...Promit... Și mulțumesc că ați sunat!

Puse apoi receptorul la loc.

– A fost Johannes? întrebă Joakim.

Tata clătină din cap:

– A fost doamna Hansen, mama lui Elisabet. I-am trimis o copie a fotografiei. Ea a spus că tânăra fată ar putea fi fiica ei care dispăruse acum patruzeci și cinci de ani. Dar pe atunci avea șase-șapte ani. Ea a mai născut o fetiță la puțin timp după aceea. Se numește Anna și...

Tata se opri și rămase pe gânduri.

– La ce te gândești? întrebă mama.

– ...seamănă cu fata din fața bisericii Sfântul Petru.

Înainte ca tata să spună noapte bună în seara aceea, întrebă în vreme ce stătea cu spatele spre Joakim și privea pe fereastră, afară în întuneric:

– Unde să fie Johannes?

– Este undeva în pustiu, spuse Joakim. Dar n-a venit Crăciunul! Nu încă!

21 DECEMBRIE

...marea semăna cu un platou albastru, de porțelan, cu margini aurite...

Mai sunt doar patru zile până la Crăciun, iar Johannes încă nu s-a arătat din ziua în care a dispărut din piață, cu mult timp în urmă. Tata este sigur că Johannes a confecționat calendarul și hârtioarele împăturite dinăuntru ce povestesc despre călătoria cea lungă spre Bethleem.

Johannes s-a născut la Damasc. Oare ce l-a determinat să vină în Norvegia cu mulți ani în urmă? Nu putea la fel de bine să vândă flori în piață la Damasc?

El a întâlnit odată o tânără femeie cu numele Elisabet, poate la Roma, de vreme ce avea o poză de-a ei acolo. Iar dacă Johannes într-adevăr a întâlnit-o, cum de nu știa dacă se numește Elisabet sau Tebasile?

Femeia îi povestise că era o refugiată dintr-un sătuc din apropierea Bethleemului. Dar nu spusese ea și că se născuse în Norvegia?

Johannes a vizitat-o o dată pe mama acelei fetițe care a dispărut fără urmă într-o zi de decembrie din 1948. Atunci a întâlnit-o probabil pe Anna, sora cea mică a lui Elisabet.

Să i se fi părut lui Johannes că Anna semăna cu tânăra femeie din fața bisericii Sfântul Petru?

Oricum ar fi fost, se pune întrebarea de ce omul acela misterios din Siria a început să se intereseze de dispariția din oraș a acelei copile, care avusese loc cu mulți ani înainte ca el să ajungă în Norvegia?

Luni, pe 21 decembrie, dimineața, tata îl trezi devreme pe Joakim.

– Trebuie să ne grăbim, spuse el. Astăzi trebuie să fiu la lucru devreme, înțelegi? Dar și povestea asta din calendar e importantă. Poate mult mai importantă decât serviciul meu.

Joakim se ridică în pat și deschise calendarul. Aproape că se întrista că se apropie Crăciunul, pentru că atunci se termina și misterul calendarului.

Astăzi descoperi desenul unui sat, iar în mijlocul lui un lac cu apă limpede. Și satul, și munții nu prea înalți din jurul lacului păreau scăldați în aur.

Joakim despături hârtia subțire ce căzu din calendar când îl deschise și citi cu voce tare.

Evangheliel

Într-o dimineață, în zori, pe la sfârșitul anilor 100 după Hristos, un convoi intră în mare viteză în Damasc pe malul râului Barada. Acum numără șapte oi, patru păstori, trei magi, patru îngeri din oștirea Domnului, dregătorul Quirinius, împăratul Augustus și Elisabet.

Trec în goană pe lângă doi soldați ce stau de strajă la poarta dinspre răsărit și o iau pe un drum drept ce traversează orașul.

Soldații se întorc buimăciți unul spre altul:

– Ce-a fost asta?

– A fost un vârtej de vânt dinspre miazănoapte.

– N-au fost numai vânt și nisip. Cred că am văzut și niște oameni.

Cei doi soldați își amintesc o întâmplare veche de câțiva ani, care avusese loc la poarta dinspre apus a orașului. Atunci un grup de soldați fuseseră trântiți la pământ de un convoi ce trecuse ca o vijelie de-a lungul străzii principale și ieșise prin poarta de la apus a orașului. Erau și oameni, și animale, iar unul dintre soldați era sigur că văzuse și niște îngeri.

Pentru că Elisabet, Efiriel și ceilalți trecuseră în goană și îmbrânciseră câțiva soldați romani. Soldații căzuseră la pământ, se ridicaseră buimăciți și căscaseră gura după ei. În curând, convoiul era însă la mulți ani și la multe mile depărtare.

Într-o după-amiază târziu, într-o zi pe la mijlocul anilor 100, ajunseră jos la lacul Tiberiadei, în Galilea. Se opriră în fața unui sătuc și priviră apa limpede.

Munții nu prea înalți îl înconjurau ca o cunună și lui Elisabet îi păru lacul, în lumina apusului, ca un platou albastru, de porțelan, cu margini aurite.

În sat casele erau joase și aveau un mic grajd într-una din părți în care erau adăpostite vitele. Printre case treceau măgari cu poveri grele conduși de bărbați îmbrăcați cu tunici lungi și mantale. Femei în haine largi purtau urcioare pe cap.

– Ne aflăm la Capernaum, un loc pe drumul de caravane între Damasc și Egipt, explică Efiriel. Aici și-a găsit Iisus primii ucenici. Unul dintre ei a fost un vameș, Matei, deoarece Capernaum era un punct de graniță important. Ceilalți erau frații Simon Petru și Andrei, care erau pescari. „Veniți cu mine“, a spus Iisus. „Pentru că vreau să vă fac pescari de oameni.“

– El i-a ajutat și să prindă pește de-adevărat, se grăbi Umuriel să adauge. Așa e!

Efiriel încuviință:

– Odată, când Iisus venise la țărmul mării ca să vorbească unei mari mulțimi, văzu două bărci trase la mal. Una dintre ele era a lui Simon Petru. Iisus se urcă în barca lui Petru și-i ceru s-o împingă de la mal. Se așeză apoi în barcă și vorbi mulțimii de acolo. Era bine pentru că acum puteau toți oamenii care-l ascultau să-l și vadă. Când a terminat de vorbit, îi ceru lui Simon Petru să meargă în larg și să arunce năvodul acolo. Atunci Petru spuse că a aruncat năvodul toată noaptea fără să prindă măcar un pește. Totuși, ascultă porunca lui Iisus și de data asta prinse atât de mult pește că năvodul aproape era gata să se rupă.

– Altă dată erau în larg pe mare, turui Umuriel. Deodată a început o furtună puternică și ucenicii s-au înspăimântat grozav că se vor îneca, în timp ce Iisus dormea liniștit. Până la urmă Iisus a poruncit furtunii să se oprească ca să-i liniștească pe ucenici.

– A vrut să le arate ce mică era credința lor, explică Efiriel.

Umuriel încuviință stăruiitor:

– Așa este! Altă dată ucenicii se aflau singuri pe mare. Și Iisus a venit la ei, pentru că putea merge pe apă. Când au văzut cum mergea pe apă, s-au înspăimântat de moarte pentru că au crezut că era o stafie. Iar Simon Petru, când a văzut că era Iisus, a vrut să arate cât e de curajos și a pornit pe apă în întâmpinarea lui Iisus. Un scurt moment a mers bine, dar în curând îl cuprinse teama de valuri și începu să se scufunde. A strigat disperat la Iisus și s-a rugat să-l salveze.

Iosua lovi cu toiagul într-o grămadă de pietre:

– *La Bethleem! La Bethleem!*

Și porniră cu toții în goană pe malul lacului Tiberiadei. După câteva clipe însă, Efiriel le strigă să se oprească. Apoi le arată o scobitură în stâncă:

– *Acolo sus Iisus a ținut celebra lui Predică de pe munte. Cele mai importante învățături ale sale le-a predicat de aici.*

– *Care erau acelea? întrebă Elisabet.*

Îngerașul Umuriel flutură din aripi, se ridică o jumătate de metru de la pământ și spuse:

– *Tatăl nostru, care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău; vie Împărăția Ta; Facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ...*

Efiriel îl întrerupse:

– *Da, el îi învăța să se roage. Dar înainte de toate învățătura lui propovăduia ca oamenii să fie buni unii cu alții. Voia însă să arate și că nici un om nu este desăvârșit în credința pentru Dumnezeu.*

– *Fericiți sunt cei milostivi... spuse Umuriel. Ci oricui te lovește pe obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt... iubiți-i pe vrăjmașii voștri și binecuvântați-i pe cei ce vă blestemă...*

Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel ...

– *Mulțumesc, ajunge! întrerupse Efiriel. Știm că știi totul pe dinafară. Asta ar mai fi lipsit, ca unul dintre îngerii Domnului să nu știe lucrurile astea.*

Cei trei magi tușiră ușor. Era clar că voiau să spună ceva. Gaspar și Baltazar priviră spre Melchior și-i lăsară lui cuvântul:

– *Nu-i de ajuns să tocești regulile astea și să le știi pe dinafară. Important este și să le urmezi. Iar cel mai important este să faci ceva pentru cei care sunt la nevoie, cei bolnavi și săraci și cei care au fost nevoiți să fugă din casele lor. Acesta este mesajul Crăciunului.*

– *La Bethleem! încercă Iosua să-i pună din nou în mișcare. La Bethleem!*

De abia se puseseră în mișcare, când Efiriel se întoarse spre Elisabet și povesti că acum treceau prin locul în care Iisus săturase doar cu câțiva pești și niște pâine cinci mii de oameni.

– *AȘA ESTE! strigă Umuriel. Iisus a vrut ca oamenii să împartă unii cu alții puținul pe care-l au. Dacă vor învăța să împartă unii cu alții, nimeni nu va răbda de foame și nimeni nu va fi sărac. Și nici bogat nu va fi*

nimeni. Dar e mult mai bine dacă nu vor exista oameni flămânzi și săraci, decât dacă există unii, puțini, foarte bogați.

Când ajunseră în Galilea, au lăsat în urmă lacul Tiberiadei și trecură printre niște dealuri. În fața unei văi roditoare cu mulți palmieri și pomi fructiferi era un alt sătuc. Efiriel le strigă să se oprească:

– Ceasul de înger arată că au trecut 107 ani de la nașterea Mântuitorului. Locul se numește Nazaret. Aici a crescut Iisus ca fiu al dulgherului Iosif. Și tot aici unul dintre îngerii Domnului i s-a arătat Mariei în vis și i-a spus că va purta un fiu în pânțece.

Nu termină de vorbit când din cer se coborî ceva. Și în clipa următoare încă un înger stătea față în față cu convoiul de pelerini. Într-o mână ținea o trâmbiță. Îngerul sună din ea o singură dată și spuse:

– Sunt îngerul Evangheliel și vă aduc cu bucurie o veste mare. Peste puțin timp se va naște pruncul Iisus.

Umuriel începu să zboare în jurul lui Elisabet:

– El este unul de-ai noștri și va merge cu noi ultima bucată de drum spre Bethleem.

Toate astea îi amintiră lui Elisabet de cuvintele unui vechi cântecel de Crăciun:

– „Îngerii din cer coboară“, cântă ea cu cea mai frumoasă voce cu putință.

Cei trei magi bătură din palme pentru că ea cântase așa de frumos. Se rușină puțin. Și ca să scape de privirile lor, spuse:

– Înțeleg că ne apropiem de Bethleem, acum că sunt așa mulți îngeri aici. Iosua lovi încetișor o oaie.

– La Bethleem! La Bethleem!

Mai erau doar o sută de ani până vor ajunge în cetatea lui David.

Tata stătea dus pe gânduri în timp ce Joakim citea sfârșitul povestirii pe hârtia cea subțire.

– Lucrurile încep să se limpezească, spuse el.

Mama se răsuci mirată spre el.

– Te gândești că au ajuns aproape în Țara Sfântă?

El clătină din cap:

– Quirinius a spus ceva ieri când se apropiau de Damasc. „Ce bine e să fii din nou acasă!“, a spus el. Era desigur din cauză că dregătorul din Siria

locuise poate, odată, la Damasc. Parcă aş auzi vocea lui Johannes: „Ce bine e să fii din nou acasă!“

– Crezi că Johannes a confecţionat calendarul magic şi că el este într-adevăr din Damasc? Întrebă mama.

Tata încuviinţă:

– Cine este atunci Quirinius din povestea asta ciudată? El i-a dat lui Elisabet un calendar cu desenul fetei blonde. Şi apoi s-a introdus pe el însuşi în poveste alături de tânăra doamnă pe care a întâlnit-o la Roma. A introdus aceste personaje în mijlocul povestirii, pentru că despre Quirinius şi calendarul magic se povesteşte abia în capitolele 12 şi 13. Quirinius a spus mereu „dixi“ când avea ceva pe inimă. Aceasta înseamnă „am zis“ şi iar aud vocea lui Johannes. El „a zis“ şi spusele lui le-a cuprins în acest calendar misterios.

– Şi eu cred acelaşi lucru, spuse mama.

– Şi azi a apărut o informaţie interesantă, continuă tata.

– Care? Întrebară mama şi Joakim aproape într-un glas.

– Bătrânul vânzător de flori a descris multe cetăţi şi locuri în această lungă expediţie spre Bethleem. Dar azi descrierea este ceva mai amănunţită. El scrie despre „un drum drept ce traversează“ Damascul de la poarta din vest spre cea din est. Numai cineva din partea locului poate scrie asta.

– Poate ai dreptate, spuse mama. Dar nu crezi că şi el a auzit despre vechea istorie cu soldaţii care au fost trântiţi la pământ de un convoi de îngeri?

Tata pufni.

– Prostii!

Totuşi mai spuse:

– Nimic nu este însă exclus. Numai dacă am putea să dăm din nou de el!

Joakim se gândea la cu totul altceva. Se uita la hârtioara subţire pe care-o citise, puse degetul pe o frază şi spuse:

– Magul a spus că este important să-i ajuţi pe cei care sunt nevoiţi să-şi părăsească casele. Ce credeţi că a vrut să spună cu asta?

Tata medită puţin:

– S-a gândit la refugiaţi şi lucruri de felul ăsta.

– Exact! spuse Joakim. Şi eu tot aşa cred.

Mama şi tata se uitară unul la altul.

– Adică? întrebă mama.

– M-am gândit că asta poate avea o legătură cu femeia din fotografie. Și ea era o refugiată. Pe deasupra, era și iubita lui.

Tata se ridică. Lovi puternic palmele una de alta și spuse:

– Să ne grăbim acum! Trebuie să plec peste zece minute.

Înainte ca Joakim să se culce în seara aceea, se jucă în gând cu literele. Se gândi la Johannes care o întâlnise pe Elisabet la Roma și că Roma devenea un cuvânt ce însemna iubire dacă îl citeai pe dos.

În fine, scrise cu litere magice în micul lui carnet de notițe:

```
ELISABET
L                               E
I           ROMAB
S           O       M   A
A           M       O   S
B           AMORI
E                               L
TEBASILE
```

I se păru apoi că figura semăna cu o ușă, sau poate cu o ușă care era înăuntrul altei uși. Dar ce să fie dincolo de ușa aceea?

22 DECEMBRIE

...se hrănea cu lăcuste și miere sălbatică ...

Joakim se trezi foarte devreme pe 22 decembrie. Mai erau trei zile până la Crăciun și doar trei ușițe de deschis în calendarul misterios.

Va apărea, oare, Johannes în oraș înainte de Ajunul Crăciunului? Nu-i promisese lui Joakim că va veni înapoi? Ce-o fi vrut să zică atunci când a spus că se află în pustiu?

Lui Joakim îi trecu prin cap un gând, pe care el însuși îl consideră destul de isteț. Librarul spusese că nimeni nu știa de unde aducea florarul florile pe care le vindea în piață. Poate că se ducea din când în când în vreo oază în deșert și culegea flori de-acolo?

Acum era miezul iernii. O perioadă în care nu prea aveai de unde culege flori, totuși. Dar dacă pustiul ăsta nu era prea departe, da, poate într-o țară în care era vară tot anul. Nu era Johannes de fel dintr-o astfel de țară?

Și încă ceva: Elisabet sărise deodată – hop! – din iarnă în vară. Asta o mirase foarte mult, dar și ea culesese flori în miezul iernii.

Joakim era curios să știe ce îi va fi dat să afle când va deschide ultimele compartimente ale calendarului. Nu îndrăznea să deschidă înainte ca părinții să vină la el, oricum nu acum când mai rămăseseră doar trei ușițe. Și iată-i, pe amândoi. Tata părea chiar un pic emoționat:

– Noi... în fine, hai să deschidem!

Joakim deschise ușița și văzu desenul unui bărbat care stătea până la brâu în apă. Pieptul îi era acoperit de niște straie zdrențuite.

Mama despături hârtioara și citi.

Stăpânul casei de popas

O sfântă adunătură trece în goana mare prin Samaria. Suntem la începutul anilor 100 de la nașterea pruncului Iisus. În fața convoiului

zboară îngerușul Umuriel. Apoi vin șapte sfinte oi cu păstorii Iosua, Iacob, Isac și Daniel. După ei vin magii Gaspar, Baltazar și Melchior, urmați de dregătorul Quirinius și de împăratul Augustus. Împăratul ține într-o mână un sceptru sclipitor ridicat spre cerul albastru și sub braț cartea de înscriere. La urmă vin Elisabet și îngerii Efirieli, Serafiel, Cherubiel și Evangheliel. Merg cu toții la Bethleem, la Bethleem!

La ivirea zorilor într-una din zilele anului 91, se opresc pe malul râului Iordan care izvorăște din lacul Tiberiadei și se varsă în Marea Moartă.

– Aici este! strigă Efirieli.

Îngerul Serafiel continuă:

– Aici, în pustie, l-a botezat Ioan Botezătorul pe Iisus. Ioan era îmbrăcat în straie din păr de cămilă și era încins cu un brâu de piele. Se hrănea cu lăcuste și cu miere sălbatică.

– Știu asta, spuse Umuriel. Pentru că Ioan a spus: „Cât despre mine, eu vă botez cu apă; dar vine Acela care este mai puternic decât mine, și căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțămintelor. El vă va boteza cu Duhul Sfânt“. Și Iisus a venit și s-a lăsat botezat în apa Iordanului. Eu însumi stăteam sus deasupra norilor și băteam din palme. Eram și emoționat puțin pentru că era un moment de seamă.

– A fost atunci când un porumbel alb s-a coborât din cer? vru să știe Elisabet care mai auzise odată ceva asemănător.

Umuriel flutură din aripi și încuviință:

– Da, atunci a fost!

– La Bethleem, spuse Iosua. La Bethleem!

Ei porniră din nou la drum și trecură în curând de un mare oraș. În goană Efirieli le spuse că orașul se numea Ierichon și poate că acesta era cel mai vechi oraș din lume.

Se grăbiră s-o ia pe vechiul drum dintre Ierichon și Ierusalim. Pe drumul acesta îl ajutase samariteanul cel bun pe un om sărman prădat de tâlhari.

Ajunseră ca o vijelie la Ierusalim. Mai întâi se urcară pe Muntele Măslinilor. Priviră apoi spre Ghetsimani unde Iisus a fost prins de către evrei și ucenicii lui au adormit când el le-a cerut să se roage pentru el.

Aruncară o privire peste Ierusalim, iar Elisabet nu văzu decât ruine și clădiri dărăpănate.

Aceasta să fi fost capitala evreilor?

Efirieli explică:

– Ceasul de înger arată anul 71 după Hristos. Acum exact un an, romanii au intrat în Ierusalim și l-au făcut una cu pământul pentru că poporul s-a răsculat împotriva puterii colonizatoare romane. Astăzi eterna capitală arată mai degrabă ca un urcior făcut țândări.

– Împăratul Titus a făcut asta, spuse Umuriel. Adică, nu el singur. Titus și zece mii de soldați.

Efirieli continuă:

– Au distrus și templul. N-a mai rămas din el decât peretele dinspre apus. Acesta s-a numit de atunci încoace Zidul Plângerii. Iar de atunci evreii au început să se răspândească în toată lumea.

– Asta e o mare prostie, aproape că îmi vine să plâng când mă gândesc, suspină Umuriel. Spunem mereu „pacea să fie cu voi“ și „pace pe pământ“. Dar oamenii nu pricep că nu trebuie să se lupte unii cu alții. Nici chiar când știu bine că Iisus a spus când a fost prins de ostași că cei ce trag sabia, de sabie vor muri.

Efirieli încuviință:

– Cei ce sărbătoresc Crăciunul trebuie să țină minte asta pentru că mesajul Crăciunului este un mesaj de pace.

– Asta cântăm noi în fiecare noapte de Crăciun, continuă Umuriel. „Slăvit fie Dumnezeu în cer și pace fie pe pământ!“ Dar oamenii nu vor să audă cântecul ăsta! Aproape că nici nu-mi mai vine să-l cânt, zău așa!

Iosua bătu cu toiagul în Muntele Măslinilor și strigă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Străbătură orașul. Printre ruine erau oameni puțini. O femeie arunca priviri printre clădirile dărăpănite de parcă ar fi căutat ceva ce pierduse.

Convoiul trecu de ruine, ieși prin poarta de la răsărit și se îndreptă spre Bethleem. Mai erau doar câțiva kilometri până la cetatea lui David.

La un moment dat dădură cu ochii de un om cu un măgar. Când văzu convoiul ce se apropia, privi în sus și flutură brațele.

– Nu te teme! Nu te teme! strigă Umuriel de departe.

Dar omul nu era nici pe departe înspăimântat.

– Atunci e unul de-ai noștri, spuse Efirieli.

Omul cu măgarul veni spre ei. Îi întinse mâna lui Elisabet:

– Eu sunt stăpânul casei de popas din ținutul acesta. Eu sunt acela care le va spune lui Iosif și Mariei că nu mai este loc pentru ei în casă. Tot eu le voi da voie să se adăpostească în iesle peste noapte.

După ce spuse astea, o ridică pe Elisabet pe măgar.

– Ești cu siguranță obosită după această lungă călătorie, mai spuse el.

Elisabet clătină din cap:

– Am alergat prin toată Europa și prin toată istoria. La fel de repede de parcă ai coborî fugind pe o scară rulantă în mișcare.

Omul o privi nedumerit.

– Ai spus „scară rulantă“?

Elisabet încuviință.

– Scară rulantă?!? spuse omul din nou. Un cuvânt hazliu. Scară rulantă

...

Iosua lovi pământul cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Mama puse deoparte hârtioara subțire și îi privi cu o mină solemnă. Înclină puțin capul și tata spuse:

– „Acolo, în pustie, Iisus a fost botezat de Ioan Botezătorul.“

– Știu asta, spuse Joakim, la fel cum spusese îngerul Umuriel din calendarul misterios.

Continuă apoi cu mișcări largi din mâini:

– Vânzătorul de flori Johannes este și el undeva în pustiu. Pe deasupra, și el a vărsat apă pe capul său și al librarului. AȘA ESTE!

– Da, nu-i deloc întâmplător, spuse tata. Și noi nici nu ne-am gândit la numele lui, pentru că numele Johannes este de fapt Ioan!

– Apa e necesară și oamenilor, și florilor, continuă Joakim. În calendarul misterios se spune că strălucirea florilor pe câmp este un pic din splendoarea cerului care s-a revărsat pe pământ. Cu siguranță că era multă splendoare cerească și în apa Iordanului.

Tata nu era, se pare, de părere că spusele astea erau foarte importante, pentru că se ridică să aducă din camera de zi Biblia din care citea duminica. Se întoarse și o răsfoi, după care citi:

„Iată glasul celui ce strigă în pustie:

Pregătiți calea Domnului,

Neteziți-I cărările.

Orice vale să fie înălțată,

Orice munte și deal să fie plecate.

Coastele să se prefacă în câmpii

Și strâmtorile în vâlcele!

Atunci se va descoperi slava Domnului!“

– Poetic, spuse mama.

– Cred că este într-un fel ceea ce încearcă să povestească și calendarul misterios, continuă tata. Convoiul de pelerini a trecut de munți și văi. Ei au mers spre Bethleem, dar au înțeles și cum s-au răspândit în lume istorisirile despre Iisus.

– E posibil, spuse mama. Dar nu voi fi mulțumită până ce nu vom dezlega misterul celor trei Elisabet.

Era timpul să plece la lucru și la școală. Joakim mergea la ceremonia de Crăciun în sala de teatru. Clasa lui prezenta o piesă de teatru pentru colegii din alte clase. Joakim primise rolul unui păstor pe câmp.

Pe drumul înapoi spre casă se gândi că toate personajele ce se aflau în lunga călătorie din calendarul misterios erau de fapt și în piesa de teatru.

Când tocmai se pregătea să se încuie în casă, descoperi după ușă o scrisoare. O luă și citi pe plic.

Acolo scria „Pentru Joakim“!

Încuie ușa grăbit și se așeză pe un taburet în hol. Deschise scrisoarea și citi pe o hârtie subțire:

Dragă Joakim. Mă autoinvit la voi la o ceașcă de cafea și o prăjiturică în seara dinaintea Ajunului Crăciunului, la ora 19.00. Sper că toată familia va fi de față. Salutări, Johannes.

Mama sosi acasă în curând, dar Joakim voia să-l aștepte și pe tata. Așteptă apoi până ce se așezară să servească cina, exact ca în ziua aceea în care librarul venise să aducă permisul de conducere.

– Astăzi am primit o scrisoare, începu el.

Se luptă puțin să-și ascundă un zâmbet.

– Prea bine, spuse tata care nu părea interesat de asta.

– E de la Johannes.

– Poftim?!

Aproape că i se oprise mâncarea în gât. Se ridică și întinse mâna:

– Pot s-o văd?

Se părea că a uitat că nu trebuie să citești scrisorile altora.

Joakim se repezi în camera lui și aduse scrisoarea. I-o dădu tatei și acesta citi cu voce tare pentru mama:

„Dragă Joakim. Mă autoinvit la voi la o ceașcă de cafea și o prăjiturică în seara dinaintea Ajunului Crăciunului, la ora 19.00. Sper că toată familia va fi de față. Salutări, Johannes.“

Mama rămase cu gura căscată:

– Adică mâine la ora șapte. Trebuie să stăm acasă.

Tata zâmbi până la urechi:

– Și „la o prăjiturică“. Dar bine, omule, îți dăm tot ce-avem, chiar și toată prăjitura de Crăciun. Pentru că, în sfârșit, a venit Crăciunul!

23 DECEMBRIE

...era ca și cum toți repetau ceva ce trebuiau să știe pe dinafară ...

A venit Crăciunul! se gândi Joakim când se trezi în dimineața aceea. Îl mâncau degetele de nerăbdare să deschidă calendarul. Dar nu îndrăznea să o facă înainte ca părinții să se fi trezit și ei.

Nu peste mult timp intrară și părinții în camera lui. Tata spuse că are liber de la lucru.

– Pentru că vine Crăciunul, spuse el.

Joakim deschise penultima ușiță a calendarului. Era desenul unui bărbat alături de un măgăruș. Pe el ședea o femeie înveșmântată în roșu.

Din calendar căzuse o hârtioară împăturită. Tata o despătură și citi ce scria pe foaia subțire. Joakim observă că îi tremurau mâinile.

Iosif și Maria

O sfântă adunătură este în drum spre Bethleem. Convoiul de pelerini vine șerpuind dinspre țările lungi și înguste ale Nordului cel rece, din Europa, până în fierbintețea Iudee, care este ea însăși punctul de întâlnire între Europa, Asia și Africa. Ei fac și drumul invers dintr-un viitor îndepărtat spre începutul erei noastre.

Sunt șapte sfinte oi, patru păstori, trei magi, cinci înger din oștirea Domnului, împăratul Augustus, dregătorul Quirinius, stăpânul casei de popas și Elisabet pe care au așezat-o pe spinarea unui măgăruș, acum când mai aveau doar o mică bucată de drum până la cetatea lui David.

Se mișcau din ce în ce mai încet. De la o vreme mergeau agale. Efiel spuse că ceasul de înger s-a oprit la anul 0. Arătă apoi un oraș în depărtare și spuse că era Bethleem.

Împăratul Augustus se opri brusc și înfipse sceptrul sub un măslin. Se îndreptă de spate, deschise cartea pe care o ținea sub braț și spuse cu voce puternică:

– A venit timpul!

Toți se opriră și împăratul continuă pe un ton solemn:

– Vă poruncesc să vă înscrieți aici cu toții.

Avea un cărbune în mână și-l întinse la fiecare dintre pelerini pe rând. Și toți își scriseră numele în cartea cea mare. Chiar și îngerii. Doar oile scăpară de asta pentru că nu numai că nu știau să scrie, dar și pentru că nimeni nu le dăduse vreun nume.

Elisabet a fost ultima care s-a înscris. Ea citi cu voce tare celelalte nume înainte de a și-l scrie pe-al ei:

1. întâiul păstor: Iosua
2. al doilea păstor: Iacob
3. al treilea păstor: Isac
4. al patrulea păstor: Daniel

1. întâiul mag: Gaspar
2. al doilea mag: Baltazar
3. al treilea mag: Melchior

1. întâiul înger: Efiriel
2. al doilea înger: Umuriel
3. al treilea înger: Serafiel
4. al patrulea înger: Cherubiel
5. al cincilea înger: Evangheliel

Quirinius, dregător în Siria

Augustus, împărat al Imperiului Roman

Stăpânul casei de popas

Elisabet își trecu numele astfel:

1. întâiul pelerin: Elisabet

Apoi îi veni o idee trăsnetă. Cu toate că oile nu puteau să scrie și nici nu primiseră vreun nume, trebuiau după părerea ei să fie înscrise. Așa că

scrise:

1. întâia oaie
2. a doua oaie
3. a treia oaie
4. a patra oaie
5. a cincea oaie
6. a șasea oaie
7. a șaptea oaie

Privi apoi în sus la împăratul Augustus. Se temea că el se va supăra că ea își permisesese să se joace în cartea lui de înscriere. Dar el închise cartea fără să-i arunce măcar o privire.

Elisabet socoti că erau 23 de pelerini care erau trecuți în carte împreună cu ea și cu oile. Erau la fel de mulți cât într-o clasă la școală.

După înscriere, pelerinii deveniră ceva mai solemni decât fuseseră în Skâne și Hameln, în Veneția și Constantinopole, în Smirna și Damasc.

Efirieli spuse:

– „Iosif s-a suit și el din Galileea, din cetatea Nazaret, ca să se ducă în Iudeea, în cetatea lui David, numită Bethleem, pentru că era din casa și din seminția lui David, să se înscrie împreună cu Maria, logodnica lui care era însărcinată.“

Convoiul de pelerini se puse în mișcare. Nu trecu mult timp și Efirieli le ceru din nou să se oprească. Arătă spre drum. Acolo mergea un bărbat tânăr pe lângă un măgar pe care stătea o femeie în straie roșii. În spatele lor se întindea Bethleemul pe un teren în terase, cu multe pășuni pe care iarba aproape dispăruse păscută de nenumăratele oi.

– Ei sunt Iosif și Maria, spuse Efirieli. Pentru că timpul a venit acum. Ca un fruct care s-a copt.

Stăpânul casei de popas avea o mină preocupată.

– Trebuie să mă grăbesc să le-o iau înainte, spuse el.

O luă apoi la goană peste pășune. În timp ce alerga, murmură ca pentru sine:

– Nu, îmi pare rău... este plin... toate locurile sunt ocupate. Dar puteți să trageți peste noapte în iesle ...

Și restul convoiului era străbătut de o oarecare nervozitate. De parcă toți repetau în gând ceva ce trebuiau să știe pe dinafară.

Umuriel se ridică câțiva metri în aer, flutură din aripi și spuse:

– „Nu vă temeți: căci vă aduc o veste bună care va fi o mare bucurie pentru tot norodul. Astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor care este Hristos, Domnul. Iată semnul după care-l veți cunoaște: veți găsi un prunc înfășat în scutece și culcat într-o iesle“.

Efirieli clătină din cap în semn de încuviințare și Umuriel strigă:

– Minunat!

Îngerul Evangheliel sună din trâmbiță și cei cinci îngeri spuseră în cor:

– „Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui“.

Oile începuseră deodată să behăie. De parcă și ele începuseră să repete ceva ce trebuiau să știe pe dinafară.

Păstorul Iosua se întoarce spre ceilalți păstori:

– „Haideți să mergem până la Bethleem și să vedem ce ni s-a spus și ce ne-a făcut cunoscut Domnul“.

În fine, magii luară și ei cuvântul:

– „Unde este împăratul de curând născut al Iudeilor? Fiindcă i-am văzut steaua în Răsărit și am venit să ne închinăm Lui“.

Îngenuncheară și scoaseră la iveală darurile: aur, tămâie și smirnă.

Îngerul Efirieli încuviință mulțumit:

– Cred că suntem pregătiți.

Iosua atinse ușurel cu toiagul blana unei oi și șopti:

– *La Beetleheem! La Beetleheem!*

Tata rămase cu hârtioara subțire în mână multă vreme înainte ca vreunul dintre ei să rupă tăcerea.

El citise că o oarecare nervozitate se răspândise printre pelerini în timp ce se apropiau de ieslea din Bethleem. Același lucru se întâmplă și în cămăruța lui Joakim.

– Calendarul acesta de advent este unic în întreaga lume, spuse tata. Și tocmai noi l-am primit.

Mama încuviință:

– Și cea dintâi noapte de Crăciun a fost unică. Noaptea aceea a adus Crăciunul în lumea întreagă.

– Pentru că splendoarea cerului se răspândește atât de ușor, spuse Joakim. Cred că e aproape molipsitor.

Mai erau multe de pus la punct până la Crăciun. Peste zi, ei se opriră din ce în ce mai des și vorbiră despre vizita lui Johannes pe care de-abia îl așteptau în seara aceea.

Obiceiul era ca mama și tata să împodobească bradul de Crăciun, seara după ce Joakim mergea la culcare. Acum, însă, se deciseră să-l împodobească înainte de venirea lui Johannes. Să fie totul pregătit de Crăciun.

Veni și după-amiaza. Mama aranjase frumos masa unde vor servi cafeaua și, exact cum spusese tata, adusese tot ce aveau mai bun de mâncare, inclusiv prăjitura de Crăciun.

La ora șapte fix se auzi soneria de la intrare.

– Joakim, tu trebuie să deschizi, spuse mama. Tu ai primit calendarul de advent și tot tu ai primit scrisoarea de la el că vrea să vină în vizită.

Joakim se repezi la ușă. Pe treapta de jos stătea bătrânul vânzător de flori. Zâmbea larg. În brațe ținea un buchet mare de trandafiri.

– Pofțiți, intrați! spuse Joakim.

Părinții veniseră și ei. Johannes îi întinse mamei buchetul de flori.

– Mulțumesc mult, spuse ea. Și mulțumesc și pentru minunatul calendar de advent.

Johannes îl mângâie pe cap pe Joakim și spuse modest:

– Cred că eu sunt cel care trebuie să mulțumească.

Se așezară la masă, serviră cafeaua, apoi Johannes începu să povestească:

– M-am născut la Damasc și am crescut într-o familie de creștini. Unii spun că neamul meu are rădăcini departe în timp, de fapt în prima comunitate creștină din Siria.

– Oh, da? spuse tata și bătrânul continuă:

– Eram un puștan când am găsit într-o zi un urcior foarte vechi cu niște pergamente aproape făcute ferfeniță. Părinții mei au fost suficient de înțelepți și au predat vasul la muzeu. Acolo au descoperit că era foarte, foarte vechi și la fel erau și manuscrisele din el.

Tata deveni nerăbdător:

– Ce scria pe ele?

– Erau diferite rapoarte scrise de legionari romani. Acolo se povestea printre altele despre o întâmplare ce se petrecuse în Damasc pe la sfârșitul anilor 100 după Hristos. Se spunea că în anul 175 un convoi ieșise în mare goană prin poarta orașului de la apus. Câțiva ani mai târziu, altul *intrase*

ca o vijelie în oraș, de data asta însă pe poarta de la răsărit. În ambele convoaie se povestește că erau și niște îngeri.

Mama și Joakim încuviințară pentru că își aminteau că citiseră ceva asemănător în calendarul misterios.

– Există o mulțime de astfel de legende și mituri din timpurile vechi, continuă Johannes. Dar pe mine m-a surprins că acel convoi ieșise din oraș *înainte* să fi intrat în oraș. Asta însemna ca ei să fi alergat înapoi în timp, ceea ce e imposibil, nu-i așa?

– Absolut imposibil, da, spuse tata. Și îi făcu lui Johannes semn să continue.

– În felul ăsta s-a trezit interesul meu pentru legende și cântece. Am început să citesc cărțile vechi și eram interesat în special de istorisirile oamenilor care afirmau că au văzut îngeri. Într-un final aveam o bogată colecție de astfel de povestiri deopotrivă de pe continentul meu, cât și din alte multe țări din Europa. După câțiva ani am călătorit la Roma ca să studiez nemaipomenitele comori, ascunse în cărțile adunate acolo.

– Și acolo ați întâlnit-o pe Elisabet? întrebă Joakim.

Johannes răspunse:

– Așteaptă puțin! M-am oprit la câteva dintre aceste istorisiri despre îngeri pentru că mi s-a părut că au ceva în comun. Erau din locuri foarte diferite ca de pildă Hanovra și Copenhaga, Basel și Veneția, valea Aostei din nordul Italiei și valea Axios din Macedonia. Erau însă și din timpuri diferite. Cea mai veche era din Capernaum, în Galileea, și ultima era din Norvegia, pe un drum de țară în afara orașului Halden, și destul de târziu, prin 1916.

– Mașina de epocă! spuse Joakim.

– Evident, astăzi există extrem de puțini oameni care mai cred în istoriile astea. Toate povestirile pe care le-am strâns spuneau în plus că vedenia fetei și a îngerului nu durase decât o secundă, sau două. După ce am asemănat povestirile de la Halden, Hanovra și Hameln cu povestirile de la Aosta, Axios și Capernaum, da, abia atunci mi-am dat seama că toate istoriile astea sunt foarte ciudate.

Mama privi la vânzătorul de flori. Bătrânul se pierdu pentru o clipă în propriile sale gânduri.

– Ceea ce pare atât de mistic în prima secundă se stinge de obicei ca un opaiț în secunda următoare, spuse el. Dacă răsucim capul în altă parte însă,

poate vedem că se aprinde acolo o altă lumină. Pentru că nu putem să culegem lucrurile cele sfinte așa cum ridicăm de jos o piatră și o punem în buzunar. Îngerii se coboară în ascuns, nu cad așa deodată în mijlocul pieței.

– Cum a fost însă cu tânăra fată din fotografie? întrebă tata.

Johannes trase aer în piept și-l expiră cu putere. Lui Joakim i se păru că bătrânului îi dăduseră lacrimile, în orice caz el se șterse la colțul ochilor.

Apoi spuse:

– Odată acum mulți, mulți ani am întâlnit o tânără femeie la Roma. A fost o întâlnire care a durat doar câteva săptămâni, dar fata mi-a devenit în mod sincer foarte dragă.

– Povestește! spuse tata. Povestește!

– Ea spunea că se numește Tebasile și era foarte enigmatică. Spunea că se născuse probabil în Norvegia, dar că fusese crescută cu păstorii și oile pe câmp în Palestina. Ultimul lucru era în mod sigur adevărat pentru că vorbea cursiv araba. Și numele Tebasile suna destul de palestinian... dar putea desigur să fie și italian.

– Dar este Elisabet pe dos! strigă Joakim.

Johannes încuviință:

– Ești băiat deștept, tu, Joakim! De obicei, însă, omul nu-și spune numele de la coadă la cap.

– Continuă! ceru tata.

– Că era norvegiană putea fi adevărat. Pentru că avea pielea de culoare deschisă, ca de piersică, și în plus ochii de un albastru strălucitor. Când am întrebat ce vânt o purtase spre Palestina, s-a uitat lung în ochii mei. Apoi a spus: „Am fost răpită ...“ Am întrebat cine a răpit-o și atunci a răspuns: „Un înger care avea nevoie de mine la Bethlehem... dar este mult de atunci... eram pe vremea aceea doar o fetiță...”

Mama căscase gura și o acoperise cu palma. Tata bătea ritmic darabana cu o cutie de chibrituri în masa de sufragerie.

– Dumneata ce-ai spus atunci? întrebă el.

– Cred că oricare ar fi zâmbit auzind astfel de poveste. Eu, însă, m-am gândit la toate povestirile mele cu îngeri. Am răspuns că eu cred ce spunea ea... cred că tocmai asta, că am luat-o în serios, a speriat-o.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat mama.

– După aceea ne-am mai văzut doar o singură dată. Era pe Calea Concilierii ce duce la piața Sfântul Petru. A spus că trebuia să plece din Roma chiar în după-amiaza aceea. Mi-a dat voie apoi să-i fac o fotografie. Era în aprilie 1961.

– Cum ai ajuns în Norvegia? Întrebă tata. Și cu ce scop?

Johannes servi din prăjitura de Crăciun și spuse:

– Am venit aici pentru că am sperat s-o întâlnesc iarăși pe femeia aceea plină de enigme și de atunci am rămas aici. Numai că n-am mai întâlnit-o niciodată de atunci. Unde în lume este ea astăzi, n-aș ști să răspund. Dar vom vedea...

Gustă o bucățică de prăjitură.

– N-a trecut multă vreme și am auzit vorbindu-se despre cazul acela de dispariție din 1948. Abia atunci am început să mă întreb dacă nu cumva sărmana fetiță era Tebasile. Care povestise că a fost răpită de un înger când era mică. Nu știam exact ce vârstă avea, dar se potrivea perfect dacă era născută în jurul anului 1940.

Bătrânul tăcu un lung moment. Apoi spuse:

– Mai întâi am descoperit ciudata legătură de nume. Uneori, noi, oamenii, spunem în sinea noastră numele celui la care ne gândim. Ajungem apoi să-l citim deodată de la coadă la cap. În primii mei ani în Norvegia mă gândeam încontinuu la Tebasile. Și deodată așa din senin, mi-a venit ideea să-i pronunț numele invers. Și atunci am descoperit că era Elisabet! Am devenit și mai convins că într-adevăr o întâlnisem la Roma pe Elisabet, copila dispărută. Pe timpul acela m-am apucat să fac calendarul misterios. Am lucrat la el mult timp, să știți!

– Oricum este o coincidență nemaipomenită, era de părere tata.

– M-am întrebat de multe ori dacă era vorba despre una și aceeași persoană, insistă Johannes. Era de mare însemnătate că unul dintre nume devenea celălalt citit pe dos. Cred că am înțeles asta după ce am întâlnit-o pe Anna, sora cea mică a lui Elisabet Hansen. Atunci mi-am dat seama că Anna era un nume drăguț, ce suna la fel dacă-l citeai în mod normal sau pe dos. Pe deasupra, sora lui Elisabet avea câteva trăsături comune cu Tebasile.

Mama îl privi:

– De ce ai confecționat un calendar de advent? De ce n-ai scris totul într-o carte, de pildă?

Johannes râse:

– Și dumneata crezi că ar fi interesat pe cineva cartea aceea? Crezi că ar fi vrut vreo editură s-o publice?

Mama clătină neîncrezătoare din cap și bătrânul continuă:

– Am confecționat calendarul cu gândul că în orice caz cineva va duce mai departe istoria lui Elisabet și a convoiul de pelerini. Și în felul acesta am sperat că vechiul mister va fi vreodată descoperit. Nu știu cât mai am de trăit. Iar acum nu numai eu cunosc istoria asta ciudată.

– Și ai pus și o fotografie a lui Elisabet în vitrina librăriei, spuse mama.

Johannes încuviință:

– M-am gândit că cineva aici, în oraș, poate o cunoaște.

– De ce ați mers în pustiu? voia să știe Joakim.

Și bătrânul vânzător de flori explică:

– În fiecare an înainte de Crăciun mă retrag la țară și hoinăresc prin pădurile și crângurile dimprejur. Asta pentru că am nevoie de liniște înainte de Crăciun, dar și pentru că încerc să găsesc urmele mielului cu clopoțel, ale lui Elisabet și ale îngerului Efiriel care au zbughit-o din oraș spre Bethleem în 1948. Vă spun sincer asta. Uneori merg de colo-colo și spun în gând numele astea: Elisabet... Tebasile... Elisabet.

– Nu te-ai gândit niciodată să te întorci la Damasc? întrebă tata.

Johannes clătină din cap:

– Acum locul acesta a devenit casa mea. Vând flori în piață și cu asta într-un fel răspândesc câte ceva din splendoarea cerului în jurul meu. Pentru că un astfel de lucru se răspândește ușor. Și poate că într-o zi Elisabet se va întoarce aici în oraș. Pentru că mai este ceva...

În încăpere se făcu atât de liniște că ai fi putut să auzi și firicelele de praf care se așterneau pe parchet. Johannes privi spre Joakim:

– Am făcut tot ce-am putut în toți acești ani ca s-o regăsesc. Dar nu știam decât un nume. Să găsești o Elisabet sau o Tebasile când nu știi numele de familie la Roma sau în Palestina, da, asta chiar că-i mai greu decât să găsești acul în carul cu fân! Am întrebat la ambasade și la evidența populației în multe locuri. Joakim, însă...

Se făcu iar liniște deplină.

– Joakim m-a ajutat s-o găsesc. De aceea eu sunt acela care trebuie să-i mulțumesc.

Joakim privi spre mama și spre tata. N-avea nici cea mai vagă idee despre ce vorbea Johannes.

– Trebuie neapărat să te explici mai îndeaproape, spuse mama.

– Joakim mi-a dat ideea că putea să se numească și așa, și așa, unul era nume și celălalt prenume. E ciudat cât de lipsiți de fantezie putem deveni noi oamenii când avem în cap aceleași gânduri, an de an.

Joakim se luminează la față:

– Elisabet Tebasile! spuse el. Țasta e *numele* ei?

Două lacrimi umezire ochii bătrânului.

– În orice caz la Roma *există* un abonament de telefon pe numele acesta! Dar încă nu este Crăciunul. Măine veți deschide ultimul compartiment al calendarului misterios.

Johannes se ridică de la masă și spuse că trebuie să se grăbească pentru că mai trebuia să pună la punct câteva lucruri.

– Poate că îmi veți da totuși voie să mai arunc o ultimă privire calendarului de advent, spuse el.

Joakim alergă în camera lui și luă calendarul din perete. Se întoarse în camera de zi și-l ținu astfel ca să-l vadă Johannes.

– Trebuie să închideți la loc toate ușițele, explică Joakim.

Asta și făcu bătrânul apoi spuse:

– Da, sunt aici cu toții. Quirinius și împăratul Augustus, îngerii din cer și păstorii pe câmp, magii, Maria, Iosif și pruncul Iisus.

– Elisabet lipsește, spuse Joakim.

– Da, ea lipsește.

Îl conduseră pe Johannes la ușă. Înainte de a pleca, el spuse:

– Să vedem ce ne va aduce Crăciunul acesta.

– Da, să vedem, spuse tata, care era vizibil ușurat că auzise în sfârșit istoria bătrânului.

Johannes mai spuse:

– Nu deschideți ultima ușiță a calendarului înainte de Ajunul Crăciunului, nu-i așa?

Mama îl privi:

– N-ar fi mai bine?

– Nu, vom încerca să o deschidem cât mai târziu cu putință! spuse tata hotărât.

Johannes era pe treapta de jos a scării când spuse:

– Poate că bat și mâine la ușa voastră.

Joakim se bucură. Simțea înăuntrul lui o mare fierbere. Asta nu numai pentru că Johannes spusese că poate va veni și mâine, ci pentru că, de fapt, el nu era prea mulțumit de tot ce povestise Johannes așa cum erau mama și tata.

I se părea că mai lipsea ceva.

24 DECEMBRIE

...o scânteie a marelui foc ce arde în spatele luminițelor de pe cer...

Ajunul Crăciunului începuse la fel ca și în alți ani. Întotdeauna era câte ceva care trebuia pus la punct în ultima clipă și întotdeauna ultimele daruri trebuiau împachetate. Din când în când tata sau mama băgau capul pe ușă în camera lui Joakim și aruncau priviri pline de speranțe calendarului misterios. Își propuseseră să-i deschidă ultimul compartiment după ce clopotele bisericilor din oraș vor bate de ora cinci după-amiază vestind Crăciunul.

După-amiaza au pregătit merinde de Crăciun și acum mirosea a Crăciun în toată casa. În fine, s-a făcut ceasul cinci. Tata deschise o fereastră și afară se auziră bătând clopotele bisericii.

Nimeni nu spuse vreo vorbă, dar se îndreptară cu toții spre camera copilului. Joakim se cățără în pat și deschise ultimul și cel mai mare compartiment al calendarului. Cel pe care era desenată ieslea cu pruncul Iisus. Desenul interior înfățișa o peșteră în munte.

Se așezară pentru o ultimă oară pe marginea patului. Joakim despături hârtioara și citi cu voce tare pentru mama și tata.

Pruncul Iisus

Este la mijlocul lumii între Europa, Asia și Africa. Este la jumătatea istoriei de la începutul măsurării timpului. În curând este și jumătatea nopții.

Un convoi tăcut se furișează printre casele din Bethleem. Este o ceată mică de șapte oi, patru păstori, cinci îngeri ai Domnului, trei magi, un împărat roman, un dregător din Siria și Elisabet, o fetiță dintr-o țară lungă și îngustă de la Polul Nord.

Prin ferestrele unora dintre casele joase străbate o lumină slabă de la opaițele ce încă mai sunt aprinse. Dar cei mai mulți dintre locuitorii vechiului oraș au mers deja la culcare.

Unul dintre magi arată cerul pe care ard în noapte stelele. Sunt ca scânteile unui foc îndepărtat. Una dintre stele strălucea mai puternic decât toate stelele la un loc. Părea și că se află ceva mai jos pe cer.

Îngerul Umuriel se întoarce spre ceilalți, duce un deget la gură și șoptește:

– Șșșș!... Șșșș! ...

Convoiul de pelerini se furișează în sus spre una dintre casele de popas ale orașului. Într-o clipită gazda se arată la fereastră. Când dă cu ochii de ceata de afară, clatină din cap hotărât și le arată o peșteră în peretele muntelui.

Îngerul Efiriel șoptește ceva și șoptele lui sună ca niște cuvinte dintr-un cântec vechi:

– „Pe când erau ei acolo, s-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria. Și a născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-a înfășat în scutece și L-a culcat într-o iesle, pentru că în casa de poposire nu era loc pentru ei“.

Străbat ograda și se opresc în fața peșterii. Mirosul ce vine dinăuntru le spune că e vorba de o iesle.

Și deodată liniștea aceea este întreruptă de plânsul unui copil.

Acum se întâmplă minunea. Într-o iesle din Bethleem.

Deasupra ieslei luminează o stea. Înăuntru pruncul este înfășat și culcat în iesle.

Cerul și pământul se întâlnesc acum, pentru că și pruncul din iesle este o scânteie a marelui foc ce arde în spatele luminițelor pe cer.

Aceasta este o minune. Și este o minune de fiecare dată când un copil vine pe lume. De fiecare dată când sub cer o lume este creată din nou.

O femeie răsuflă greu și plânge. Dar nu este un plâns amar. Maria plânge de fericire, un plâns liniștit și adânc. Plânsul copilului este mai puternic decât al Mariei. Pruncul Iisus s-a născut. El s-a născut într-o iesle în Bethleem. El a coborât pe bietul nostru pământ.

Îngerul Efiriel se întoarce spre pelerini și le spune cu o voce solemnă:

– Astăzi în cetatea lui David vi s-a născut un Mântuitor.

Împăratul Augustus încuviință:

– Acum e rândul nostru. Toți să-și reia locurile și să-și amintească bine rolurile. Le-am tot repetat timp de aproape două mii de ani.

La semnul împăratului ia cuvântul Quirinius:

– Păstorilor! Luați-vă turma, mergeți în câmp și nu uitați s-o păstoriți cum trebuie! Magilor! Mergeți în deșert și încălecați fiecare pe câte-o cămilă. Și în veci să citiți în stelele cerului. Îngerilor! Zburați cu toții deasupra norilor. Și nu vă arătați oamenilor pe pământ decât dacă e nevoie, iar atunci nu uitați să spuneți „nu te teme!“ Pentru că pruncul Iisus s-a născut acum.

În clipa următoare păstorii și oile, îngerii și magii dispărură cu toții. Elisabet se văzu singură cu dregătorul Quirinius și împăratul Augustus.

– Trebuie să plec degrabă la Damasc, spuse Quirinius. Pentru că am ceva important de făcut acolo. Și rolul meu se termină aici.

– Și eu trebuie să ajung la Roma, spuse Augustus. Acolo e locul meu. Și rolul meu se sfârșește aici.

Elisabet privi în sus înainte ca ei să plece și întrebă:

– Credeți că pot intra aici?

Împăratul zâmbi larg:

– Bineînțeles c-o poți face. Acesta este rolul tău.

Quirinius încuviință voios:

– Doar n-ai bătut drumul ăsta lung doar ca să rămâi aici fără nici un rost!

Și cu aceste cuvinte, cei doi romani dispărură în goană pe același drum pe care veniseră.

Elisabet privi cerul înstelat. Trebui să-și dea capul mult pe spate ca să vadă din nou steaua ce strălucea puternic. Și auzi din nou dinăuntru plânsul copilului.

Intră apoi în iesle.

Tata se ridică din pat și-l bătu ușor pe Joakim pe umăr.

– Adevărat vă spun că anul ăsta am avut un calendar de advent cu totul și cu totul nemaipomenit! spuse el.

Pentru el deci totul se terminase.

Joakim însă nu era mulțumit. Și ce se întâmplase cu Elisabet? Mama stătu și ea un moment pe gânduri. Când, în fine, se ridică, spuse:

– Masa de Crăciun este aproape gata. Între timp puteți să puneți darurile sub pom. Și anul acesta *sunt* unele mici surprize.

Chiar așa spuse. În clipa aceea cineva sună la ușă. Joakim se repezi iarăși să deschidă. Și din nou bătrânul Johannes aștepta pe trepte. Astăzi era încă și mai vesel decât ieri.

– Am venit numai să vă mulțumesc, spuse el.

Mama și tata veniră într-un suflet și îi făcură semn să intre. Prăjitura de Crăciun apăru din nou pe masă. Nu-i lipsea decât covrigelul de deasupra. Acolo tata pusese o bilă roșie din marțipan. Joakim aduse cești de cafea și farfurioare.

Se așezară cu toții la masa din salon și Johannes îi privi pe rând. Avea o expresie enigmatică pe față. Spuse:

– Când am desenat desenul cel mare pe calendarul de advent, am încercat să-l fac astfel încât să apară mereu ceva nou ce trebuie descoperit. Așa este întreaga creație a lui Dumnezeu, după părerea mea. Cu cât înțelegem mai mult, cu atât vedem mai bine lucrurile din jurul nostru. Și cu cât privim mai mult lucrurile din jur, cu atât le înțelegem mai bine. În felul acesta va fi mereu ceva nou de descoperit dacă avem ochii și urechile deschise la toate ciudățeniile din lumea în care trăim.

Tata era de acord și Johannes continuă:

– Dar n-am știut că acest calendar a fost făcut astfel încât cel care citea povestea scrisă pe hârtiile subțirele va reuși să dezlege misterul ce învăluia dispariția din oraș acum aproape cincizeci de ani a acelei fetei.

Și iarăși avu pe față o expresie enigmatică.

Joakim îl privi drept în ochi:

– Ați mai aflat ceva despre Elisabet?

Nu apucă să primească răspuns pentru că în aceeași clipă cineva sună la ușă.

Mama se uită la tata și el se uită la ea.

Johannes spuse:

– Deschide, Joakim. Doar tu ai deschis toate ușile în calendarul cel misterios de advent. Acum trebuie să deschizi și ultima ușă. Dar pe aceasta o vei deschide de dinăuntru.

În timp ce se îndrepta spre ușă, văzu cum mama și tata se apucară de mână unul pe altul. Doar nu se temeau cumva că îngerul Efiriel a venit în vizită? În orice caz, arătau un pic nedumeriți.

Deschise ușa de la intrare și văzu o femeie în jur de cincizeci de ani. Avea o pelerină roșie și părul puțin cărunt. Străina zâmbi larg și-i întinse mâna lui Joakim.

– *Mister Joakim?* spuse ea. *Right?*

Joakim simți că-l apucă amețeala, dar acum știa cine era și-i întinse și el mâna.

– Elisabet Hansen, spuse el. Vă rog, intrați!

Când ajunseră în salon, mama și tata se țineau încă de mâini. Bătrânul vânzător de flori nu se mai putu abține acum și izbucni în hohote de râs. Lui Joakim asta îi aminti puțin de episcopul Nicolaus din misteriosul calendar de advent.

Elisabet rămase în picioare cu pelerina pe braț. La gât avea o cruciuliță de argint cu o mică piatră prețioasă, roșie, incrustată în mijloc.

Când în sfârșit Johannes se potoli din râs, se ridică de pe scaun și spuse:

– Poate că trebuie să fac prezentările. Ea este Elisabet Tebasile Hansen, în persoană.

Mama și tata priveau uluiți. Pentru orice eventualitate, Joakim se puse în fața lor și flutură cu mâinile:

– Nu vă temeți! spuse el. Nu vă temeți! Nu vă temeți!

Abia atunci se ridicară de pe scaune și-i întinseră lui Elisabet mâinile. Mama îi luă pelerina și aduse un scaun, iar tata se grăbi să aducă o ceașcă de cafea din bucătărie.

Elisabet vorbea englezește. Dar după ce toți se așezară, tata spuse în norvegiană:

– Cred că va trebui să cer o explicație. Pretind o explicație *ca lumea!*

Johannes tuși ușor:

– Am s-o dau pe norvegiană ca să înțeleagă și băiatul. El are, de fapt, meritul că ne aflăm astăzi aici, cu toții.

Se pare că femeia cu lăntișor la gât înțelese ce spunea el, pentru că privi spre Joakim și zâmbi.

– Continuă! spuse tata.

– Ieri, când am fost la voi, știam deja că Elisabet este în drum spre Norvegia, începu bătrânul vânzător de flori.

Mama îl privi foarte uimită:

– De ce nu ne-ai spus?

Johannes murmură ceva ca pentru sine. Apoi spuse:

– Nu se deschide pachetul cu daruri de Crăciun înainte de Ajunul Crăciunului. Și în plus nu eram așa de sigur că ea vrea într-adevăr să vină în vizită la voi. Și nici nu eram absolut sigur *cine* va veni.

Tata clătina nelămurit din cap. Se vedea pentru moment că niciodată nu va putea pune cap la cap toate poveștile astea.

– Nu, eu nu mai înțeleg nimic, spuse el.

Atunci povesti Johannes ce se întâmplase:

– Totul a început după ce am vorbit cu Joakim la telefon. Mulți ani am căutat după o anumită Elisabet sau după o anumită Tebasile, pentru că eram convins că este vorba de una și aceeași persoană. Joakim însă mi-a dat ideea că poate Elisabet folosea Tebasile ca nume de familie. Am sunat la informații și am primit imediat un număr de telefon din Roma. După câteva ore când am sunat și am găsit-o acasă și-a amintit imediat de zilele minunate ale aceluia aprilie din 1961.

Elisabet încercă să spună ceva, dar Johannes o întrerupse cu o mișcare hotărâtă a mâinii.

– I-am povestit despre o mamă ce și-a pierdut fetița în 1948. Și așa i-am putut spune cine era. Ea a venit în oraș ieri-seara și este prima dată când pune piciorul aici din acea zi de decembrie de acum 45 de ani.

Tata sări din sofa și merse la telefon.

– Ce faci? Întrebă mama.

– I-am promis doamnei Hansen că o sun de îndată ce voi avea noutăți.

Johannes râse:

– Elisabet a fost aseară acasă, la mama ei. N-au închis ochii toată noaptea stând de vorbă, dar totul este în cea mai perfectă ordine, pricepeți?

– În cazul acesta trebuie să sun la poliție, insistă tata. Să știe și ei și să uite odată pentru totdeauna cazul despre fetița care a dispărut.

– Și asta s-a rezolvat, răspunse Johannes. Se vede că n-ați citit ziarele astăzi. Nici n-ați ascultat la radio. Este o mare ușurare și bucurie pentru toată lumea!

Tata se afundă din nou în sofa. Nu mai putea face nimic. Trebuia doar să stea și să asculte restul povestirii lui Johannes.

Privi în jos.

– Pot să pun o întrebare? spuse el.

Johannes spuse:

– Te rog!

– De fapt, ce s-a întâmplat în decembrie 1948? Doar n-ai să spui că Elisabet a luat-o la fugă după un mieluş cu clopoşel care a fugit din magazin fiindcă nu mai suporta toată agitaţia de la cumpărături şi zumzetul caselor de bani. Nici să-mi spui că a întâlnit un înger cu numele Efiriël.

Ca să primească răspuns de îndată se întoarse spre Elisabet şi-i puse aceeaşi întrebare pe englezeşte. Ea trebui să ducă mâna la gură ca să-şi ascundă un hohot de râs şi făcu semn că Johannes va da un răspuns.

– Ea începe întotdeauna să râdă când vorbim de lucrurile astea, explică Johannes. În ceea ce priveşte răspunsul la întrebarea asta nu suntem de fapt de acord. Să luăm mai întâi explicaţia lui Elisabet. Ea este de părere că poliţia de aici din oraş nu prea şi-a făcut datoria. Dar cred că va trebui să începem din altă parte.

Tata bombăni:

– Poţi începe din ce parte vrei, dar va trebui să faci cumva ca în final părţile astea să se întâlnească.

Johannes se ridică şi începu să se plimbe în faţa lor dintr-o parte în alta. Din când în când punea mâna pe umărul lui Elisabet.

– Elisabet a crescut într-un oraş din apropierea Bethleemului. Acolo oamenii trăiau din cultivarea pământului, dar tocmai pământul acesta le-a fost răpit. Când am întâlnit-o pe Elisabet la Roma în primăvara lui 1961, locuise deja în mai multe lagăre de refugiaţi, mai întâi în Iordania, apoi în Liban. Venise la Roma ca să prezinte acolo situaţia refugiaţilor din lagăre. În fine, despre asta putem vorbi mai târziu. Dar Elisabet a ajuns într-adevăr la Bethleem în decembrie 1948. Ea a ajuns la nişte oameni săraci şi prizoniţi care aveau nevoie de ajutorul lui Dumnezeu. La asta se gândea când a spus că a fost răpită de un înger. Voia de fapt să spună că a fost răpită de cineva care dorea să-i ajute pe oamenii din ţinuturile din jurul Bethleemului. Acolo ea a crescut ca o ciobăniţă, aşa că a mângâiat mereu mieii pe blăniţa lor moale, la fel ca Elisabet Hansen din calendarul misterios de advent.

Tata încercă să-l întrerupă pe Johannes.

– Şi deci i-ai pierdut urma la Roma, spuse el. De ce n-a vrut să te reîntâlnească?

– Da, bună întrebare! Să ştii că şi eu m-am întrebat asta de multe, multe ori în toţi anii aceştia care au trecut. Răspunsul este că trebuia să fie foarte

atentă cu cine vorbea. Și tot de aceea și-a răsucit numele de-a binelea și și-a schimbat numele de familie în Tebasile. Nu trebuie să uităm că era război în țara din care venea. Elisabet mi-a explicat că se temea că va fi răpită din nou.

– Continuă, spuse tata și pocni ușor din degete.

– Când i-am spus că eu cred în istoria ei cu îngerii, a devenit foarte suspicioasă. S-a temut că eu aș putea fi o persoană periculoasă atât pentru ea, cât și pentru poporul palestinian.

– Bine, dar Elisabet nu era norvegiană? vru mama să știe.

Johannes aprobă:

– Ba da, *era* norvegiană. Elisabet este de părere că a fost răpită de niște oameni nefericiți care erau dispuși să facă orice pentru a atrage atenția lumii asupra suferinței poporului palestinian.

– Oricum ar fi, este groaznic să răpești un copil nevinovat, era părerea mamei.

Johannes încuviință înțeleghător.

– Ai, bineînțeles, toată dreptatea. Elisabet crede că era, de fapt, vorba să fie adusă înapoi. Poate că cei ce-o răpiseră îl vor putea determina pe tatăl ei să scrie în ziare despre oamenii aceia care erau vânați din sat în sat și în final aruncați în lagăre de refugiați în afara țării lor.

– Da, chiar așa, de ce n-au adus-o înapoi? întrebă tata.

– Elisabet spune că își aduce aminte foarte puțin din timpurile acelea când a fost dată în grija unei familii dintr-o mică localitate nu departe de Bethleem.

Mama nu-și luase ochii de la el în timp ce vorbise.

– Și explicația *dumitale* care este?

Johannes își trecu mâna prin păr:

– O cunoașteți deja foarte bine.

Joachim se plecă mult în față cu scaunul.

– Vreți să spuneți că ea s-a luat după mielul cu clopoșel și că l-a întâlnit în pădure pe îngerul Efiriel? zise el.

Johannes încuviință.

– Așa cred și acum.

Elisabet obiectă cu o mișcare energică a mâinii.

– No! spuse ea.

– Yes! spuse el.

– No! spuse Elisabet și râse.

Acum râseră cu toții.

– Să nu vă luați acum la bătaie, spuse Joakim. Nici să scoateți limba unul la altul, zău așa!

– Eu mizez pe istoria lui Elisabet, spuse tata.

– Și voi? întrebă Johannes și privi spre mama și Joakim.

– Eu pun 24 de mize pe istoria lui Johannes, spuse Joakim.

– Atunci eu pot pune 12 mize pe istoria lui Johannes și 12 mize pe istoria lui Elisabet, decise mama. Pentru că și eu cred că au zburat niște îngeri la Bethlehem de Crăciunul acesta. Și înapoi aici la noi, ca să fiu și mai precisă.

Johannes luă din nou cuvântul:

– Joakim are dreptate când spune că nu trebuie să ne luăm la bătaie chiar dacă avem păreri diferite. Și acesta este mesajul Crăciunului. Poate că cel mai mare adevăr dintre toate este că splendoarea cerească se poate răspândi ușor, în orice caz dacă oamenii ajută puțin la împărțeala ei. Când am scris hârtioarele acelea subțiri pe care le-am împăturit și le-am pus în misteriosul calendar de advent, nu aveam prea multe indicii. Auzisem despre Elisabet Hansen care dispăruse și o întâlnisem pe Tebasile la Roma. Și mai aveam istorisirile acelea despre îngeri la care m-am referit. Restul a trebuit să inventez singur.

În salon se așternu liniștea.

– Ai procedat excelent, spuse mama.

Bătrânul zâmbi puțin jenat.

– Și darul poeziei este tot ceva din splendoarea cerului ce s-a revărsat pe pământ. Și acesta se răspândește cu ușurință.

– Ce ciudat este totul, era de părere mama. Deschidem mai întâi ultimul compartiment dintr-un vechi calendar de advent și aflăm că Elisabet intră la Bethlehem într-o iesle ca să se închine pruncului Iisus.

Johannes încuviință din cap și mama continuă:

– Și nu peste mult timp sună la ușă, la noi acasă, aceeași Elisabet. Ca și cum această casă este chiar ieslea în care s-a născut Iisus.

Merse apoi și o îmbrățișă pe Elisabet.

– Bine ai venit în Norvegia, copila mea, spuse ea.

Suna un pic ciudat, pentru că Elisabet era cu aproape douăzeci de ani mai în vârstă decât ea.

– Mulțumesc frumos, spuse Elisabet în norvegiană.

Telefonul sună ceva mai târziu. Tata răspunse și Joakim înțelese imediat cu cine vorbea când îl auzi spunând:

– Suntem cu toții uluiți... darul de Crăciun de anul acesta, doamnă Hansen... da, acum și eu cred în îngerii... Acum vine... și Crăciun fericit... Crăciun fericit la toată familia!...

Tata îi făcu semn lui Elisabet și-i dădu receptorul. Ea vorbi englezește și Joakim nu înțelese ce spune. Se gândi numai că era ciudat să vorbești cu propria-ți mamă într-o limbă străină.

Apoi Elisabet și Johannes au trebuit să plece. Dar a doua zi de Crăciun urmau să se întâlnească din nou pentru că fuseseră invitați cu toții la masă de familia lui Elisabet.

Oaspeții au fost conduși până la scară. Afară ninge des. Tata o întrebă pe Elisabet dacă-și amintește cuvinte în norvegiană de când era mică.

Ea se opri sub felinarul din grădină în vreme ce ninsoarea cădea blând pe pelerina ei cea roșie. Brusc îngenunche și întinse o mână de parcă ar fi vrut să prindă fulgii de zăpadă ce dansau prin aer.

– Mieluțule, vino, vino la mine, mieluțule! spuse ea.

Înspăimântată, își mușcă limba și-și duse mâna la gură. Apoi o luă la fugă. Peste câteva secunde și ea, și bătrânul vânzător de flori dispăruseră.

Înainte de a merge la culcare în seara aceea, Joakim rămase la geam și privi țintă îndelung afară în noaptea de Crăciun. Se așternuse multă zăpadă și cerul era acum plin de stele.

Deodată văzu niște siluete ce goneau repede pe drum, la vale. Nu era prea ușor să le cuprinzi cu ochii, pentru că le văzu doar în lumina becurilor de pe stradă, iar vedenia dură o secundă sau două.

Lui Joakim i se păru că-i recunoaște pe îngerul Efiriel și pe ceilalți care-o conduseseră pe Elisabet la Bethleem.

În noaptea asta o readuseseră acasă.